

ljeto2017

Tomas

stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj

institut za turizam

ljetno
TOMAS 2017
Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj

Recenzenti

Dr. sc. Neven Ivandić

Dr. sc. Siniša Horak

Izdavač

Institut za turizam

Vrhovec 5, Zagreb

Za izdavača

Dr. sc. Damir Krešić

Urednik

Zrinka Marušić, mag. math., univ. spec. oec.

CIP zapis

je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 000989798.

© Institut za turizam 2018.

Institut za turizam zadržava sva autorska prava.

Svako kopiranje knjige ili dijela knjige zabranjeno je bez dozvole izdavača.

Molimo sve korisnike da prilikom uporabe ove knjige navedu izvor na sljedeći način:
TOMAS Ljeto 2017. - Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj, Institut za turizam, Zagreb.

Dizajn omota

Goran Curl

Autor fotografija na naslovnoj stranici

Dr. sc. Siniša Horak

Slog i prijelom

“NELA INFO” d.o.o.

Tisak

Gradska tiskara, Osijek

Naklada

100 primjeraka

ISBN 978-953-6145-40-9

ljetno
TOMAS 2017
Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj

A u t o r i :

Zrinka Marušić, mag. math., univ. spec. oec.

Dr. sc. **Sanda Čorak**

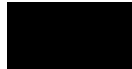
Ivan Sever, univ. spec. oec.

institut za turizam
institute for tourism

Zagreb, ožujak 2018.

SADRŽAJ

SAŽETAK/ EXECUTIVE SUMMARY	1
SAŽETAK	3
EXECUTIVE SUMMARY	5
1. UVOD	7
2. METODE ISTRAŽIVANJA	11
3. NALAZI ISTRAŽIVANJA I TRENDOVI	25
3.1. Sociodemografski profil turista	27
3.2. Motivacija za dolazak	30
3.3. Obilježja putovanja	36
3.4. Boravak u destinaciji	39
3.5. Zadovoljstvo ponudom	45
3.6. Izdaci turista	52
4. ZAKLJUČAK	57
5. LITERATURA I IZVORI PODATAKA	61
6. PRILOG/ APPENDIX	65
POPIS TABLICA U PRILOGU/ <i>LIST OF TABLES IN APPENDIX</i>	67
PRILOG A/ <i>APPENDIX A</i> Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema zemlji porijekla/ <i>Characteristics of tourism demand and expenditures by country of origin</i>	75
PRILOG B/ <i>APPENDIX B</i> Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema županiji/ <i>Characteristics of tourism demand and expenditures by county</i>	97
PRILOG C/ <i>APPENDIX C</i> Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema vrsti smještajnog objekta/ <i>Characteristics of tourism demand and expenditures by type of accommodation</i>	119
PRILOG D/ <i>APPENDIX D</i> Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema sezoni/ <i>Characteristics of tourism demand and expenditures by season</i>	141

**SAŽETAK/
EXECUTIVE SUMMARY**

SAŽETAK

<p>TOMAS Ljeto 2017.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Istraživanje stavova i potrošnje turista u Hrvatskoj tijekom ljeta 2017. godine ▪ Jedino longitudinalno (kontinuirano) istraživanje obilježja putovanja i boravka turista u Hrvatskoj; u 2017. godini istraživanje je provedeno po deseti put (prethodna istraživanja provedena 1987., 1989., 1994., 1997., 2001., 2004., 2007., 2010. i 2014.) ▪ Podaci se prikupljaju osobnim intervjuom s turistima, uz strukturirani upitnik ▪ Kvantitativno istraživanje, provedeno na uzorku od 5.950 ispitanika u hotelima, kampovima i obiteljskom smještaju u 67 većih mjesta duž obale i na otocima; obuhvaćeni domaći gosti i gosti s 20 najvažnijih emitivnih tržišta ▪ Reprezentativno za ljetni turizam (7 primorskih županija, srpanj do listopad 2017.); reprezentativnost postignuta utežavanjem rezultata istraživanja podacima sustava eVisitor na razini županije, vrste objekta i zemlje porijekla turista
<p>Socio- demografski profil turista</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 41,5 godina je prosječna starost turista ▪ 54% turista je u dobi od 30 do 49 godina, 19% mlađe je od 30, a 27% starije od 50 godina ▪ 38% gostiju je fakultetski obrazovano ▪ 40% gostiju ima mjesečna primanja na razini kućanstva viša od 3.000 eura
<p>Motivacija, lojalnost i izvori informacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 55% gostiju motivirano odmorom (pasivnim) na moru; slijede nova iskustva i doživljaji (31%), gastronomija (29%), upoznavanje prirodnih ljepota (26%), zabava (24%) i bavljenje sportom i rekreacijom (20%) te niz drugih motiva ▪ 50% inozemnih gostiju već je posjetilo Hrvatsku tri ili više puta ▪ 33% inozemnih gostiju u 2017. godini je bilo prvi puta u Hrvatskoj ▪ 44% gostiju prikuplja informacije putem interneta; slijede mediji (25%), preporuke rodbine i prijatelja (24%) te prijašnji boravak (18%)
<p>Obilježja putovanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 48% gostiju dolazi u pratnji partnera, a slijedi dolazak u krugu obitelji (38%) pa s prijateljima (10%) ▪ 78% gostiju dolazi u destinaciju automobilom, 15% zračnim prijevozom, 4% autobusom
<p>Boravak u destinaciji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8,2 noćenja gosti u prosjeku ostvaruju u destinaciji ▪ Plivanje/kupanje je najomiljenija aktivnost, a slijedi odlazak u restorane, slastičarnice/kafiće, posjet lokalnim zabavama, razgledavanje znamenitosti, izleti u nacionalne parkove/zaštićena prirodna područja, brodski izleti, ronjenje, kupnja te niz drugih sportskih, rekreativnih, zabavnih i kulturnih aktivnosti ▪ 61% turista odlazi na samostalno organizirane izlete, a 20% na izlete organizirane posredstvom turističke agencije

<p>Zadovoljstvo ponudom</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ljepota prirode i krajolika, ljubaznost osoblja u smještajnom objektu, osobna sigurnost, pogodnost za provođenje obiteljskog odmora i ugođaj ('atmosfera') najbolje su ocijenjeni elementi ponude Hrvatske ▪ Visoko ocijenjen je i ukupni boravak, niz elemenata vezan uz smještajni objekt, slikovitost i uređenost mjesta, ekološka očuvanost, čistoća i uređenost plaža, pogodnost za kratki odmor, prometna dostupnost destinacije te vrijednost za novac smještaja i gastronomske ponude ▪ Gosti su najmanje zadovoljni tzv. 'programom za loše vrijeme', organizacijom prometa u mjestu, biciklističkim stazama, mogućnostima za kupnju, raznolikošću kulturnih događanja i ponudom sportskih sadržaja ▪ Između 10% i 16% turista je tijekom boravka u destinaciji zasmetala gužva (u prometu, na kupališnom prostoru i/ili na javnim površinama), neprimjereno odloženo smeće, nemogućnost razdvajanja otpada, neugodni mirisi iz kontejnera ili buka
<p>Prosječni dnevni izdaci u destinaciji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 79 eura po osobi i noćenju iznosi prosječna dnevna potrošnja turista ▪ 49% tog iznosa se odnosi na uslugu smještaja, 17% na uslugu hrane i pića izvan usluge smještaja, a 34% na sve ostale usluge

EXECUTIVE SUMMARY

<p>TOMAS Summer Survey 2017</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Survey on attitudes and expenditures of tourists in Croatia in summer 2017 ▪ The only longitudinal (continuous) survey on tourists' trip characteristics and consumption patterns in Croatia; conducted also in 1987, 1989, 1994, 1997, 2001, 2004, 2007, 2010 and 2014 ▪ Personal interview with tourists as data collection method; structured questionnaire used as research instrument ▪ Quantitative survey on a sample of 5,950 respondents in hotels, campsites and private households in 67 destinations along the coast and on the islands; tourists from 20 main generating markets ▪ Survey results representative for summer tourism demand (7 coastal counties, July to October 2017); results are weighted by data on tourists' overnights (eVisitor data base) on a county level, according to the type of accommodation and country of origin
<p>Socio-demographic profile</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 41.5 years is the average age of tourists ▪ 54% between 30 and 49 years of age, 19% is younger than 30, and 27% older than 50 ▪ 38% with university degree ▪ 40% of tourist's household with monthly income higher than 3,000 euro
<p>Motivation, loyalty and sources of information</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 55% motivated by (passive) rest and relaxation, followed by new experiences (31%), gastronomy (29%), natural attractions (26%), entertainment (24%), sport and recreation (20%) ▪ 50% of foreign tourists visited Croatia for three or more times ▪ 33% of foreign tourists for the first time in Croatia in 2017 ▪ 44% uses internet for information search, followed by different media (25%), recommendations of friends or relatives (24%) and previous visits (18%)
<p>Travel characteristics</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 48% of tourists accompanied by partner, 38% by family members, 10% by friends ▪ 78% of tourists arrived by car, 15% by plane, 4% by bus
<p>Stay in a destination</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 8.2 overnights on average are realized in destination ▪ Swimming/bathing is the most preferred activity during the holiday, followed by visits to restaurants, cafe bars, and cake shops, attending local entertainment events, sightseeing, visits to national parks/protected natural areas, organized boat excursions, shopping and a set of other sport, recreational, entertainment and cultural activities ▪ 61% of tourists took the individually organized excursion, 20% the excursion organized by travel agencies

<p>Attitudes</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Scenic and natural beauty, friendliness of staff in the accommodation facility, personal safety, suitability for a family holiday and the overall atmosphere are the best rated elements of tourism offer ▪ Tourists are also highly satisfied with the entire stay, a set of elements concerning the accommodation facility, picturesqueness and tidiness of town (resort), environmental preservation, cleanliness and equipment of beaches, suitability for short break holiday, accessibility of destination, as well as with the value for money for gastronomic offers and the accommodation ▪ Tourists are the least satisfied with the bad weather program, traffic in destination, bicycle paths, shopping opportunities, variety of cultural events and wealth of sport activities offered ▪ Between 10% and 16% of tourists are disturbed while in destination with crowdedness (traffic congestions, crowdedness at beaches and/or in public places), improperly disposed garbage, no opportunities of separating waste, and/or uncomfortable odors from containers and garbage cans
<p>Tourism consumption</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 79 Euro per person is the average daily expenditures of tourists in destination (without travel expenses) ▪ 49% is the expenditures for accommodation, 17% for restaurants and bars, and 34% for all other services in destination

1.

UVOD

1. UVOD

Međunarodna turistička putovanja u svijetu bilježe rast, a Hrvatska s prošlogodišnjim dvoznamenkastim rastom turističkog prometa ne zaostaje. Iako su statistički podaci o fizičkom prometu važni, ne govore nam puno o turistima koji nas posjećuju. Takvi podaci ne otkrivaju 'turistički' profil naših gostiju, ne otkrivaju zašto nas posjećuju, kako se informiraju o Hrvatskoj, kako provode vrijeme na odmoru, koliko troše i na što, u kojoj su mjeri zadovoljni, s čime to nisu zadovoljni te kako nas uspoređuju s drugim zemljama u kojima su proveli odmor.

Odgovore na ova i druga pitanja već dugi niz godina pruža istraživanje TOMAS Ljeto, po jubilarni, deseti put provedeno u 2017. godini. Riječ je o longitudinalnom istraživanju obilježja, stavova i potrošnje turista u Hrvatskoj tijekom ljetnih mjeseci. Istraživanje je Institut za turizam započeo prije trideset godina i danas je ono među rijetkima u Europi s tako dugom tradicijom. Prikupljena znanja o kreiranju metodologije i načinu provođenja istraživanja omogućila su nam formiranje baza podataka s rezultatima svih prethodno provedenih istraživanja, što nam dopušta donošenje zaključaka o trendovima turističke potražnje u Hrvatskoj. Uz to, svim korisnicima rezultata istraživanja TOMAS Ljeto, usporedba sa svjetskim potrošačkim trendovima omogućuje zaključivanje o podudaranju, odnosno odstupanju pojedinih obilježja potražnje, pa time čini izravan 'input' za turističku politiku, uključujući marketinške smjernice koje se odnose na razvoj turističkih proizvoda i njihovu promociju, odnosno brendiranje destinacije. Isto se tako nadamo da će rezultati prikazani na sljedećim stranicama potaknuti neki drugi 'kut gledanja' na turističku ponudu Hrvatske koji će poslužiti kao put do inovacija i time kao odgovor na sve intenzivniju tržišnu utakmicu. Održivi razvoj turizma za koji se Hrvatska opredijelila nije moguć bez stalnog praćenja zadovoljstva gostiju, a ovim istraživanjem Institut za turizam daje svoj doprinos upravo održivom i odgovornom razvoju turizma.

Istraživanja TOMAS se provode i na drugim segmentima turističke potražnje¹, a za sve korisnike rezultata istraživanja TOMAS napominjemo da je u 2017. godini provedeno i peto po redu istraživanje obilježja nautičara pod imenom TOMAS Nautika Jahting 2017. pa je tako omogućena izravna usporedba obilježja dva značajna segmenta turističke potražnje u Hrvatskoj.

Knjiga TOMAS Ljeto 2017. omogućuje korisnicima brzo i jednostavno pronalaženje rezultata istraživanja, ali isto tako i pružanje potpune informacije o metodama istraživanja i svim odrednicama koje utječu na kvalitetu dobivenih rezultata. Glavni rezultati istraživanja prikazuju se i komentiraju na razini svih sedam primorskih županija, a donosi se i zaključak o opaženim promjenama u odnosu na istraživanje provedeno 2014. godine, odnosno, tamo gdje je moguće, o zapaženim trendovima u duljem vremenskom razdoblju provođenja istraživanja TOMAS Ljeto. U tablicama u prilogu, na hrvatskom i engleskom jeziku, prikazana su sva analizirana obilježja ljetne turističke potražnje u 2017. godini, prema zemlji porijekla gostiju, županiji boravka, vrsti smještaja i sezoni boravka.

¹ Istraživanja TOMAS su prema istoj metodologiji provedena i na drugim skupinama posjetitelja: TOMAS Nautika, TOMAS Zagreb, TOMAS Nacionalni parkovi i parkovi prirode, TOMAS Brodska kružna putovanja, TOMAS Tranzit te TOMAS Kulturni turizam.

Zahvaljujemo našim primorskim županijama koje se godinama aktivno uključuju u ovo istraživanje i sufinanciraju ga, kao i Ministarstvu turizma i Hrvatskoj turističkoj zajednici koje ga financiraju, promoviraju i koriste za donošenje važnih zaključaka o stanju turizma u zemlji i donošenju planskih dokumenata. Istraživanje se ne bi moglo provesti bez pomoći mreže turističkih dionika koji nam godinama pomažu tijekom faze prikupljanja podataka stoga se zahvaljujemo svima koji su svojom podrškom i pružanjem pomoći anketarima omogućili provođenje ovog istraživanja.

TOMAS tim Instituta za turizam

2.

METODE ISTRAŽIVANJA

2. METODE ISTRAŽIVANJA

Ciljevi i sadržaj istraživanja

Istraživanje TOMAS Ljeto 2017. je kvantitativno istraživanje obilježja ljetne odmorišne turističke potražnje u Hrvatskoj pa je stoga i glavni cilj istraživanja dobivanje pouzdanih, aktualnih i reprezentativnih, kvalitativnih i kvantitativnih informacija o turističkoj potražnji. Informacije koje se prikupljaju istraživanjem TOMAS Ljeto, osim što ocrtavaju profil gostiju koji posjećuju Hrvatsku u ljetnim mjesecima, neophodne su i za segmentaciju tržišta, utvrđivanje glavnih prednosti i slabosti turističke ponude te utvrđivanje veličine i obilježja potrošnje gostiju. Rezultati istraživanja pružaju i osnovu za praćenje učinaka turističke politike i marketinških aktivnosti, ali i osnovu za praćenje održivog razvoja turizma u Hrvatskoj. S obzirom na to da se radi o longitudinalnom istraživanju, odnosno istraživanju koje se prema usporedivim metodama provodi, na usporedivim uzorcima, duži niz godina, jedan od glavnih ciljeva istraživanja je i kontinuirano praćenje trendova domaće i međunarodne potražnje u duljem vremenskom razdoblju.

Sadržaj istraživanja omogućava visoki stupanj usporedbe s prethodnim istraživanjima (1987., 1989., 1994., 1997., 2001., 2004., 2007., 2010. i 2014.), a obuhvaća pet glavnih skupina obilježja:

- obilježja putovanja,
- obilježja boravka u destinaciji,
- izdatke na turističkom putovanju,
- stavove o ponudi,
- sociodemografska obilježja turista.

Svake se godine sadržaj istraživanja dijelom nadopunjuje, odnosno prilagođava novim zahtjevima, ali i dalje omogućuje usporedbu rezultata s prethodnim istraživanjima.

Obilježja putovanja obuhvaćaju pratnju na putovanju, glavne motive dolaska, izvore informacija korištene pri odabiru destinacije, učestalost posjeta Hrvatskoj (za inozemne goste), destinaciji i smještajnom objektu, glavno prijevozno sredstvo korišteno za dolazak u destinaciju te način i vrijeme rezervacije smještaja. U motivima dolaska i izvorima informacija bilo je dopušteno izabrati više ponuđenih odgovora. U istraživanje je u 2017. godini dodano i pitanje o vrstama usluga uključenim u smještaj (samo noćenje, noćenje s doručkom, polupansion, puni pansion ili 'all inclusive'), kao podloga za razdvajanje usluge smještaja od usluge posluživanja hrane i pića za potrebe izrade satelitskog računa turizma.

Obilježja boravka u destinaciji obuhvaćaju duljinu boravka na putovanju i u destinaciji te aktivnosti kojima se gost bavi u destinaciji. Duljina boravka mjerena je planiranim brojem noćenja na cjelokupnom putovanju u Hrvatskoj te planiranim brojem noćenja u destinaciji anketiranja. Svoju aktivnost u destinaciji ispitanici su iskazivali za 30 ponuđenih aktivnosti. U odnosu na 2014. godinu i sukladno proširenju cjelokupne turističke ponude, pitanje o aktivnostima je prošireno i dijelom promijenjeno. Dodane su sljedeće aktivnosti: jogging/trčanje, posjet tematskim parkovima, posjet vođenim parkovima, organizirani izleti bro-

dom, posjet seljačkim domaćinstvima (OPG-ima). Umjesto ljestvice za ocjenu intenziteta bavljenja pojedinom aktivnošću koja je bila korištena u prethodnim godinama (nikada, ponekad, često), a koja je u analizi pretvarana u dihotomnu (bavim se/ne bavim se), u ovogodišnjem istraživanju korištena je dihotomna ljestvica. Ova skupina obilježja sadrži i pitanje o korištenju mobilnih tehnologija i interneta tijekom boravka. U 2017. godini u istraživanje je, sukladno europskom sustavu pokazatelja održivosti turizma pod nazivom ETIS (*European Tourism Indicators System for sustainable destination management*), dodano i pitanje o vrsti prometnih/prijevoznih sredstava korištenih tijekom boravka u destinaciji (lokalni javni prijevoz, taksi, vlastiti ili unajmljeni automobil/motocikl, bicikl, neko drugo prijevozno sredstvo ili isključivo pješčenje). U skladu s ETIS pokazateljima prošireno je i pitanje o prijašnjim boravcima u destinaciji provođenja odmora, dodavanjem pitanja o tome jesu li prethodni boravci bili unutar proteklih pet godina.

Izdaci na turističkom putovanju obuhvaćaju izdatke za prijevoz od mjesta stalnog boravka do destinacije provođenja odmora i natrag te izdatke tijekom boravka u destinaciji. Izdaci tijekom boravka u destinaciji uključuju izdatke za paket aranžman (ukoliko je putovanje bilo organizirano kao paket aranžman), izdatke za uslugu smještaja (s uključenom uslugom prehrane), izdatke za ugostiteljske usluge izvan usluge smještaja, izdatke za kupnju, kulturu, sport i rekreaciju, zabavu, izlete, lokalni prijevoz i ostalo. Izdaci su se mogli iskazati u jednoj od tri ponuđene valute (hrvatske kune, euri i američki dolari). Pitanja o troškovima na putovanju u većoj su mjeri u 2017. godini prilagođena zahtjevima izrade satelitskog računa turizma. Dodano je pitanje o uslugama uključenim u paket aranžman, izdvojeno je pitanje o izdacima za lokalni prijevoz, a ostale su kategorije detaljnije opisane. Osim iznosa izdataka, u ovogodišnje je pitanje uvrštena i ocjena ukupnih izdataka u odnosu na očekivane izdatke.

Stavovi o ponudi uključuju ocjenu zadovoljstva elementima turističke ponude Hrvatske i destinacije, navođenje smetnji koje su negativno utjecale na boravak u destinaciji te ocjenu elemenata ponude u odnosu na odabranu konkurentsku destinaciju na Mediteranu. Zadovoljstvo se iskazivalo za ukupni boravak i za 33 pojedinačna elementa ponude. Novi elementi ponude koji su se ocjenjivali u 2017. godini su: atmosfera (ugodaž), organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom), biciklističke staze, pješačke staze, program za loše vrijeme te ukupni boravak (također jedan od zahtjeva sustava ETIS). Pitanje vezano uz navođenje pojedinosti koje su negativno utjecale na doživljaj boravka gostiju u našim priobalnim destinacijama kao što su buka i remećenje mira na kupališnom prostoru i/ili smještaju, gužve u prometu, na plaži i/ili javnim prostorima, neprimjereno odloženo smeće/nemogućnost razdvajanja otpada te neugodni mirisi i slično, koje je dodano u istraživanju u 2014. godini, dodatno je unaprijeđeno promjenom mjerne ljestvice. Naime, umjesto dihotomne ljestvice (je zasmatalo/nije zasmatalo), u istraživanju u 2017. godini koristi se ljestvica koja omogućuje procjenu veličine pojave te intenziteta utjecaja pojave na goste: 1. nisam doživio/la, 2. doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo, 3. donekle negativan utjecaj te 4. jako negativan utjecaj. Konačno, ocjena konkurentnosti Hrvatske u odnosu na druge zemlje proširena je dodavanjem pitanja o ocjeni atmosfere (ugodaža) boravka u Hrvatskoj.

Sociodemografski profil gostiju opisuje se uobičajenim skupom obilježja koji uključuje spol, dob, školsku spremu, zemlju stalnog boravka te mjesečne prihode kućanstva.

Metode i instrument istraživanja

U istraživanju TOMAS Ljeto 2017. podaci se prikupljaju od turista koji su pred krajem svog boravka u primorskim destinacijama. Osnovni instrument prikupljanja podataka je strukturirani upitnik na dvanaest jezika: hrvatskom, njemačkom, engleskom, talijanskom, francuskom, španjolskom, slovenskom, češkom, slovačkom, mađarskom, poljskom i ruskom. Većina pitanja u upitniku bila su zatvorenog tipa, s ponuđenim odgovorima. Izuzetak su bila pitanja o dobi turista, broju osoba u pratnji, duljini boravka na putovanju, odnosno u destinaciji anketiranja te pitanja o izdacima.

U prikupljanju podataka korištena je računalom potpomognuta metoda osobnog intervjua (CAPI – *computer aided personal interview*). S obzirom na to da je istraživanje TOMAS Ljeto 2017. temeljeno na prikupljanju primarnih podataka, organizacija terenskog dijela istraživanja izuzetno je važna. Za provođenje terenskog dijela istraživanja (anketiranja gostiju) angažirana je specijalizirana agencija za istraživanje tržišta IPSOS d.o.o. koja raspolaže velikom anketarskom mrežom. Institut za turizam bio je odgovoran za cjelokupnu pripremu terenskog dijela istraživanja, uključujući definiranje sadržaja, dizajn upitnika, pripremu uputa za anketare, instruktazu anketara, dizajn uzorka te alokaciju uzorka na razini naselja i smještajnog objekta.

Anketiranje se odvijalo od srpnja do listopada 2017. godine, obuhvaćajući, osim sezonskih mjeseci (srpanj i kolovoz), i posezonsko razdoblje (rujan i listopad).

Uzorak – vrsta, veličina i alokacija

Populaciju u istraživanju TOMAS Ljeto 2017. čine svi turisti (posjetitelji s ostvarenim barem jednim noćenjem) koji su tijekom srpnja, kolovoza, rujna i listopada 2017. godine boravili u komercijalnim smještajnim objektima u nekom od obalnih i otočnih odredišta sedam primorskih županija. Ispitanik je osoba/turist, starija od 18 godina, koja je u mjestu anketiranja bila pred krajem svog boravka (zbog osiguravanja što veće vjerodostojnosti i kvalitete prikupljenih informacija o boravku u destinaciji).

U istraživanju se koristio stratificirani slučajni uzorak. Okvir za izbor uzorka predstavljao je turistički promet (broj noćenja turista) u sedam primorskih županija u razdoblju srpanj – listopad 2016. godine (izvor: Sustav eVisitor, Hrvatska turistička zajednica). Stratifikacija je provedena prema županijama, vrstama smještajnih kapaciteta i zemljama porijekla turista. Stratume su, uz sedam primorskih županija, predstavljale sljedeće vrste smještajnih kapaciteta: hoteli, kampovi i privatni smještaj (kućanstva), kao i sljedeće zemlje porijekla turista: Hrvatska, Njemačka, Slovenija, Poljska, Austrija, Češka, Italija, skandinavske zemlje (Švedska, Norveška, Finska i Danska), Slovačka, Nizozemska, Velika Britanija, Mađarska, Francuska, Bosna i Hercegovina, Rusija, SAD, Španjolska, Srbija te skupina ostalih zemalja (Belgija, Irska i Švicarska).

U cilju osiguranja pouzdanih pokazatelja na razini svake županije, veličina uzorka za pojedinu županiju određena je na temelju: procjene varijacije prosječnih dnevnih izdataka na razini županije iz istraživanja provedenog 2014. godine, željene preciznosti procjene prosječnih dnevnih izdataka u 2017. godini te raspoloživih sredstava za istraživanje. Unutar županija uzorak je bio proporcionalno alociran prema vrstama smještajnih kapaciteta i zemljama porijekla ispitanika, uz osiguranje minimalnog broja ispitanika po pojedinom stratumu. Veličina uzorka iznosila je 5.950 ispitanika/gostiju. Od ukupnog broja upitnika, pravilno i potpuno ispunjeni podaci o izdacima bili su na 4.241 upitniku (71%).

Uzorak je bio alociran na 67 mjesta na obali i na otocima sedam primorskih županija (tablica 1.)

Tablica 1.

POPIS MJESTA U KOJIMA JE PROVEDENO ANKETIRANJE U ISTRAŽIVANJU TOMAS LJETO 2017.

Istarska županija	Fažana, Funtana, Katoro, Medulin, Novigrad, Poreč, Pula, Rovinj, Tar, Umag, Vrsar
Primorsko-goranska županija	Banjol, Baška, Cres, Crikvenica, Krk, Lopar, Mali Lošinj, Malinska, Novi Vinodolski, Opatija, Punat, Rab, Veli Lošinj
Ličko-senjska županija	Karlobag, Novalja, Senj
Zadarska županija	Biograd, Nin, Pag, Pakoštane, Petrcane, Starigrad, Sveti Filip i Jakov, Šimuni, Vir, Zadar, Zaton
Šibensko-kninska županija	Jezerca, Murter, Primošten, Šibenik, Vodice
Splitsko-dalmatinska županija	Baška Voda, Bol, Brela, Gradac, Hvar, Jelsa, Komiza, Makarska, Okrug Gornji, Omiš, Podgora, Seget Donji, Split, Supetar, Trogir, Tučepi, Vis, Živogošće
Dubrovačko-neretvanska županija	Cavtat, Dubrovnik, Korčula, Mlini, Orebić, Ston

Za svako izabrano mjesto i vrstu smještaja u mjestu (hotel, kamp i privatni smještaj), odabran je jedan ili više objekata u kojima su se anketirali gosti. Ukupno je odabrano više od 170 hotela i 70 kampova. Prilikom odabira objekata vodilo se računa o zastupljenosti različitih kategorija objekata te o zastupljenosti objekata s obzirom na veličinu (mjerenu brojem stalnih ležajeva). Za odabir kućanstava u kojima su se anketirali turisti, anketari su bili upućeni javiti se turističkim zajednicama u odabranim mjestima.

Ponderiranje

U tablicama 2., 3. i 4. prikazana je struktura ostvarenog turističkog prometa u primorskim županijama u razdoblju srpanj – listopad 2017. (izvor: Sustav eVisitor, Hrvatska turistička zajednica) te struktura ostvarenog uzorka (broj ispitanika) prema županijama, smještajnim kapacitetima i zemljama porijekla turista.

Tablica 2.

STRUKTURA OSTVARENOG UZORKA ISTRAŽIVANJA TOMAS LJETO 2017. I TURISTIČKOG PROMETA PREMA ŽUPANIJAMA

Županija	TOMAS Ljeto 2017. (%)	Turistički promet VII.-X. 2017. (%)
Istarska	19,8	30,6
Primorsko-goranska	22,6	18,1
Ličko-senjska	5,3	3,2
Zadarska	11,8	12,2
Šibensko-kninska	7,3	7,2
Splitsko-dalmatinska	21,9	20,7
Dubrovačko-neretvanska	11,3	7,9
UKUPNO	100,0	100,0

Tablica 3.
**STRUKTURA OSTVARENOG UZORKA ISTRAŽIVANJA TOMAS LJETO 2017.
 I TURISTIČKOG PROMETA PREMA SMJEŠTAJNIM KAPACITETIMA**

Smještajni kapacitet	TOMAS Ljeto 2017. (%)	Turistički promet VII.-X. 2017. (%)
Hoteli	46,3	22,6
Kampovi	22,2	23,6
Privatni smještaj (kućanstva)	31,5	53,8
UKUPNO	100,0	100,0

Tablica 4.
**STRUKTURA OSTVARENOG UZORKA ISTRAŽIVANJA TOMAS LJETO 2017.
 I TURISTIČKOG PROMETA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA TURISTA**

Zemlja porijekla	TOMAS Ljeto 2017. (%)	Turistički promet VII.-X. 2017. (%)
Hrvatska	6,4	5,1
Njemačka	17,4	24,4
Slovenija	9,3	9,0
Poljska	6,9	8,3
Austrija	8,4	8,0
Češka	6,9	7,0
Italija	7,1	6,5
Skandinavske zemlje	6,4	5,0
Slovačka	3,3	4,2
Nizozemska	4,7	3,9
Velika Britanija	7,5	4,3
Mađarska	3,2	3,8
Francuska	3,7	2,4
Bosna i Hercegovina	2,2	1,9
Rusija	1,7	1,0
SAD	1,4	1,0
Španjolska	0,7	0,6
Srbija	1,9	0,6
Ostale zemlje	1,0	3,0
UKUPNO	100,0	100,0

Razlike u strukturi stratuma između uzorka i populacije izjednačene su korištenjem težinskih koeficijenata - pondera. Težinski koeficijent za stratum i , koji predstavlja turiste iz n -te zemlje porijekla u s -tom smještajnom kapacitetu u z -toj županiji, definiran je kao omjer ostvarenog prometa u 2017. godini u promatranom razdoblju i ostvarenog uzorka:

$$W_{z,s,n} = \frac{N_{z,s,n}}{n_{z,s,n}}$$

pri čemu je:

$N_{z,s,n}$ turistički promet koji su ostvarili turisti iz n -te zemlje porijekla u s -tom smještajnom kapacitetu u z -toj županiji, a

$n_{z,s,n}$ broj ispitanika iz n -te zemlje porijekla u s -tom smještajnom kapacitetu u z -toj županiji.

Točnost procjena

Kako bi se provjerila točnost ovim istraživanjem dobivenih rezultata, izračunate su standardne pogreške, relativne standardne pogreške (koeficijent varijacije) te intervali 95%-tne pouzdanosti za aritmetičke sredine sljedećih obilježja: duljina boravka (broj noćenja) u Hrvatskoj/na putovanju i prosječni dnevni izdaci po osobi, na skupu ispitanika koji su iskazali izdatke na putovanju.

U tablicama 5., 6. i 7. prikazani su pokazatelji preciznosti za prosječnu duljinu boravka na razini Hrvatske te za pojedine stratumе.

Tablica 5.

PRECIZNOST PROCJENE PROSJEČNE DULJINE BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA

Županija	Broj ispitanika u uzorku	Procjena ostvarenih noćenja			
		Srednja vrijednost	Standardna pogreška	Koeficijent varijacije (%)	Interval 95%-tne pouzdanosti
UKUPNO	5.950	10,0	0,12729	1,27	9,8 ... 10,3
Istarska	1.177	11,0	0,28431	2,58	10,5 ... 11,6
Primorsko-goranska	1.347	10,0	0,18586	1,86	9,6 ... 10,3
Ličko-senjska	317	9,8	1,54593	15,80	6,8 ... 12,8
Zadarska	700	10,4	0,26952	2,60	9,9 ... 10,9
Šibensko-kninska	433	8,4	0,19995	2,38	8,0 ... 8,8
Splitsko-dalmatinska	1.303	9,7	0,20870	2,15	9,3 ... 10,1
Dubrovačko-neretvanska	673	8,1	0,24698	3,04	7,6 ... 8,6

Tablica 6.

PRECIZNOST PROCJENE PROSJEČNE DULJINE BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTAMA SMJEŠTAJNIH KAPACITETA

Smještajni kapacitet	Broj ispitanika u uzorku	Procjena ostvarenih noćenja			
		Srednja vrijednost	Standardna pogreška	Koeficijent varijacije (%)	Interval 95%-tne pouzdanosti
UKUPNO	5.950	10,0	0,12729	1,27	9,8 ... 10,3
Hoteli	2.753	9,1	0,22870	2,51	8,7 ... 9,6
Kampovi	1.320	12,6	0,28967	2,30	12,0 ... 13,2
Privatni smještaj	1.877	9,2	0,16362	1,77	8,9 ... 9,6

Tablica 7.
**PRECIZNOST PROCJENE PROSJEČNE DULJINE BORAVKA U DESTINACIJI
 PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA TURISTA**

Zemlja porijekla	Broj ispitanika u uzorku	Procjena ostvarenih noćenja			
		Srednja vrijednost	Standardna pogreška	Koeficijent varijacije (%)	Interval 95%-tne pouzdanosti
UKUPNO	5.950	10,0	0,12729	1,27	9,8 ... 10,3
Hrvatska	382	9,6	0,45628	4,76	8,7 ... 10,5
Njemačka	1034	11,1	0,30262	2,73	10,5 ... 11,7
Slovenija	555	10,5	0,60824	5,82	9,3 ... 11,6
Poljska	411	9,0	0,29243	3,24	8,4 ... 9,6
Austrija	497	10,2	0,39121	3,82	9,5 ... 11,0
Češka	409	9,0	0,24799	2,77	8,5 ... 9,4
Italija	421	10,0	0,41755	4,18	9,2 ... 10,8
Skandinavske zemlje	381	9,8	0,56595	5,79	8,7 ... 10,9
Slovačka	194	8,9	0,41238	4,65	8,1 ... 9,7
Nizozemska	277	12,6	0,43488	3,45	11,7 ... 13,5
Velika Britanija	448	8,4	0,38556	4,60	7,6 ... 9,1
Mađarska	190	8,5	0,31204	3,66	7,9 ... 9,1
Francuska	219	9,7	0,49501	5,11	8,7 ... 10,7
Bosna i Hercegovina	129	8,6	0,55586	6,44	7,5 ... 9,7
Rusija	101	11,7	1,01333	8,64	9,7 ... 13,7
SAD	83	9,3	0,57668	6,18	8,2 ... 10,5
Španjolska	44	6,9	0,39067	5,69	6,1 ... 7,6
Srbija	114	8,9	0,46531	5,22	8,0 ... 9,8

Na razini sedam primorskih županija, prosječna duljina boravka procijenjena je s apsolutnom pogreškom od 0,1 noćenja, odnosno koeficijent varijacije iznosi 1,3%. Drugim riječima, s 95%-tnom pouzdanošću prosječan broj ostvarenih noćenja nalazi se u intervalu od 9,8 do 10,3 noćenja. Prema smještajnim kapacitetima i županijama koeficijent varijacije prosječne duljine boravka u Hrvatskoj ne prelazi 3%, s iznimkom Ličko-senjske županije u kojoj je koeficijent varijacije prosječne duljine boravka 16%. S obzirom na zemlju porijekla standardne pogreške nešto više variraju i kreću se od 0,25 noćenja za goste iz Češke do 1 noćenja (koeficijent varijacije 9%) za goste iz Rusije.

Pokazatelji preciznosti za prosječne dnevne izdatke po osobi prikazani su u tablicama 8., 9. i 10. Također su date ocjene točnosti procjena za Hrvatsku te prema županijama, zemljama porijekla i vrstama smještajnih kapaciteta.

Tablica 8.
**PRECIZNOST PROCJENE PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA U DESTINACIJI
 PREMA ŽUPANIJAMA**

Županija	Broj ispitanika u uzorku	Prosječni dnevni izdaci (u eurima)			
		Srednja vrijednost	Standardna pogreška	Koeficijent varijacije (%)	Interval 95%-tne pouzdanosti
UKUPNO	4.241	78,77	1,12360	1,43	76,57 ... 80,97
Istarska	616	79,18	2,22162	2,81	74,82 ... 83,53
Primorsko-goranska	1.092	76,94	1,82660	2,37	73,36 ... 80,52
Ličko-senjska	211	54,03	7,53791	13,95	39,25 ... 68,80
Zadarska	460	64,61	2,71350	4,20	59,29 ... 69,93
Šibensko-kninska	369	75,98	3,10152	4,08	69,90 ... 82,06
Splitsko-dalmatinska	977	84,51	2,24955	2,66	80,10 ... 88,92
Dubrovačko-neretvanska	516	113,14	4,00564	3,54	105,29 ... 120,99

Tablica 9.
**PRECIZNOST PROCJENE PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA U DESTINACIJI
 PREMA VRSTAMA SMJEŠTAJNIH KAPACITETA**

Smještajni kapacitet	Broj ispitanika u uzorku	Prosječni dnevni izdaci (u eurima)			
		Srednja vrijednost	Standardna pogreška	Koeficijent varijacije (%)	Interval 95%-tne pouzdanosti
UKUPNO	4.241	78,77	1,12360	1,43	76,57 ... 80,97
Hoteli	1.871	121,69	3,42552	2,81	114,98 ... 128,41
Kampovi	897	57,60	1,53533	2,67	54,59 ... 60,61
Privatni smještaj	1.473	74,24	1,50271	2,02	71,29 ... 77,18

Tablica 10.
**PRECIZNOST PROCJENE PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA U DESTINACIJI
 PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA TURISTA**

Zemlja porijekla	Broj ispitanika u uzorku	Prosječni dnevni izdaci (u eurima)			
		Srednja vrijednost	Standardna pogreška	Koeficijent varijacije (%)	Interval 95%-tne pouzdanosti
UKUPNO	4.241	78,77	1,12360	1,43	76,57 ... 80,97
Hrvatska	276	61,03	3,62112	5,93	53,93 ... 68,13
Njemačka	747	75,35	2,34055	3,11	70,76 ... 79,93
Slovenija	393	61,72	3,51240	5,69	54,84 ... 68,61
Poljska	295	65,76	2,99013	4,55	59,90 ... 71,62
Austrija	347	90,93	3,83239	4,21	83,42 ... 98,44
Češka	293	70,50	3,83533	5,44	62,98 ... 78,02
Italija	299	76,24	2,88506	3,78	70,59 ... 81,90
Skandinavske zemlje	261	118,76	7,83796	6,60	103,40 ... 134,12

Tablica 10. **Nastavak**

Zemlja porijekla	Broj ispitanika u uzorku	Prosječni dnevni izdaci (u eurima)			
		Srednja vrijednost	Standardna pogreška	Koeficijent varijacije (%)	Interval 95%-tne pouzdanosti
Slovačka	150	66,85	4,03763	6,04	58,94 ... 74,77
Nizozemska	182	78,75	3,45587	4,39	71,97 ... 85,52
Velika Britanija	322	138,76	6,55314	4,72	125,91 ... 151,60
Mađarska	137	71,52	4,69214	6,56	62,32 ... 80,71
Francuska	153	96,20	4,14079	4,30	88,09 ... 104,32
Bosna i Hercegovina	95	69,61	5,07003	7,28	59,68 ... 79,55
Rusija	55	121,11	11,51111	9,50	98,55 ... 143,67
SAD	66	158,20	15,02646	9,50	128,75 ... 187,66
Španjolska	37	126,05	31,80000	25,26	63,64 ... 188,46
Srbija	84	95,03	14,92754	15,71	65,77 ... 124,29

Prosječni dnevni izdaci turista procijenjeni su na razini Hrvatske s točnošću od 1,12 eura (koeficijent varijacije manji od 2%) pa je 95%-tni interval pouzdanosti od 76,57 do 80,97 eura. Velika preciznost procjene prosječnih dnevnih izdataka, s koeficijentom varijacije manjim od 3%, postignuta je na razini smještajnih kapaciteta. Na razini županija, koeficijent varijacije veći je od 5% samo za Ličko-senjsku županiju. Koeficijent varijacije procjene prosječnih dnevnih izdataka prema zemljama porijekla gostiju kreće se od 3% do 10%, s iznimkom Srbije (16%) i Španjolske (25%).

Uzimajući u obzir navedenu točnost procjena dobivenih uzorkom te strukturu uzorka koja je korištenjem težinskih koeficijenata prilagođena strukturi populacije čija su se obilježja ispitivala, može se zaključiti da se odabirom uzorka postigla zadovoljavajuća razina reprezentativnosti i pouzdanosti rezultata na razini županija, zemalja porijekla i vrste smještajnih kapaciteta.

Metode obrade podataka i napomene za interpretaciju rezultata

Računsko-logička kontrola podataka, koja je obuhvatila kontrolu dozvoljenih vrijednosti te logičku kontrolu podataka na upitniku, kao i cjelokupna obrada i analiza podataka obavljena je koristeći programski paket SAS® System.

Metodološke napomene vezane uz obradu izdataka turista

Svi pokazatelji vezani uz izdatke tijekom putovanja i boravka u destinaciji odnose se na razdoblje od srpnja do listopada 2017. godine. Ispitanici/gosti iskazivali su svoje izdatke u jednoj od tri ponuđene valute (hrvatske kune, euri ili američki dolari). U analizi podataka o potrošnji gostiju, svi su iznosi preračunati u eure prema srednjem mjesečnom tečaju eura za srpanj, kolovoz, rujna i listopada 2017. godine. Osim izdataka ispitanici su navodili i podatak o broju osoba na koje se iskazani troškovi odnose.

Prosječni dnevni izdaci turista ne uključuju izdatke za prijevoz od/do mjesta stanovanja. Izdaci se dijele na izdatke za usluge ugostiteljstva, trgovine i ostalih usluga. U uslugama

ugostiteljstva obuhvaćeni su izdaci za smještaj, uključujući i prehranu vezanu uz uslugu smještaja (all inclusive, puni pansion, polupansion ili noćenje s doručkom) te izdaci za prehranu i piće u ugostiteljskim objektima, izvan usluge smještaja. Izdaci za kupnju obuhvaćaju izdatke za kupnju hrane i pića, odjeće i obuće te svega ostalog. U okviru izdataka za ostale usluge su izdaci za sport i rekreaciju, kulturu, zabavu, izlete, lokalni prijevoz te ostali troškovi (lokalni prijevoz, servisne, zdravstvene i pravne usluge i dr.). Procjena prosječnih dnevnih izdataka izračunata je kao omjer ukupnih izdataka i broja noćenja.

Metodološke napomene vezane uz obradu stupnja zadovoljstva turista elementima turističke ponude

Stupanj zadovoljstva turista u ovom je istraživanju temeljen na ocjenama za 34 različita elementa turističke ponude Hrvatske i destinacije, uključujući i ukupan boravak. Ispitanici su ocjenjivali stupanj svoga zadovoljstva svakim od elemenata ocjenama od 1 (vrlo loše) do 7 (odlično). Rang pojedinih elemenata ponude definiran je prema zbroju ocjena 6 i 7. Prema tako dobivenim pokazateljima načinjeno je pet vrijednosnih skupina, kako bi se na što ilustrativniji način ukazalo na elemente kojima su gosti najzadovoljniji i koji se mogu smatrati prednostima, odnosno na elemente koji su najlošije ocijenjeni i koji se mogu smatrati nedostacima turističke ponude Hrvatske. Elementi su prema zbroju ocjena 'vrlo dobro' i 'odlično' podijeljeni u sljedeće vrijednosne skupine:

- prvu skupinu elementa čine elementi čiji je zbroj ocjena 6 i 7 veći od 80% tj. tim elementima se pridružuje ocjena VRLO VISOK stupanj zadovoljstva,
- drugu skupinu čine elementi čiji je zbroj ocjena 6 i 7 od 70 do 79,9%, tj. pridružuje im se ocjena - VISOK stupanj zadovoljstva,
- treću skupinu čine elementi čiji je zbroj ocjena 6 i 7 od 60 do 69,9%, tj. ocjena - SREDNJI stupanj zadovoljstva,
- četvrtu skupinu čine elementi čiji je zbroj ocjena 6 i 7 od 50% do 59,9%, tj. ocjena - NIZAK stupanj zadovoljstva i
- petu, posljednju skupinu čine oni elementi turističke ponude mjesta čiji je zbroj ocjena 6 i 7 manji od 50%, tj. ocjena - VRLO NIZAK stupanj zadovoljstva gostiju.

Napomene vezane uz interpretaciju rezultata

U nastavku se navode napomene važne za lakšu interpretaciju rezultata:

- sve tablice u tekstu nose broj odgovarajućeg poglavlja, dok su tablice u Prilogu označene slovima i rednim brojem;
- zbog različitog broja odgovora na pojedina pitanja, postoci dobiveni križanjem različitih pitanja neznatno se razlikuju;
- zbog zaokruživanja iznosa u tekstu, zbrojevi pojedinačnih stavki ponekad ne odgovaraju ukupnoj vrijednosti prikazanoj u tablici;
- tablice u kojima su prikazani rezultati pitanja na koja je bilo moguće dati više odgovora imaju uz naslov zvjezdicu (*);
- nepostojeća vrijednost (*missing*) za neko promatrano obilježje označena je u tablicama točkom (.);

- za testiranje razlike u distribuciji odabranih obilježja korišten je Hi–kvadrat test; statistički značajnim razlikama smatrane su one kod kojih je vjerojatnost Hi-kvadrat testa manja od 0,05 ($p < 0,05$).

U poglavlju rezultata navode se glavni rezultati istraživanja TOMAS Ljeto 2017. na razini svih turista u sedam primorskih županija. Sva obilježja turističke potražnje prikazuju se u tablicama u Prilogu, na hrvatskom i engleskom jeziku, u četiri poglavlja:

- **PRILOG A:** U ovom se poglavlju prikazuju cjeloviti rezultati istraživanja TOMAS Ljeto 2017. za najznačajnije zemlje porijekla. Prikazuju se rezultati za domaće turiste i turiste iz Njemačke, Slovenije, Poljske, Austrije, Češke, Italije, skandinavskih zemalja, Slovačke, Nizozemske, Velike Britanije, Mađarske, Francuske, Bosne i Hercegovine, Rusije, SAD-a, Španjolske i Srbije. Sve tablice rezultata imaju oznaku poglavlja (A) i odgovarajući broj tablice (1. do 31.).
- **PRILOG B:** U ovom se poglavlju prikazuju rezultati usporedne analize istraživanja TOMAS Ljeto 2017 u odnosu na županiju boravka gostiju. Sve tablice rezultata imaju oznaku poglavlja (B) i odgovarajući broj tablice (1. do 31.).
- **PRILOG C:** U ovom se poglavlju prikazuju rezultati istraživanja TOMAS Ljeto 2017. prema vrstama smještaja. Prikazuju se rezultati za hotelske goste, goste u kampovima i goste u kućanstvima (privatnom smještaju). Sve tablice rezultata imaju oznaku poglavlja (C) i odgovarajući broj tablice (1. do 31.).
- **PRILOG D:** U ovom se poglavlju prikazuju rezultati istraživanja TOMAS Ljeto 2017. prema sezoni odnosno mjesecu boravka turista. Prikazuju se rezultati istraživanja u srpnju i kolovozu (sezonsko razdoblje) te oni ostvareni u rujnu i listopadu (posezonsko razdoblje). Sve tablice rezultata imaju oznaku poglavlja (D) i odgovarajući broj tablice (1. do 31.).

3.

NALAZI ISTRAŽIVANJA I TRENDОВИ

3. NALAZI ISTRAŽIVANJA I TRENDVI

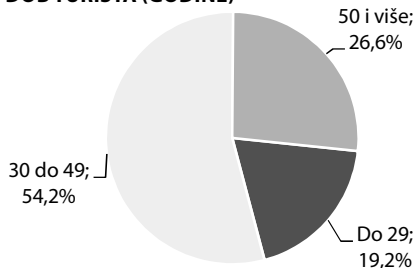
U ovome poglavlju prikazuju se rezultati istraživanja obilježja potražnje i potrošnje turista u sedam primorskih županija. Rezultati se prikazuju u tablicama i grafičkim prikazima, a u popratnom tekstu ističu se glavni nalazi za promatrana obilježja te zabilježeni trendovi odnosno promjene u obilježjima turističke potražnje u odnosu na prethodna TOMAS Ljeto istraživanja.

Pri interpretaciji razlika u obilježjima turističke potražnje između dva zadnja TOMAS Ljeto istraživanja (2014. – 2017.) treba uzeti u obzir i izraziti porast turističkog prometa te djelomičnu promjenu strukture prometa. Naime, dolasci i noćenja turista u komercijalnim smještajnim objektima povećani su gotovo za jednu trećinu. Pri tome je, za oko 4 postotna boda, povećan udio privatnog smještaja, a smanjeni su udjeli hotelskog smještaja i kampova. S obzirom na zemlju porijekla, struktura se nije značajno promijenila. Najveći porast noćenja ostvarili su gosti iz Velike Britanije i Poljske.

3.1. Sociodemografski profil turista

Osnovna informacija koja je potrebna marketinškim djelatnicima u turizmu odnosi se na sociodemografski profil turista. Istraživanjem TOMAS Ljeto 2017. obuhvaćena su uobičajena obilježja: dob i spol ispitanika, stupanj obrazovanja te mjesečna primanja kućanstva. Struktura turista prema dobi prikazana je na više načina, uključujući i strukturu prema tzv. generacijskim skupinama (Nardin S., 2005) koja nam omogućuje usporedbu sa svjetskim trendovima potražnje.

3.1.1.
DOB TURISTA (GODINE)

3.1.2.
DOB TURISTA (GODINE)

Dob turista	%
Do 25	9,4
26 do 35	25,7
36 do 45	29,7
46 do 55	19,8
56 i više	15,4
UKUPNO	100,0

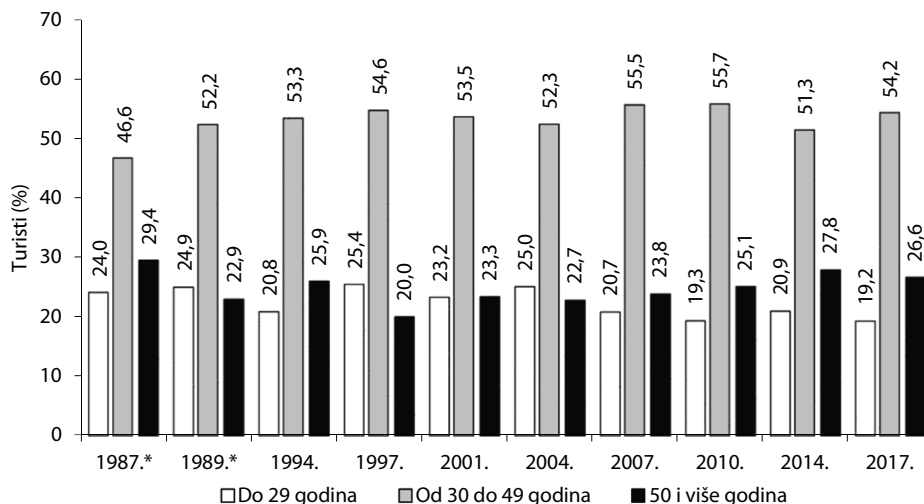
3.1.3.
DOB TURISTA (GENERACIJSKE SKUPINE)

Generacijska skupina (prema godini rođenja)	%
Generacija Y (1981. i kasnije)	38,5
Generacija X (1961. - 1980.)	47,6
Baby boomers (1943. - 1960.)	13,6
Golden age (prije 1943.)	0,2
UKUPNO	100,0

Izvor: Nardin S. (2005). *Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change*. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund.

Prosječna starost turista koji su u 2017. godini boravili u nekoj od destinacija na području sedam primorskih županija iznosila je 41,5 godinu. Većina turista (54%) srednje je životne dobi (30 do 49 godina), 19% je mlađe od 30, a 27% starije od 50 godina.

3.1.4.
DOB TURISTA: TREND 1987. – 2017.

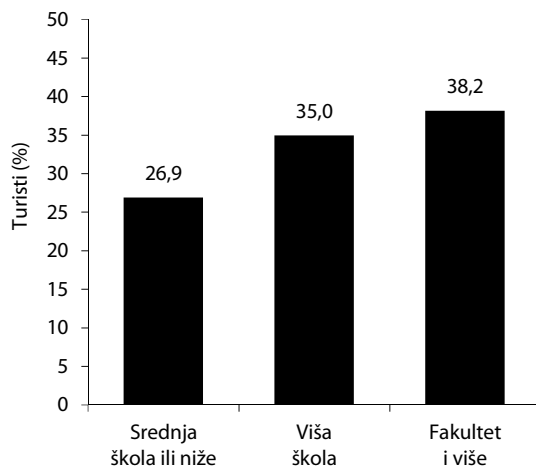

* Samo inozemni gosti.

➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

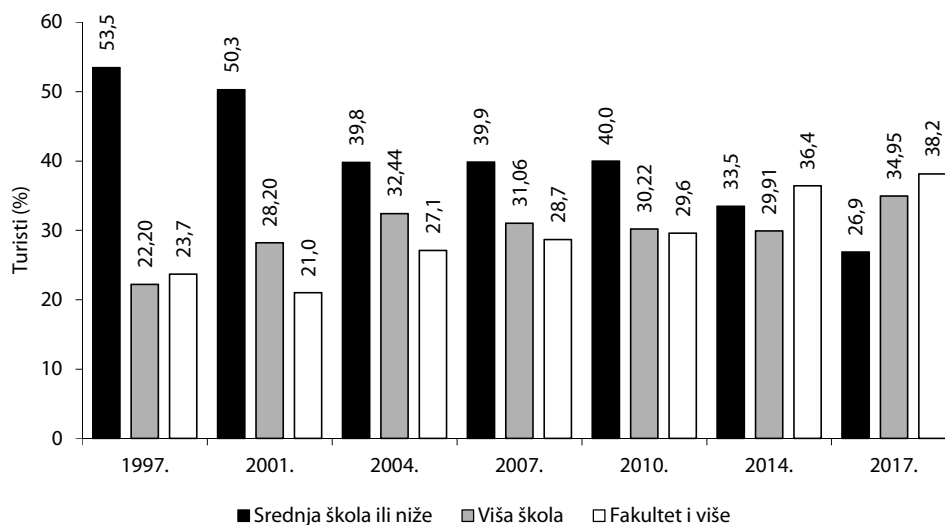
- Rezultati nekoliko uzastopnih istraživanja TOMAS Ljeto ukazuju na dominaciju turista srednje životne dobi, uz stabilnu prosječnu dob turista (41 godina). Udio srednje dobne skupine gostiju, one od 30 do 49 godina, relativno je stabilan tijekom cijeloga razdoblja provođenja istraživanja TOMAS Ljeto i kreće se od 51% do 56%.
- Važno je zapaziti jačanje generacije Y, a po prvi puta se smanjuje udio *Baby Boomers*-a. Svjetski trendovi ukazuju na potrebu kontinuiranog praćenja potreba ove dvije generacijske skupine.

3.1.5.
STUPANJ OBRAZOVANJA

Turisti koji posjećuju Hrvatsku sve su obrazovaniji. U 2017. godini zabilježeno je 38% turista s fakultetskim obrazovanjem. Deset godina ranije, u 2007., fakultetsko obrazovanje imalo je 29% turista.

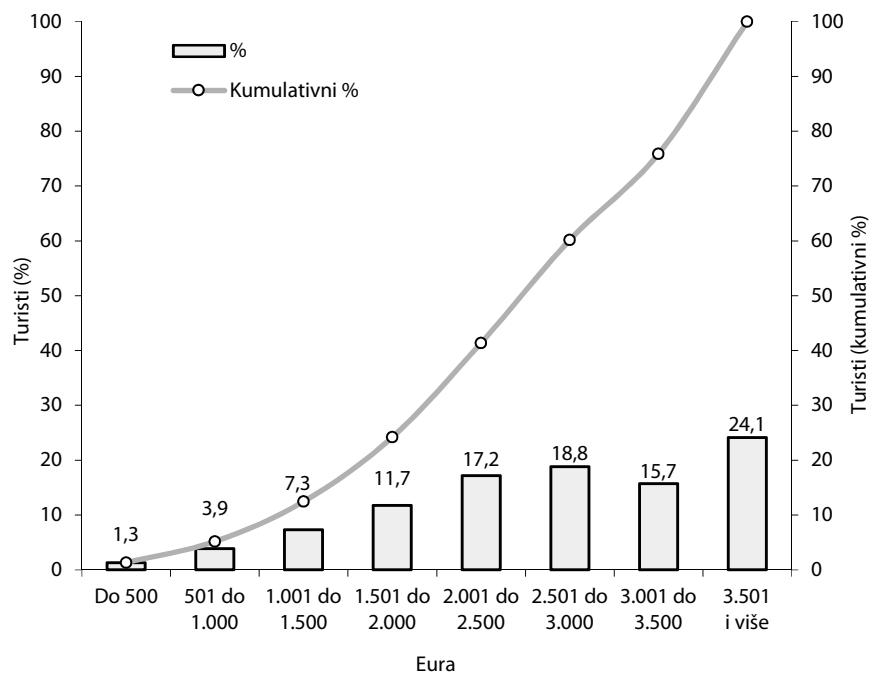
3.1.6.
STUPANJ OBRAZOVANJA: TREND 1997. – 2017.

➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

- Od 2001. godine zamjetan je trend povećanja udjela obrazovanijih gostiju – udio fakultetski obrazovanih gostiju povećan je s 21% u 2001. na 36% u 2014. godini te na 38% u 2017.
- Uz blage oscilacije, smanjuje se udio gostiju sa završenom najviše srednjom školom, s 50% u 2001. na 33% u 2014. te na 27% u 2017.

3.1.7.
MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA

3.1.8.

MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA I STUPANJ OBRAZOVANJA

Mjesečna primanja kućanstva	Srednja škola ili niže (%)	Viša škola (%)	Fakultet i više (%)
Do 1.000 eura	8,1	5,6	2,7
1.000 do 2.000 eura	27,8	19,1	12,8
2.000 do 3.000 eura	38,1	39,4	31,4
Više od 3.000 eura	26,1	35,9	53,1
UKUPNO	100,0	100,0	100,0

p < 0,0001 (Hi-kvadrat test).

U 2017. godini zabilježeno je 40% gostiju s mjesečnim primanjima kućanstva višim od 3.000 eura. Mjesečna primanja kućanstva pozitivno su korelirana sa stupnjem obrazovanja – gosti višeg stupnja obrazovanja imaju i statistički značajno veće mjesečne prihode kućanstva. Obrazovaniji gosti zainteresirani su za više sadržaja u destinaciji, a time i u skladu sa svojim primanjima, skloniji većoj potrošnji.

➔➔ **TOMAS trendovi:**

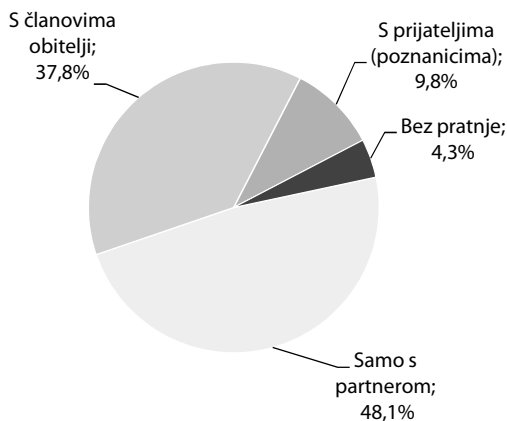
- Povećanje udjela gostiju više platežne moći. Tijekom godina značajnije se povećava udio turista s mjesečnim primanjima kućanstva većim od 3.000 eura. U 2010. godini zabilježeno je 17%, u 2014. godini 26%, a u 2017. godini 40% turista s mjesečnim primanjima kućanstva većim od 3.000 eura.
- Značajnije se smanjuje udio turista s mjesečnim primanjima kućanstva manjim od 2.000 eura (47% u 2010., 37% u 2014. i 24% u 2017.).

3.2. Motivacija za dolazak

U ovome se dijelu analiziraju sva obilježja potražnje koja su vezana za planiranje i pripremu turističkog putovanja. To su: motivi za dolazak, pratnja na putovanju, korišteni izvori informacija koji su u najvećoj mjeri utjecali na posjet destinaciji te učestalost dolaska odnosno lojalnost gostiju Hrvatskoj, turističkom mjestu i smještajnom objektu. Odgovori naših gostiju na ova pitanja izuzetno su vrijedan izvor ideja za unaprjeđenje svih promocijskih aktivnosti i materijala (*off* i *online*). Rezultati koji slijede u velikoj mjeri ukazuju na promjenu potražnje koja naše primorske županije posjećuje tijekom ljetnih mjeseci.

3.2.1.

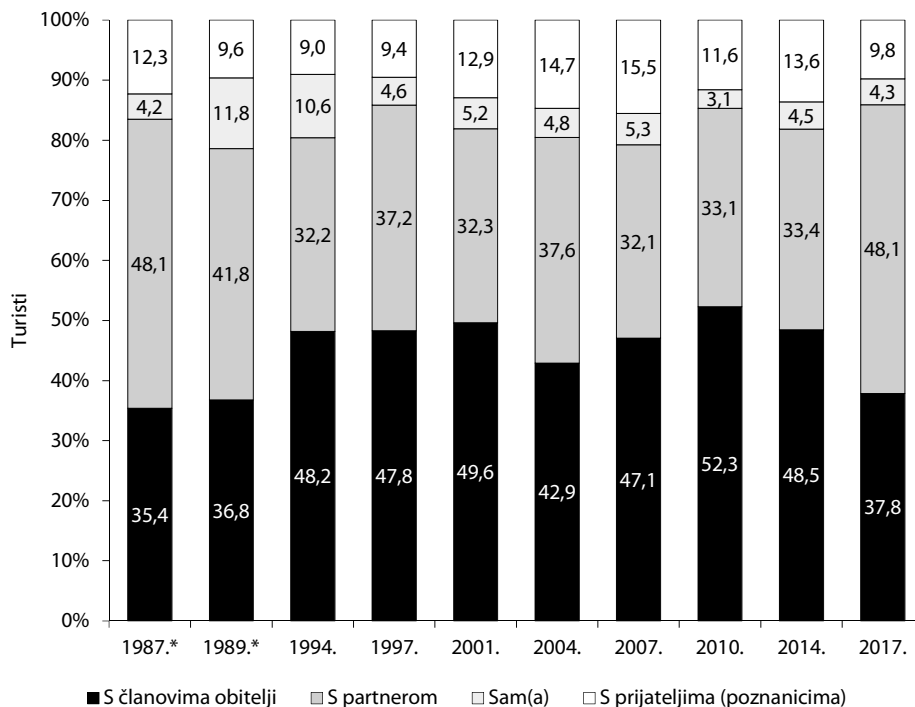
PRATNJA NA PUTOVANJU

Dolazak u pratnji obitelji bilo je dominantno obilježje naše ljetne turističke potražnje sve do 2017. godine kada je po prvi puta zabilježen najveći udio dolazaka s partnerom (48%), a slijedi dolazak u krugu obitelji (38%) pa s prijateljima (10%).

3.2.2.

PRATNJA NA PUTOVANJU: TREND 1987. – 2017.

* Samo inozemni gosti.

➔➔➔ TOMAS trendovi:

- Dolazak u krugu obitelji kontinuirano dominira posljednjih dvadeset godina. Gotovo polovica gostiju koja tijekom ljetnih mjeseci posjećuje primorske destinacije Hrvatske dolazi u krugu obitelji (od 43% do 52% u razdoblju od 1994. do 2014. godine). U 2017. godini taj je udio smanjen na 38%.
- Promjena trenda – u 2017. godini po prvi puta dominira dolazak u pratnji partnera (48%).
- Smanjuje se i udio dolazaka u pratnji prijatelja, s 14% u 2014. godini na 10% u 2017. godini.

3.2.3.

MOTIVI* DOLASKA U HRVATSKU

Rang	Motivi	%
1.	Pasivni odmor, opuštanje	54,9
2.	Nova iskustva i doživljaji	31,1
3.	Uživanje u jelu i piću, gastronomija	29,0
4.	Upoznavanje prirodnih ljepota	26,2
5.	Zabava	24,2
6.	Bavljenje sportom i rekreacijom	19,8
7.	Upoznavanje kulturnih znamenitosti i događanja	12,3
8.	Posjet rodbini i prijateljima	9,8
9.	Wellness	7,6

3.2.3. Nastavak

Rang	Motivi	%
10.	Zdravstveni razlozi	6,9
11.	Ronjenje	6,1
12.	Kupovina	3,2
13.	Poslovne obveze	2,5
14.	Vjerski razlozi	1,0
15.	Drugi motivi	0,6

* Mogućnost više odgovora.

Motivacija gostiju za dolazak u destinaciju provođenja ljetnog odmora odražava promjene u preferencijama potražnje, ali ukazuje i na promjene u turističkoj ponudi destinacije. Mijenja se demografija i životni stil europskog stanovništva, sve više turista putuje zbog više različitih motiva, segment populacije "siromašan slobodnim vremenom" želi zadovoljiti više svojih potreba tijekom jednog putovanja. S druge strane, povećava se raznolikost ponude/proizvoda naših turističkih destinacija. Promjene u motivaciji turista odražavaju se izravno u njihovoj povećanoj aktivnosti u destinacijama provođenja ljetnog odmora.

U TOMAS Ljeto istraživanju ispitanicima je ponuđeno četrnaest različitih motiva dolaska, a mogli su izabrati najviše tri. Odmor (pasivni) i opuštanje na moru motivira više od polovice svih gostiju (55%) i primarni je motiv dolaska na hrvatsku obalu i otoke. Slijede dolasci motivirani novim iskustvima i doživljajima (31%), gastronomijom (29%), upoznavanjem prirodnih ljepota (26%), zabavom (24%), te bavljenjem sportom i rekreacijom (20%).

3.2.4.

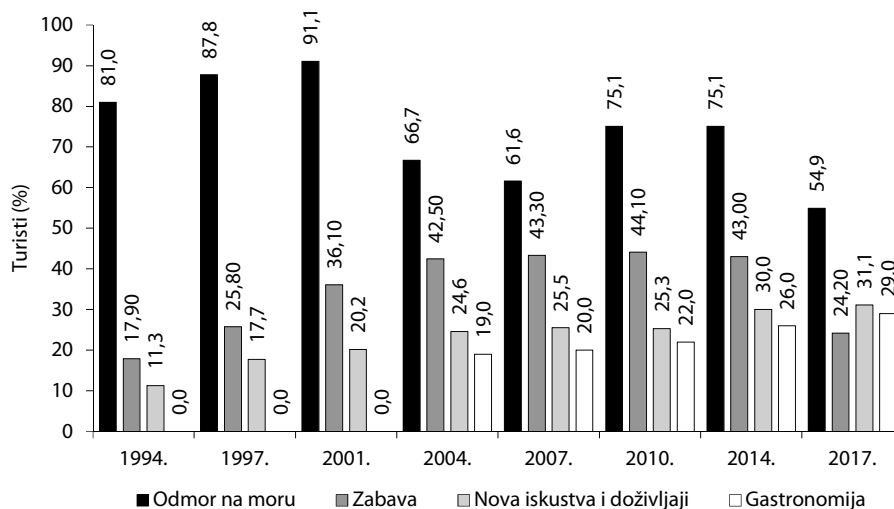
MOTIVI DOLASKA* I DOB TURISTA

Motivi	Ukupno		Do 29 g.		30 do 49 g.		50 i više g.	
	Rang	%	Rang	%	Rang	%	Rang	%
Pasivni odmor, opuštanje	1.	54,9	1.	50,6	1.	55,3	1.	57,3
Nova iskustva i doživljaji	2.	31,1	2.	39,2	3.	29,0	3.	29,5
Uživanje u jelu i piću, gastronomija	3.	29,0	4.	24,4	2.	31,3	4.	27,8
Upoznavanje prirodnih ljepota	4.	26,2	5.	21,9	4.	25,6	2.	30,6
Zabava	5.	24,2	3.	35,3	5.	24,9	6.	14,8
Bavljenje sportom i rekreacijom	6.	19,8	6.	15,9	6.	23,3	5.	15,6
Upoznavanje kulturnih znamenitosti i događanja	7.	12,3	7.	12,4	7.	12,3	8.	12,4
Posjet rodbini i prijateljima	8.	9,8	9.	6,9	8.	9,3	7.	12,7
Wellness	9.	7,6	11.	4,8	9.	8,0	10.	8,8
Zdravstveni razlozi	10.	6,9	10.	5,5	11.	5,1	9.	11,6
Ronjenje	11.	6,1	8.	7,9	10.	6,1	11.	5,0
Kupovina	12.	3,2	12.	3,9	12.	3,5	13.	2,0
Poslovne obveze	13.	2,5	13.	2,3	13.	2,7	12.	2,4
Vjerski razlozi	14.	1,0	15.	1,0	14.	0,9	14.	1,1
Drugi motivi	15.	0,6	14.	1,2	15.	0,5	15.	0,2

* Mogućnost više odgovora.

Primarni motiv dolaska za goste svih dobni skupina je odmor na moru. Gosti u dobi do 29 godina nešto su više motivirani novim iskustvima i doživljajima (39%), a izrazito više zabavom (35%). Važnost zabave i novih iskustava se smanjuje, a važnost odmora i opuštanja te zdravstvenih razloga raste s prijelazom u stariju dobnu skupinu (50+).

3.2.5.
MOTIVI DOLASKA* U HRVATSKU: TREND 1994. – 2017.

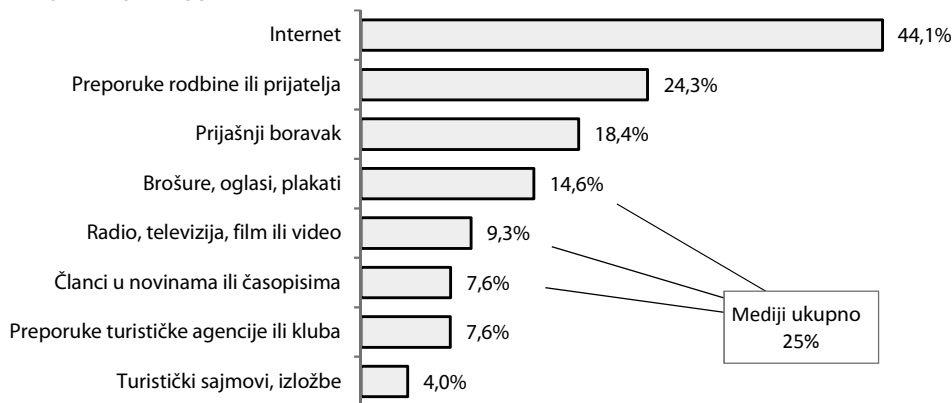
* Mogućnost više odgovora.

➔ **TOMAS trendovi:**

U razdoblju od prvog provedenog istraživanja do danas sadržaj ovoga pitanja se, zbog potreba detaljnijeg ispitivanja motivacije turističke populacije, ponešto mijenjao pa su zaključci o trendovima mogući samo kad je riječ o određenim motivima.

- Od 1997. godine, zabava, nova iskustva i gastronomija postaju sve važniji motivi posjeta primorskih destinacija, dok se smanjuje važnost 'odmora na moru'. Važnost (pasivnog) odmora značajno je smanjena i u 2017. godini u odnosu na 2014. godinu (sa 75% na 55%), dok raste važnost gastronomije i motiva povezanih s aktivnim odmorom.
- Na izrazito jačanje aktivnog odmora ukazuje rast sljedećih motiva u odnosu na istraživanje provedeno u 2014. godini: sport i rekreacija (sa 7% na 26%), kultura (sa 7% na 12%), zdravstveni razlozi i wellness (sa 6 na 15%) i prirodne ljepote (s 20% na 26%).

3.2.6.
IZVORI INFORMACIJA*

* Mogućnost više odgovora.

3.2.7.

INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA*

Internet kao izvor informacija	%
Društveni mediji (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...)	67,0
Online turističke agencije (Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl.)	50,7
Stranice hrvatskih turističkih zajednica/ureda (nacionalne, lokalnih)	45,5
Stranice smještajnih objekata	44,4

* Mogućnost više odgovora.

Napomena: Na skupu ispitanika koji su koristili internet kao izvor informacija.

Izvori informacija izrazito se mijenjaju pod utjecajem tehnoloških promjena, a njihovo praćenje važno je svima koji se bave informiranjem i promocijom u turizmu. Glavni izvor informacija našim turistima je internet na kojeg se u 2017. godini oslanjalo 44% gostiju. Putem različitih medija informacije je prikupljalo 25% turista, 24% se oslanjalo na preporuke rodbine i prijatelja, a 18% na prijašnji boravak. Oni koji informacije prikupljaju putem interneta, uz društvene medije (67%) u velikom broju posjećuju i mrežne stranice online turističkih agencija, turističkih zajednica te smještajnih objekata.

3.2.8.

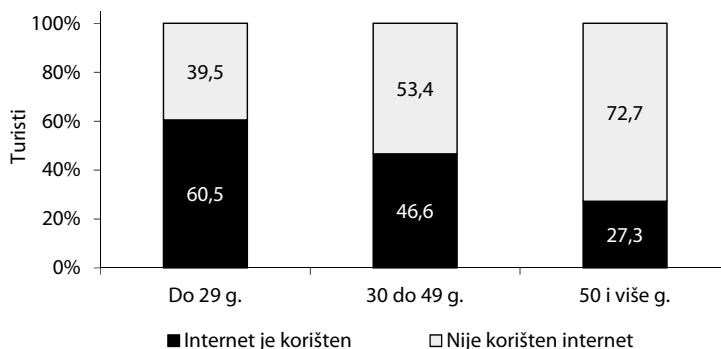
IZVORI INFORMACIJA* I DOB TURISTA

Izvori informacija	Ukupno		Do 29 g.		30 do 49 g.		50 i više g.	
	Rang	%	Rang	%	Rang	%	Rang	%
Internet	1.	44,1	1.	60,5	1.	46,6	2.	27,3
Preporuke rodbine ili prijatelja	2.	24,3	2.	27,9	2.	23,8	3.	22,7
Prijašnji boravak	3.	18,4	4.	10,4	3.	16,4	1.	28,3
Brošure, oglasi, plakati	4.	14,6	3.	10,7	4.	15,5	4.	15,6
Radio, televizija, film ili video	5.	9,3	5.	9,2	5.	10,3	6.	7,5
Članci u novinama ili časopisima	6.	7,6	6.	7,6	7.	8,0	7.	6,7
Preporuke turističke agencije ili kluba	7.	7,6	7.	5,3	6.	8,3	5.	7,8
Turistički sajmovi, izložbe	8.	4,0	8.	2,8	8.	4,4	8.	4,0

* Mogućnost više odgovora.

3.2.9.

INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA I DOB TURISTA

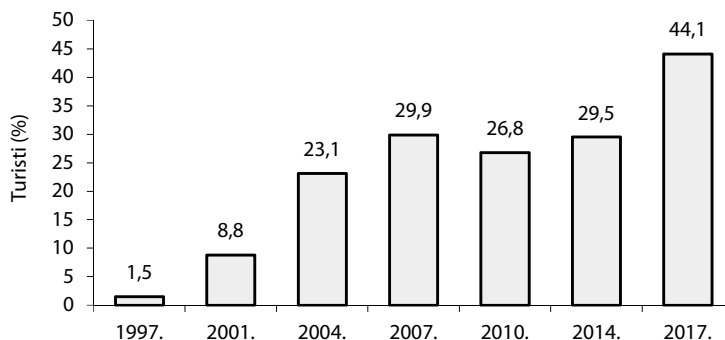
p < 0,0001 (Hi-kvadrat test).

Mlađim gostima (do 29 godina starosti) primarni izvor informacija je internet (61%), a nešto više se oslanjaju i na preporuke rodbine ili prijatelja (28%), a manje na prijašnji boravak (10%). Internet je primarni izvor informacija i gostima srednje dobi (30 do 49 godina), dok je onima u dobi od 50 i više godina drugi po redu. I jedni i drugi, u odnosu na one

najmlađe, u manjoj mjeri koriste internet, a više se oslanjaju na prijašnji boravak kao i na medije, osobito – brošure oglase i plakate.

3.2.10.

INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA: TREND 1997. – 2017.

➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

- Važnost interneta kao izvora informiranja izrazito raste (44% u 2017. u odnosu na 30% u 2014.) i po prvi puta je u 2017. postao glavni izvor informacija. Dvadeset godina ranije, 1997., internet je uvršten u istraživanje TOMAS Ljeto i ponuđen gostima kao jedan od izvora informacija. Tada ga je, za prikupljanje informacija, koristilo tek 1,5% turista!
- Društveni mediji postaju dominantan izvor informacija našim turistima na internetu i važnost im raste s 39% u 2014. godini na 67% u 2017. godini.
- Korištenje različitih medija također raste i to s 20% u 2014. godini na 25% u 2017. što ukazuje na istodobno korištenje različitih medija i izvora informacija.

3.2.11.

UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU*, MJESTO I OBJEKT

Učestalost dolaska	Učestalost dolaska u Hrvatsku* (%)	Učestalost dolaska u mjesto (%)	Učestalost dolaska u objekt (%)
Prvi posjet	32,5	58,8	63,6
Drugi posjet	17,4	18,2	16,4
3 do 5 posjeta	23,2	11,9	10,3
6 i više posjeta	26,9	11,1	9,7
UKUPNO	100,0	100,0	100,0

* Odnosi se samo na inozemne turiste.

3.2.12.

UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU* I DOB TURISTA

Učestalost dolaska u Hrvatsku	Do 29 g. (%)	30 do 49 g. (%)	50 i više g. (%)
Prvi posjet	48,4	31,4	23,4
Drugi posjet	15,9	20,0	13,0
3 do 5 posjeta	20,3	24,7	22,3
6 i više posjeta	15,4	23,9	41,2
UKUPNO	100,0	100,0	100,0

p < 0,0001 (Hi-kvadrat test).

* Odnosi se samo na inozemne turiste.

Inozemni gosti koji su tijekom ljeta 2017. godine boravili na obali i otocima lojalni su Hrvatskoj kao destinaciji provođenja ljetnog odmora – svaki drugi gost već je posjetio Hrvatsku tri ili više puta. Lojalniji od prosjeka su gosti kampova – među njima je bilo 59% onih koji su u Hrvatskoj bili već tri ili više puta. Gosti kampova su izrazito vjerni i određenom kampu u kojem borave – njih 30% je u već tri ili više puta boravilo u kampu u kojem su anketirani.

Značajna promjena koju je donijelo izrazitije povećanje fizičkog prometa u 2017. godini odnosi se na udio 'novih' gostiju – u prvom posjetu Hrvatskoj u 2017. godini bio je svaki treći inozemni gost. U prvom posjetu su više od prosjeka bili gosti do 29 godina (48%), dok su gosti u starijim dobnim skupinama bili naši češći gosti.

Većina gostiju (59%) boravila je po prvi puta u mjestu u kojem su anketirani, dok je trećina gostiju (34%) lojalna mjestu provođenja odmora – već su ga posjetili tijekom posljednjih pet godina.

3.2.13.

IZVORI INFORMACIJA* I UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU**

Izvori informacija	Ukupno		Prvi posjet		Drugi posjet		3 do 5 posjeta		6 i više posjeta	
	Rang	%	Rang	%	Rang	%	Rang	%	Rang	%
Internet	1.	44,1	1.	54,7	1.	48,3	1.	49,8	2.	27,3
Preporuke rodbine ili prijatelja	2.	24,3	2.	27,1	2.	23,2	3.	24,4	3.	20,9
Prijašnji boravak	3.	18,4	-	-	6.	8,8	2.	29,0	1.	35,6
Brošure, oglasi, plakati	4.	14,6	3.	23,7	3.	21,7	4.	10,0	4.	4,0
Radio, televizija, film ili video	5.	9,3	5.	13,6	5.	11,1	5.	8,6	5.	3,9
Članci u novinama ili časopisima	6.	7,6	4.	13,6	4.	12,4	8.	3,6	8.	1,6
Preporuke turističke agencije ili kluba	7.	7,6	6.	11,5	7.	8,5	6.	7,2	6.	3,3
Turistički sajmovi, izložbe	8.	4,0	7.	4,8	8.	5,4	7.	4,8	7.	1,9

* Mogućnost više odgovora.

** Odnosi se samo na inozemne turiste.

Inozemni gosti u prvom ili drugom posjetu Hrvatskoj više se koriste gotovo svim izvorima informacija. Najvažniji im je izvor informacija internet na koji se oslanja 55% onih u prvom i 48% onih u drugom posjetu. Na iskustvo prijašnjeg boravka oslanja se više od trećine inozemnih turista koji su Hrvatsku do 2017. godine posjetili šest ili više puta.

➔➔➔ TOMAS trendovi:

- Izrazito povećanje fizičkog turističkog prometa u razdoblju između dva posljednja TOMAS Ljeto istraživanja (2014. – 2017.) prati i značajno povećanje udjela 'novih' inozemnih gostiju – s 18% u 2014. na 33% u 2017. godini.
- Pada udio gostiju koji su već više puta bili u Hrvatskoj – s 82,5% u 2014. na 67,5% u 2017. godini.

3.3. Obilježja putovanja

Obilježja putovanja promatrana u ovom istraživanju uključuju glavno prijevozno sredstvo kojim su gosti doputovali u destinaciju provođenja ljetnog odmora te način i vrijeme rezervacije usluge smještaja.

3.3.1.

PRIJEVOZNO SREDSTVO

Prijevozno sredstvo	%
Automobil	62,2
Automobil s kamp-kućicom	9,4
Automobil s plovilom na prikolici	0,5
Autodom	6,0
Autobus	4,3
Motocikl	2,1
Bicikl	0,2
Vlak	0,1
Zrakoplov - charter let	4,5
Zrakoplov - redovan let	10,0
Brod ili trajekt	0,6
Jahta ili jedrilica	0,1
UKUPNO	100,0

3.3.2.

KORIŠTENJE NISKOBUĐŽETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU*

Niskobudžetni prijevoznik	%
Korišten	50,6
Nije korišten	49,4
UKUPNO	100,0

* Odnosi se samo na inozemne turiste koji su u dolasku u Hrvatsku koristili zrakoplov – redovni let.

S obzirom na blizinu emitivnih tržišta, automobilski je prijevoz godinama dominantan način dolaska turista na hrvatsku obalu – 78% turista dolazi automobilom (uključujući i automobil s kamp-kućicom i kamper). Slijedi zračni prijevoz kojim dolazi 15% turista te autobusni prijevoz (4%). Od gostiju koji su doputovali redovnim letom, 51% je koristilo usluge niskobudžetnih zračnih prijevoznika.

3.3.3.

PRIJEVOZNO SREDSTVO* I PRATNJA NA PUTOVANJU

Prijevozno sredstvo	S partnerom (%)	S članovima obitelji (%)	S prijateljima (%)	Bez pratnje (%)
Automobil	75,3	90,5	56,5	48,9
Autobus	4,0	1,5	11,2	17,4
Zrakoplov	17,0	7,6	26,2	20,7
Ostalo	3,7	0,4	6,1	13,1
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0

p < 0,0001 (Hi-kvadrat test).

* U 'automobil' su uključeni i automobil s kamp-kućicom odnosno plovilom na prikolici i autodom, a 'zrakoplov' obuhvaća i redovni i charter let.

Vrsta prijevoznog sredstva kojom se gosti koriste pri dolasku statistički je značajno povezana s pratnjom na putovanju. Iako je automobilski prijevoz primarni oblik dolaska bez obzira s kime gosti putuju, najveći je udio takvih dolazaka na obiteljskim putovanjima (91%). Dolasci autobusom i zrakoplovom najzastupljeniji su kod gostiju koji stižu bez pratnje ili s prijateljima.

3.3.4.

PRIJEVOZNO SREDSTVO* I UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU**

Prijevozno sredstvo	Prvi posjet (%)	Drugi posjet (%)	3 do 5 posjeta (%)	6 i više posjeta (%)
Automobil	63,0	76,7	85,5	89,4
Autobus	4,5	3,4	4,1	4,2
Zrakoplov	29,7	15,9	8,1	3,6
Ostalo	2,8	4,0	2,4	2,9
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0

P < 0,0001 (Hi-kvadrat test).

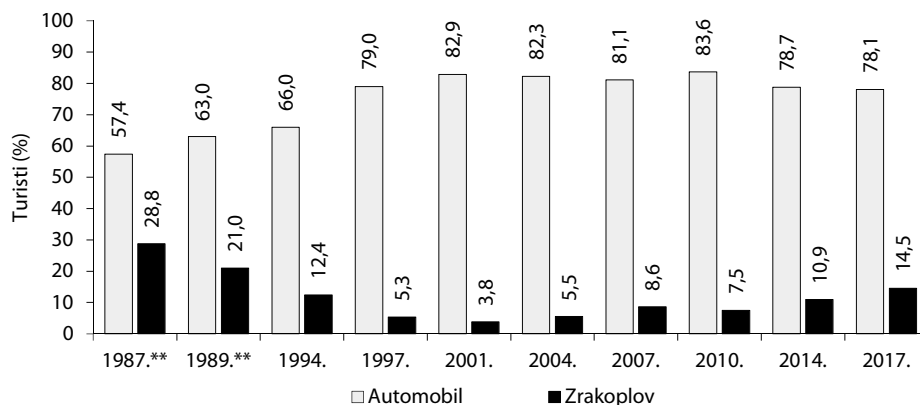
* U 'automobil' su uključeni i automobil s kamp-kućicom odnosno plovilom na prikolici i autodom, a 'zrakoplov' obuhvaća i redovni i čarter let.

** Odnosi se samo na inozemne turiste.

Statistički značajna povezanost uočena je i između vrste prijevoznog sredstva i učestalosti dolaska u Hrvatsku. Tako su inozemni gosti u prvom posjetu Hrvatskoj, sukladno njihovoj većoj zastupljenosti na udaljenijim tržištima, znatno češće od gostiju koji su već posjetili Hrvatsku doputovali zrakoplovom. Udio dolazaka zrakoplovom postupno se smanjuje, a udio automobilskih dolazaka postupno raste s povećanjem broja ostvarenih posjeta, sukladno činjenici da nas gosti s bližih tržišta i češće posjećuju.

3.3.5.

PRIJEVOZNO SREDSTVO*: TREND 1987. – 2017.

* U 'automobil' su uključeni i automobil s kamp-kućicom odnosno plovilom na prikolici i autodom, a 'zrakoplov' obuhvaća i redovni i čarter let.

** Odnosi se samo na inozemne turiste.

➔➔ **TOMAS trendovi:**

- I nadalje je dominantan dolazak automobilom u Hrvatsku pa stoga i korištenje cestovnih prijevoznih sredstava.
- Struktura korištenja cestovnih prijevoznih sredstava se promijenila tijekom vremena. Smanjuje se udio onih koji dolaze autobusom pa je tako njihov udio već u pet uzastopnih istraživanja ispod 10%.
- Udio dolazaka zrakoplovom porastao je u 2017. godini u odnosu na 2014. godinu za 4 postotna boda (s 11% u 2014. na 15% u 2017.), a kontinuirano raste od 2001. godine.

3.3.6.

REZERVACIJA SMJEŠTAJA U MJESTU TURISTIČKOG BORAVKA

Rezervacija smještaja	%
Posredstvom turističke/putničke agencije, turoperatora – osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom	11,1
Posredstvom turističke/putničke agencije, turoperatora – online booking (ne e-mailom), uključujući i Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl.	26,6
Izravno sa smještajnim objektom – osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom	30,1
Izravno sa smještajnim objektom – online booking (ne e-mailom)	20,3
Na neki drugi način	0,1
Nije unaprijed rezerviran	11,8
UKUPNO/ TOTAL	100,0

3.3.7.

TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA*

Trenutak rezervacije smještaja	%
Manje od tjedan dana prije dolaska	4,6
1 do 4 tjedna prije dolaska	20,8
1 do 3 mjeseca prije dolaska	42,4
3 do 6 mjeseci prije dolaska	23,9
Više od 6 mjeseci prije dolaska	8,3
UKUPNO	100,0

* Za one goste koji su unaprijed rezervirali smještaj.

3.3.8.

HRANA U OKVIRU USLUGE SMJEŠTAJA

Hrana uključena u uslugu smještaja	%
Samo noćenje	64,4
Noćenje s doručkom	19,5
Polupansion	9,9
Puni pansion	4,1
All-inclusive	2,1
UKUPNO	100,0

Većina gostiju (88%) je u 2017. godini unaprijed rezervirala uslugu smještaja, i to najčešće izravno sa smještajnim objektom (50%). Pri tome je 20% gostiju koristilo usluge online bookinga. Usluge turističke agencije za rezervaciju smještaja koristilo je 38% gostiju – 11% osobnim kontaktom s agencijom, a 27% koristeći uslugu online bookinga. Od onih koji su rezervirali smještaj, njih 42% učinilo je to 1 do 3 mjeseca prije polaska, a četvrtina gostiju učinila je to čak 3 do 6 mjeseci prije polaska na put.

Kao izravna posljedica, najvećim dijelom, strukture smještajne ponude, gosti su u okviru usluge smještaja u najvećoj mjeri koristili samo uslugu noćenja (64%), a zatim noćenje s doručkom (20%).

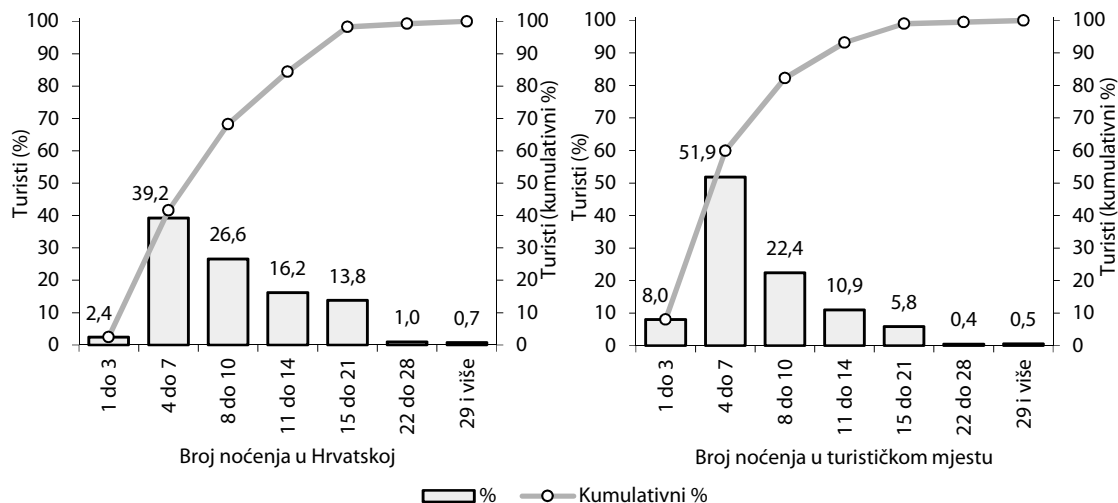
➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

- Povećava se udio gostiju koji unaprijed rezerviraju smještaj (sa 72% u 2014. na 88% u 2017. godini).
- Povećava se korištenje usluga turističke agencije u rezervaciji smještaja (s 36% u 2014. na 43% u 2017. godini, za one koji unaprijed rezerviraju smještaj).
- Povećava se udio gostiju koji ranije rezerviraju smještaj. U 2014. godini je 22% turista rezerviralo smještaj više od tri mjeseca prije polaska na put. U 2017. godini to je učinilo 32% turista.

3.4. Boravak u destinaciji

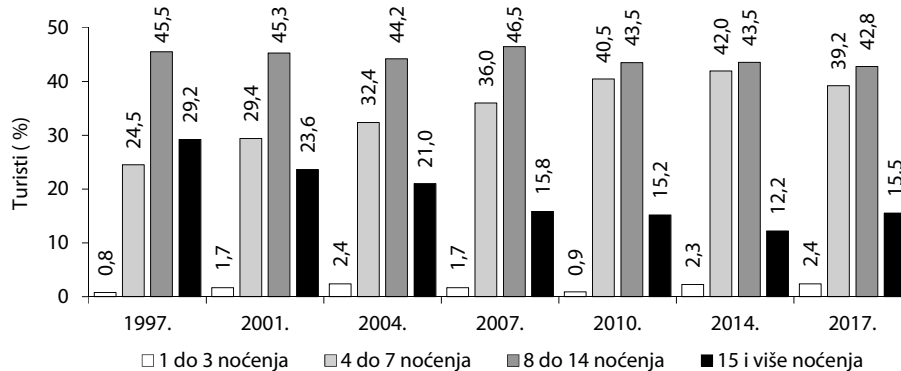
U ovome se poglavlju analizira nekoliko obilježja važnih za opis boravka gostiju u destinaciji, a to su: duljina boravka gostiju mjerena brojem ostvarenih noćenja u Hrvatskoj i mjestu turističkog boravka (mjestu anketiranja), broj korištenih komercijalnih smještajnih objekata za vrijeme boravka u Hrvatskoj (odnosno, za domaće turiste, za vrijeme putovanja), učestalost bavljenja različitim aktivnostima za vrijeme boravka u nekoj od hrvatskih primorskih destinacija te korištena prijevozna sredstva tijekom boravka u destinaciji.

3.4.1.
DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ I TURISTIČKOM MJESTU

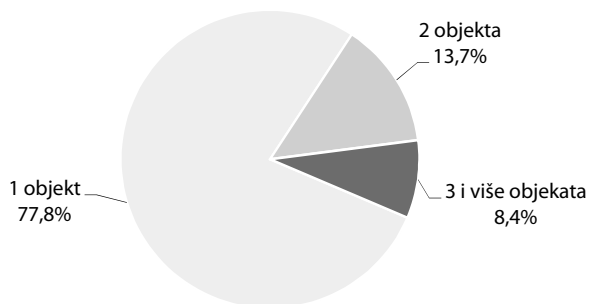

Većina gostiju na putovanju ostvaruje do 10 noćenja (68%). Najčešći su boravci na kojima se ostvaruje od 4 do 7 noćenja (39%), a slijede oni s ostvarenih 8 do 10 noćenja (27%). Boravci u jednoj destinaciji su kraći – 82% su boravci do 10 noćenja. Gosti u prosjeku ostvare 10,0 noćenja na cijelom putovanju u Hrvatskoj, a od toga 8,2 noćenja u turističkom mjestu u kojem su anketirani.

3.4.2.
DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ: TREND 1997. – 2017.

3.4.3.
**BRJ KORISTENIH KOMERCIJALNIH SMJEŠTAJNIH OBJEKATA
 ZA VRIJEME TURISTIČKOG BORAVKA U HRVATSKOJ**

Većina gostiju za vrijeme svog boravka u Hrvatskoj ostvaruje noćenja u samo jednom komercijalnom smještajnom objektu (78%), 14% gostiju boravi u dva objekta, a 8% gostiju u tri ili više objekata.

➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

- Stabilizira se udio boravaka od 4 do 7 i od 8 do 14 noćenja, a, nakon duljeg razdoblja pada, udio boravaka od 15 i više noćenja raste.
- Dok je prosječna duljina ukupnog putovanja u Hrvatskoj na razini one iz 2014. godine, u 2017. godini se nastavlja trend skraćivanja boravka u turističkom mjestu (s 8,7 noćenja na 8,2 noćenja u prosjeku).
- Turisti ne skraćuju svoj ukupni boravak u Hrvatskoj, ali u većoj mjeri mijenjaju smještajne objekte pa i destinacije tijekom putovanja.

3.4.4.

AKTIVNOSTI* ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI

Rang	Aktivnosti	%
1.	Plivanje i kupanje	78,3
2.	Odlazak u restorane	46,9
3.	Odlazak u slastičarnice, 'kafiće' i sl.	45,5
4.	Posjet lokalnim zabavama	30,1
5.	Razgledavanje znamenitosti	25,7
6.	Izleti u nacionalne parkove/zaštićena prirodna područja	21,1
7.	Organizirani izleti brodom	19,6
8.	Ronjenje	16,3
9.	Odlazak u kupnju (osim svakodnevnih potrepština)	16,1
10.	Sportovi na vodi (jedrenje, jedrenje na dasci, skijanje na vodi)	16,0
11.	Pješčačenje ('trekking', nordijsko hodanje i sl.)	15,9
12.	Ples ili disco	15,3
13.	Zdravstveno-rekreacijski i wellness programi	15,0
14.	Posjet muzejima i izložbama	14,0
15.	Posjet vodenim parkovima	13,5
16.	Vožnja biciklom	12,6
17.	Jogging/trčanje	11,7
18.	Adventure sportovi (rafting, zmajarenje, paragliding, slobodno penjanje, bungee jumping)	11,1
19.	Posjet seljačkim domaćinstvima, OPG-ima	10,6
20.	Posjet koncertima	10,3
21.	Tenis	9,9
22.	Obilazak vinskih cesta (vinarija)	9,5
23.	Obilazak cesta maslinovog ulja (uljara)	9,1
24.	Posjet tematskim parkovima	8,8
25.	Ribolov	7,7
26.	Posjet kazalištu i priredbama	7,6
27.	Planinarenje	3,9
28.	Jahanje	3,5
29.	Golf	2,2
30.	Nešto drugo	0,6

* Mogućnost više odgovora.

U skladu s mjestom i vremenom provođenja odmora, najomiljenija aktivnost turista je plivanje/kupanje. Slijedi odlazak u restorane, slastičarnice/kafiće, posjet lokalnim zabavama,

razgledavanje znamenitosti, izleti u nacionalne parkove/zaštićena prirodna područja i organizirani izleti brodom, ronjenje, kupnja te niz drugih sportskih, rekreativnih, zabavnih i kulturnih aktivnosti.

3.4.5.

AKTIVNOSTI* ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI I DOB TURISTA

Aktivnosti	Ukupno		Do 29 g.		30 do 49 g.		50 i više g.	
	Rang	%	Rang	%	Rang	%	Rang	%
Plivanje i kupanje	1.	78,3	1.	77,9	1.	79,1	1.	76,9
Odlazak u restorane	2.	46,9	3.	44,2	2.	47,4	2.	47,9
Odlazak u slastičarnice, 'kafiće' i sl.	3.	45,5	2.	45,1	3.	45,4	3.	46,0
Posjet lokalnim zabavama	4.	30,1	6.	25,9	4.	31,7	4.	30,1
Razgledavanje znamenitosti	5.	25,7	5.	27,2	5.	25,9	5.	24,2
Izleti u nacionalne parkove/ zaštićena prirodna područja	6.	21,1	7.	20,4	6.	21,9	6.	20,1
Organizirani izleti brodom	7.	19,6	11.	15,8	7.	21,2	8.	19,3
Ronjenje	8.	16,3	8.	20,0	10.	16,9	14.	12,3
Odlazak u kupnju (osim svakodnevnih potrepština)	9.	16,1	10.	16,0	9.	17,0	11.	14,2
Sportovi na vodi (jedrenje, jedrenje na dasci, skijanje na vodi)	10.	16,0	9.	18,3	8.	18,5	20.	9,1
Pješaćenje ('trekking', nordijsko hodanje i sl.)	11.	15,9	13.	13,9	12.	15,8	9.	17,7
Ples ili disco	12.	15,3	4.	32,6	15.	13,4	21.	6,8
Zdravstveno-rekreacijski i wellness programi	13.	15,0	19.	8,9	13.	14,8	7.	20,0
Posjet muzejima i izložbama	14.	14,0	16.	12,2	14.	14,0	10.	15,4
Posjet vodenim parkovima	15.	13,5	15.	13,3	11.	16,8	22.	6,7
Vožnja biciklom	16.	12,6	18.	9,5	17.	13,0	12.	14,1
Jogging/trčanje	17.	11,7	17.	10,2	18.	12,8	17.	10,5
Adventure sportovi (rafting, zmajarenje, paragliding, slobodno penjanje, bungee jumping)	18.	11,1	14.	13,4	16.	13,1	25.	5,4
Posjet seljačkim domaćinstvima, OPG-ima	19.	10,6	23.	6,1	19.	11,4	13.	12,5
Posjet koncertima	20.	10,3	12.	15,1	22.	10,5	23.	6,2
Tenis	21.	9,9	22.	6,2	21.	11,1	19.	10,2
Obilazak vinskih cesta (vinarija)	22.	9,5	20.	7,2	23.	10,0	18.	10,3
Obilazak cesta maslinovog ulja (uljara)	23.	9,1	24.	5,8	25.	9,3	15.	11,1
Posjet tematskim parkovima	24.	8,8	21.	6,3	20.	11,3	26.	5,3
Ribolov	25.	7,7	26.	4,5	26.	7,2	16.	11,0
Posjet kazalištu i priredbama	26.	7,6	25.	4,9	24.	9,5	24.	5,5
Planinarenje	27.	3,9	27.	3,9	27.	4,0	27.	3,9
Jahanje	28.	3,5	29.	2,5	28.	3,9	28.	3,6
Golf	29.	2,2	28.	2,7	29.	2,1	29.	2,3
Nešto drugo	30.	0,6	30.	0,8	30.	0,6	30.	0,5

* Mogućnost više odgovora.

Većina primarnih aktivnosti odnosno onih kojima se na odmoru bavi barem petina svih gostiju, podjednako su privlačne gostima svih promatranih dobnih skupina. Gosti stariji od 50 godina u manjoj mjeri zainteresirani za odlazak na ples ili u disco ili za sudjelovanje u sportskim aktivnostima na vodi, ali zato češće sudjeluju u zdravstveno-rekreacijskim i wellness programima. Mladi gosti, oni do 29 godina starosti, aktivniji su od ostalih dobnih skupina kad je riječ o odlasku na ples i koncerte.

3.4.6.

AKTIVNOSTI* ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI I PRATNJA NA PUTOVANJU

Aktivnosti	Ukupno		S partnerom		S članovima obitelji		S prijateljima		Bez pratnje	
	Rang	%	Rang	%	Rang	%	Rang	%	Rang	%
Plivanje i kupanje	1.	78,3	1.	75,0	1.	85,9	1.	76,5	1.	53,2
Odlazak u restorane	2.	46,9	2.	46,8	2.	48,0	2.	48,1	3.	35,9
Odlazak u slastičarnice, 'kafiće' i sl.	3.	45,5	3.	43,9	3.	47,8	3.	46,6	2.	40,0
Posjet lokalnim zabavama	4.	30,1	4.	28,8	4.	31,7	5.	32,0	4.	27,1
Razgledavanje znamenitosti	5.	25,7	5.	23,9	5.	29,0	6.	25,0	9.	18,9
Izleti u nacionalne parkove/ zaštićena prirodna područja	6.	21,1	6.	19,1	6.	24,3	11.	18,9	7.	21,0
Organizirani izleti brodom	7.	19,6	7.	17,4	7.	21,5	8.	20,5	5.	26,4
Ronjenje	8.	16,3	8.	16,1	12.	16,0	12.	18,6	13.	14,6
Odlazak u kupnju (osim svakodnevnih potrepština)	9.	16,1	11.	14,5	11.	17,6	9.	19,9	14.	11,3
Sportovi na vodi (jedrenje, jedrenje na dasci, skijanje na vodi)	10.	16,0	14.	13,5	9.	18,0	7.	22,9	15.	10,9
Pješačenje ('trekking', nordijsko hodanje i sl.)	11.	15,9	13.	14,1	10.	17,8	13.	15,8	8.	19,7
Ples ili disco	12.	15,3	9.	15,8	25.	8,5	4.	35,4	6.	24,3
Zdravstveno-rekreacijski i wellness programi	13.	15,0	10.	15,0	14.	15,2	15.	14,5	12.	15,6
Posjet muzejima i izložbama	14.	14,0	12.	14,1	15.	14,5	16.	14,1	17.	8,4
Posjet vodenim parkovima	15.	13,5	20.	9,4	8.	19,4	17.	13,1	18.	7,8
Vožnja biciklom	16.	12,6	15.	11,4	13.	15,4	19.	11,1	21.	5,1
Jogging/trčanje	17.	11,7	17.	10,4	16.	12,6	18.	11,2	10.	18,6
Adventure sportovi (rafting, zmajarenje, paragliding, slobodno penjanje, bungee jumping)	18.	11,1	19.	10,2	19.	11,9	14.	15,6	23.	4,3
Posjet seljačkim domaćinstvima, OPG-ima	19.	10,6	18.	10,3	17.	12,5	21.	9,1	28.	1,2
Posjet koncertima	20.	10,3	22.	9,0	24.	8,8	10.	19,5	11.	16,3
Tenis	21.	9,9	16.	10,7	23.	9,5	22.	7,8	16.	9,7
Obilazak vinskih cesta (vinarija)	22.	9,5	24.	8,7	20.	11,2	20.	9,5	25.	4,0
Obilazak cesta maslinovog ulja (uljara)	23.	9,1	21.	9,4	21.	10,3	25.	4,9	19.	6,2
Posjet tematskim parkovima	24.	8,8	25.	6,6	18.	12,2	23.	7,2	20.	5,6
Ribolov	25.	7,7	23.	8,8	26.	7,0	24.	6,6	24.	4,1
Posjet kazalištu i priredbama	26.	7,6	26.	6,3	22.	10,2	26.	4,9	22.	4,8
Planinarenje	27.	3,9	27.	4,1	27.	4,1	27.	3,6	29.	1,1
Jahanje	28.	3,5	28.	4,0	28.	3,6	29.	1,5	26.	2,8
Golf	29.	2,2	29.	2,0	29.	2,8	28.	1,8	30.	0,8
Nešto drugo	30.	0,6	30.	0,6	30.	0,6	30.	0,2	27.	2,2

* Mogućnost više odgovora.

S obzirom na pratnju na putovanju, najaktivniji segmenti potražnje su gosti u pratnji prijatelja i gosti u pratnji obitelji, a svaki segment pokazuje određene specifičnosti – tako oni koji dolaze s partnerom i oni s prijateljima češće odlaze na ples, obitelji češće odlaze uživati u vodenim parkovima, dok se gosti koji dolaze bez pratnje češće odlučuju na organizirane izlete brodom.

3.4.7.

ODLAZAK NA IZLETE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI

Odlazak na:	%
Samostalno organizirane izlete	60,7
Izlete organizirane posredstvom turističke agencije	20,4

Na samostalno organizirane izlete odlazi 61% gostiju, a 20% gostiju koristi usluge turističke agencije u organizaciji izleta.

3.4.8.

KORIŠTENJE PROMETNIH SREDSTAVA U DESTINACIJI BORAVKA*

Korištena prometna sredstva	%
Lokalni javni prijevoz (bus, vlakić, brod i sl.)	29,7
Taksi	18,1
Automobil, motor (vlastiti, rent-a-car)	66,7
Bicikl	15,3
Neko drugo prijevozno sredstvo	0,6
Nije korišteno niti jedno prijevozno sredstvo	9,7

* Mogućnost više odgovora.

Tijekom boravka u destinaciji 30% turista koristi lokalni (javni) prijevoz, 18% usluge taksi-ja, 15% bicikl, a 10% samo pješaci. Dvije trećine koristi automobil, vlastiti ili iznajmljeni.

3.4.9.

AKTIVNOSTI* NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Aktivnosti na društvenim mrežama tijekom boravka u destinaciji	%
Učitavanje fotografija s putovanja na internet, npr. Facebook, Instagram, Flickr	51,0
Ažuriranje statusa s detaljima putovanja na društvenim medijima, npr. Facebook, Twitter, Foursquare	31,2
Ažuriranje sadržaja na blogu s detaljima putovanja	5,7
Pisanje recenzija na mrežnim mjestima kao što je TripAdvisor	9,1
Učitavanje video sadržaja na internet, npr. na YouTube	12,1
Ništa od navedenog	39,9

* Mogućnost više odgovora.

Turisti su aktivni na internetu i tijekom boravka u destinacijama – učitavaju fotografije s putovanja na internet (51%), ažuriraju status s detaljima putovanja na društvenim medijima (31%), ili, pak, u nešto manjoj mjeri, učitavaju video sadržaje na internet, pišu recenzije na mrežnim mjestima i ažuriraju sadržaje na blogovima s detaljima putovanja. Time internet postaje medij za trenutačni ‘word-of-mouth’ odnosno prijenos informacija svom krugu prijatelja.

➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

- U odnosu na 2014. godinu povećan je udio onih koji odlaze na samostalno organizirane izlete, a nešto se smanjuje udio onih koji izlete organiziraju uz posredovanje agencije.
- Gosti su aktivniji i na društvenim mrežama tijekom boravka u destinaciji – raste udio onih koji učitavaju fotografije s putovanja na internet kao i udio gostiju koji ažuriraju svoje statuse s detaljima putovanja na društvenim medijima te objavljuju recenzije na mrežnim mjestima.

3.5. Zadovoljstvo ponudom

Zadovoljstvo turista ispitivalo se na tri načina. Ispitanici – turisti prvo su ocjenjivali svoje zadovoljstvo s 33 elementa turističke ponude destinacije te svoje ukupno zadovoljstvo boravkom u destinaciji. Svaki element i ukupno zadovoljstvo ocjenjivalo se na ljestvici od sedam stupnjeva, od 1 (vrlo loše) do 7 (odlično). Svi su odgovori, prema zbroju ocjena 6 i 7, svrstani u tzv. 'rangove zadovoljstva', od vrlo niskog do vrlo visokog stupnja zadovoljstva (vidi poglavlje 2. Metode istraživanja).

Nadalje, ocjena zadovoljstva gostiju još je u istraživanju TOMAS Ljeto 2014. proširena pitanjem o eventualnim negativnim utjecajima na doživljaj boravka gostiju u našim prioritetnim destinacijama. Turisti su odgovarali na pitanja jesu li tijekom boravka u destinaciji doživjeli/osjetili gužvu, buku, neprimjereno odlaganje otpada ili nešto drugo te kako je to utjecalo na njihov boravak. Svaka od navedenih smetnji ocjenjivana je na ljestvici: 1. Nisam doživio/la, 2. Doživio/la sam, ali nije negativno utjecalo, 3. Donekle negativan utjecaj i 4. Jako negativan utjecaj. U rezultatima je prikazan udio turista koji su utjecaj pojedine smetnje ocijenili negativnim (donekle ili jako).

Konačno, zadovoljstvo gostiju mjeri se i u odnosu na konkurentske destinacije. Turisti su ocjenjivali 12 elemenata turističke ponude u Hrvatskoj u odnosu na neku drugu mediteransku zemlju koju su posjetili tijekom protekle tri godine. Ponudeni elementi ponude ocjenjivali su se na ljestvici: 'bolje', 'slično' ili 'lošije' u Hrvatskoj. Prikazani su rezultati usporedbe Hrvatske u odnosu na destinacije na Sredozemlju: Portugal, Španjolsku, Francusku, Italiju, Sloveniju, Crnu Goru, Grčku i Tursku.

Gosti primorskih mjesta bili su u ljetu 2017. godine zadovoljni ukupnim boravkom. Više od tri četvrtine gostiju ocijenilo je svoj ukupni boravak najvišim ocjenama. **Najbolje ocijenjeni** elementi ponude Hrvatske su ljepota prirode i krajolika, ljubaznost osoblja u smještajnom objektu, osobna sigurnost, pogodnost za provođenje obiteljskog odmora i ugođaj ('atmosfera'). **Visoko ocijenjen** je i cijeli niz elemenata vezan uz smještajni objekt (komfor smještaja, kvaliteta hrane i usluga u smještajnom objektu te 'vrijednost za novac' smještaja), slikovitost i uređenost mjesta, ekološka očuvanost, čistoća, opremljenost i uređenost plaža, pogodnost za kratki odmor, prometna dostupnost destinacije te vrijednost za novac gastronomske ponude.

Srednji stupanj zadovoljstva gosti su iskazali za niz elemenata ponude destinacije, od kvalitete informacija i ponude izleta do gastronomske ponude (kvalitete i raznolikosti), kvalitete označavanja znamenitosti i prezentacije kulturne baštine te ponude sadržaja za zabavu. Srednji stupanj zadovoljstva iskazan je i za gostoljubivost lokalnog stanovništva, prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama, pješačke staze u destinaciji i okolici i kvalitetu lokalnog prijevoza.

3.5.1.

STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA

Rang*	Elementi ponude	%
1.	Ljepota prirode i krajolika	84,6
2.	Ljubaznost osoblja u smještajnom objektu	83,4
3.	Osobna sigurnost	82,6
4.	Pogodnost za provođenje obiteljskog odmora	80,7
5.	Atmosfera, ugođaj	80,4
6.	Kvaliteta usluga u smještajnom objektu	79,7
7.	Kvaliteta hrane u smještajnom objektu	78,5
8.	Slikovitost i uređenost mjesta	77,9
9.	Komfor smještaja	77,0
10.	Ekološka očuvanost	76,0
11.	UKUPNI BORAVAK	76,0
12.	Čistoća plaža	75,3
13.	Pogodnost za kratki odmor	75,3
14.	Prometna dostupnost destinacije	72,7
15.	Opremljenost i uređenost plaža	72,5
16.	Vrijednost za novac' gastronomske ponude	70,7
17.	'Vrijednost za novac' smještaja	70,4
18.	Kvaliteta informacija u destinaciji	69,4
19.	Gostoljubivost lokalnog stanovništva	69,4
20.	Kvaliteta hrane u restoranima izvan smještajnog objekta	68,8
21.	Bogatstvo gastronomske ponude u mjestu	68,2
22.	Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	65,9
23.	Kvaliteta označavanja znamenitosti	65,2
24.	Pješačke staze	65,2
25.	Ponuda organiziranih izleta u okolicu	64,7
26.	Bogatstvo sadržaja za zabavu	62,2
27.	Prezentacija kulturne baštine	61,4
28.	Kvaliteta lokalnog prijevoza	61,3
29.	Bogatstvo sportskih sadržaja	59,9
30.	Raznolikost kulturnih manifestacija	59,6
31.	Mogućnost za kupnju	58,2
32.	Biciklističke staze	57,5
33.	Organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom)	54,8
34.	Program za loše vrijeme	49,6

* Rang prema broju postotaka za ocjene 6 i 7 na ljestvici od 1 (jako loše) do 7 (odlično).

Stupanj zadovoljstva: Vrlo visok Visok Srednji Nizak Vrlo nizak

Gosti su **najmanje zadovoljni** tzv. 'programom za loše vrijeme', organizacijom prometa u mjestu, biciklističkim stazama, mogućnostima za kupnju, raznolikošću kulturnih događanja i ponudom sportskih sadržaja.

3.5.2.

STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA I DOB TURISTA

Rang*	Elementi ponude	Ukupno (%)	Do 29 g. (%)	30 do 49 g. (%)	50 i više g. (%)
1.	Ljepota prirode i krajolika	84,6	84,9	83,4	86,7
2.	Ljubaznost osoblja u smještajnom objektu	83,4	82,3	81,2	88,6
3.	Osobna sigurnost	82,6	84,5	80,9	84,5
4.	Pogodnost za provođenje obiteljskog odmora	80,7	79,8	78,4	85,9
5.	Atmosfera, ugođaj	80,4	80,1	78,4	84,6
6.	Kvaliteta usluga u smještajnom objektu	79,7	77,0	78,7	83,8
7.	Kvaliteta hrane u smještajnom objektu	78,5	77,0	77,6	81,0
8.	Slikovitost i uređenost mjesta	77,9	76,1	76,1	82,8
9.	Komfor smještaja	77,0	74,8	76,1	80,3
10.	Ekološka očuvanost	76,0	76,9	74,2	79,0
11.	UKUPNI BORAVAK	76,0	74,1	74,2	80,9
12.	Čistoća plaža	75,3	77,2	72,9	79,0
13.	Pogodnost za kratki odmor	75,3	74,0	73,3	80,5
14.	Prometna dostupnost destinacije	72,7	68,4	71,8	77,6
15.	Opremljenost i uređenost plaža	72,5	71,4	70,7	77,1
16.	Vrijednost za novac' gastronomske ponude	70,7	66,7	70,2	74,6
17.	'Vrijednost za novac' smještaja	70,4	67,2	69,5	74,7
18.	Kvaliteta informacija u destinaciji	69,4	70,9	66,8	73,6
19.	Gostoljubivost lokalnog stanovništva	69,4	66,1	67,5	75,5
20.	Kvaliteta hrane u restoranima izvan smještajnog objekta	68,8	65,2	68,4	72,2
21.	Bogatstvo gastronomske ponude u mjestu	68,2	68,9	66,1	72,3
22.	Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	65,9	65,9	64,0	69,6
23.	Kvaliteta označavanja znamenitosti	65,2	65,0	63,3	69,3
24.	Pješačke staze	65,2	65,3	61,8	71,9
25.	Ponuda organiziranih izleta u okolici	64,7	69,1	61,9	67,3
26.	Bogatstvo sadržaja za zabavu	62,2	63,4	61,0	63,7
27.	Prezentacija kulturne baštine	61,4	59,4	59,3	66,8
28.	Kvaliteta lokalnog prijevoza	61,3	62,3	58,6	66,2
29.	Bogatstvo sportskih sadržaja	59,9	61,3	59,0	60,7
30.	Raznolikost kulturnih manifestacija	59,6	62,0	56,9	63,5
31.	Mogućnost za kupnju	58,2	56,9	57,1	61,5
32.	Biciklističke staze	57,5	56,9	55,6	62,0
33.	Organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom)	54,8	55,1	53,0	58,5
34.	Program za loše vrijeme	49,6	51,2	48,9	50,1

* Rang prema zbroju postotaka za ocjene 6 i 7 na ljestvici od 1 (jako loše) do 7 (odlično).

Gosti u dobi od 50 i više godina većinom su elemenata zadovoljniji od gostiju preostalih dviju dobnih skupina. Ukupni boravak i 10 pojedinačnih elemenata ponude dobilo je najviše ocjene, a samo s dva elementa nisu bili zadovoljni – organizacija prometa u mjestu i ponuda programa za loše vrijeme. Između gostiju srednje dobi i onih najmlađih nije bilo značajne razlike u ocjeni zadovoljstva.

3.5.3.

**STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA
 I UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU****

Rang*	Elementi ponude	Ukupno (%)	Prvi posjet (%)	Drugi posjet (%)	3 do 5 posjeta (%)	6 i više posjeta (%)
1.	Ljepota prirode i krajolika	84,6	80,3	82,6	84,5	90,3
2.	Ljubaznost osoblja u smještajnom objektu	83,4	77,0	82,3	84,2	90,6
3.	Osobna sigurnost	82,6	78,5	81,6	82,0	88,4
4.	Pogodnost za provođenje obiteljskog odmora	80,7	73,9	79,8	81,8	88,5
5.	Atmosfera, ugođaj	80,4	75,9	76,7	83,4	85,4
6.	Kvaliteta usluga u smještajnom objektu	79,7	75,4	78,3	81,5	83,8
7.	Kvaliteta hrane u smještajnom objektu	78,5	73,5	78,0	83,1	81,8
8.	Slikovitost i uređenost mjesta	77,9	75,8	77,0	78,9	81,4
9.	Komfor smještaja	77,0	72,7	78,4	79,2	79,8
10.	Ekološka očuvanost	76,0	74,2	78,0	77,5	76,9
11.	UKUPNI BORAVAK	76,0	70,5	77,2	78,8	79,8
12.	Čistoća plaža	75,3	72,8	72,4	78,5	79,0
13.	Pogodnost za kratki odmor	75,3	69,2	73,0	76,7	82,6
14.	Prometna dostupnost destinacije	72,7	68,2	70,6	74,7	78,7
15.	Opremljenost i uređenost plaža	72,5	68,8	72,8	76,9	75,0
16.	Vrijednost za novac' gastronomske ponude	70,7	67,6	75,3	72,4	72,4
17.	'Vrijednost za novac' smještaja	70,4	66,0	67,5	72,8	76,7
18.	Kvaliteta informacija u destinaciji	69,4	61,1	64,0	72,6	80,0
19.	Gostoljubivost lokalnog stanovništva	69,4	61,7	65,9	73,0	78,4
20.	Kvaliteta hrane u restoranima izvan smještajnog objekta	68,8	60,1	65,1	72,5	78,7
21.	Bogatstvo gastronomske ponude u mjestu	68,2	61,3	66,7	70,9	75,3
22.	Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	65,9	61,9	67,4	69,6	69,1
23.	Kvaliteta označavanja znamenitosti	65,2	56,9	62,5	69,7	73,9
24.	Pješačke staze	65,2	57,3	58,6	69,0	76,4
25.	Ponuda organiziranih izleta u okolici	64,7	57,0	61,1	69,2	73,0
26.	Bogatstvo sadržaja za zabavu	62,2	56,2	61,6	65,2	68,9
27.	Prezentacija kulturne baštine	61,4	55,3	60,2	62,2	70,0
28.	Kvaliteta lokalnog prijevoza	61,3	55,1	59,1	69,3	67,6
29.	Bogatstvo sportskih sadržaja	59,9	49,8	63,9	68,9	62,9
30.	Raznolikost kulturnih manifestacija	59,6	55,5	55,5	62,5	65,8
31.	Mogućnost za kupnju	58,2	50,9	55,1	64,8	64,4
32.	Biciklističke staze	57,5	51,0	55,1	65,3	62,7
33.	Organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom)	54,8	49,3	55,8	63,5	55,1
34.	Program za loše vrijeme	49,6	40,7	47,7	60,0	54,4

* Rang prema zbroju postotaka za ocjene 6 i 7 na ljestvici od 1 (jako loše) do 7 (odlično).

** Odnosi se samo na inozemne turiste.

Najkritičniji inozemni gosti su oni u prvom posjetu Hrvatskoj. Sve su elemente ponude, uključujući i ukupni boravak, ocijenili lošije od ostalih skupina. Oni koji su u Hrvatskoj po drugi put nešto su zadovoljniji, a najzadovoljniji su naši najlojalniji inozemni turisti, oni s ostvarenih šest ili više posjeta Hrvatskoj.

3.5.4.

STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA I PRATNJA NA PUTOVANJU

Rang*	Elementi ponude	Ukupno (%)	S partnerom (%)	S članovima obitelji (%)	S prijateljima (%)	Bez pratnje (%)
1.	Ljepota prirode i krajolika	84,6	83,8	86,6	84,3	75,4
2.	Ljubaznost osoblja u smještajnom objektu	83,4	83,4	84,4	85,3	70,7
3.	Osobna sigurnost	82,6	82,9	83,3	83,8	69,9
4.	Pogodnost za provođenje obiteljskog odmora	80,7	79,6	83,3	78,6	73,2
5.	Atmosfera, ugođaj	80,4	79,2	83,3	81,7	64,8
6.	Kvaliteta usluga u smještajnom objektu	79,7	79,6	80,1	79,6	77,8
7.	Kvaliteta hrane u smještajnom objektu	78,5	78,9	79,7	76,8	68,7
8.	Slikovitost i uređenost mjesta	77,9	77,8	78,3	79,0	72,3
9.	Komfor smještaja	77,0	77,3	78,0	77,5	63,0
10.	Ekološka očuvanost	76,0	76,2	76,0	77,7	69,8
11.	UKUPNI BORAVAK	76,0	77,1	74,3	78,9	70,5
12.	Čistoća plaža	75,3	75,0	75,7	80,1	65,3
13.	Pogodnost za kratki odmor	75,3	75,2	76,5	76,1	64,9
14.	Prometna dostupnost destinacije	72,7	72,4	74,3	72,8	62,6
15.	Opremljenost i uređenost plaža	72,5	71,5	74,8	75,8	56,9
16.	Vrijednost za novac' gastronomske ponude	70,7	72,2	68,8	72,1	66,9
17.	'Vrijednost za novac' smještaja	70,4	72,1	70,7	69,2	51,7
18.	Kvaliteta informacija u destinaciji	69,4	68,6	72,5	70,2	49,6
19.	Gostoljubivost lokalnog stanovništva	69,4	69,6	69,8	72,5	56,2
20.	Kvaliteta hrane u restoranima izvan smještajnog objekta	68,8	68,0	70,3	71,3	59,0
21.	Bogatstvo gastronomske ponude u mjestu	68,2	66,5	70,1	74,7	58,0
22.	Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	65,9	65,1	69,5	64,4	47,2
23.	Kvaliteta označavanja znamenitosti	65,2	64,3	67,0	65,2	59,9
24.	Pješačke staze	65,2	65,2	66,7	67,2	46,6
25.	Ponuda organiziranih izleta u okolicu	64,7	64,8	65,8	66,8	49,3
26.	Bogatstvo sadržaja za zabavu	62,2	60,4	65,6	65,2	44,9
27.	Prezentacija kulturne baštine	61,4	60,4	63,4	63,3	50,3
28.	Kvaliteta lokalnog prijevoza	61,3	59,9	64,0	62,8	51,3
29.	Bogatstvo sportskih sadržaja	59,9	56,5	64,9	63,5	42,2
30.	Raznolikost kulturnih manifestacija	59,6	58,9	61,0	60,5	53,6
31.	Mogućnost za kupnju	58,2	57,0	60,4	61,7	45,9
32.	Biciklističke staze	57,5	57,1	60,3	55,8	42,1
33.	Organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom)	54,8	56,1	55,1	51,9	45,2
34.	Program za loše vrijeme	49,6	49,2	51,2	51,2	38,0

Vrlo nizak
 Nizak
 Srednji
 Visok
 Vrlo visok
 Stupanj zadovoljstva:

* Rang prema zbroju postotaka za ocjene 6 i 7 na ljestvici od 1 (jako loše) do 7 (odlično).

S obzirom na pratnju na putovanju, najnezadovoljniji su gosti bez pratnje, a najzadovoljniji oni u krugu obitelji ili s prijateljima.

➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

- Gosti su iz godine u godinu sve zadovoljniji svim elementima ponude. Međutim, redosljed pojedinih elemenata prema zadovoljstvu gostiju ne mijenja se značajno u promatranom razdoblju – najlošiji aspekti ponude su i dalje – mogućnosti za kupnju, zabavu, sport i kulturu, te organizacija prometa u mjestu.
- U odnosu na 2014. godinu, raste stupanj zadovoljstva većinom elemenata ponude, posebno kvalitetom smještaja, prometnom dostupnošću mjesta, ekološkom očuvanošću, opremljenošću plaža, ali i kvalitetom označavanja znamenitosti i kvalitetom lokalnog prijevoza.

3.5.5.

NEGATIVAN UTJECAJ NA DOŽIVLJAJ BORAVKA U DESTINACIJI

Smetnje tijekom boravka u destinaciji*	%
Gužva u prometu u destinaciji	16,0
Neprimjereno odloženo smeće	13,2
Gužva na kupališnom prostoru (preveliki broj kupača)	13,2
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)	12,7
Gužva na javnim površinama (ulice, šetnice, dječja igrališta i sl.)	11,1
Nemogućnost razdvajanja otpada	10,5
Buka i remećenje mira na kupališnom prostoru	9,9
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)	9,8

* Mogućnost više odgovora.

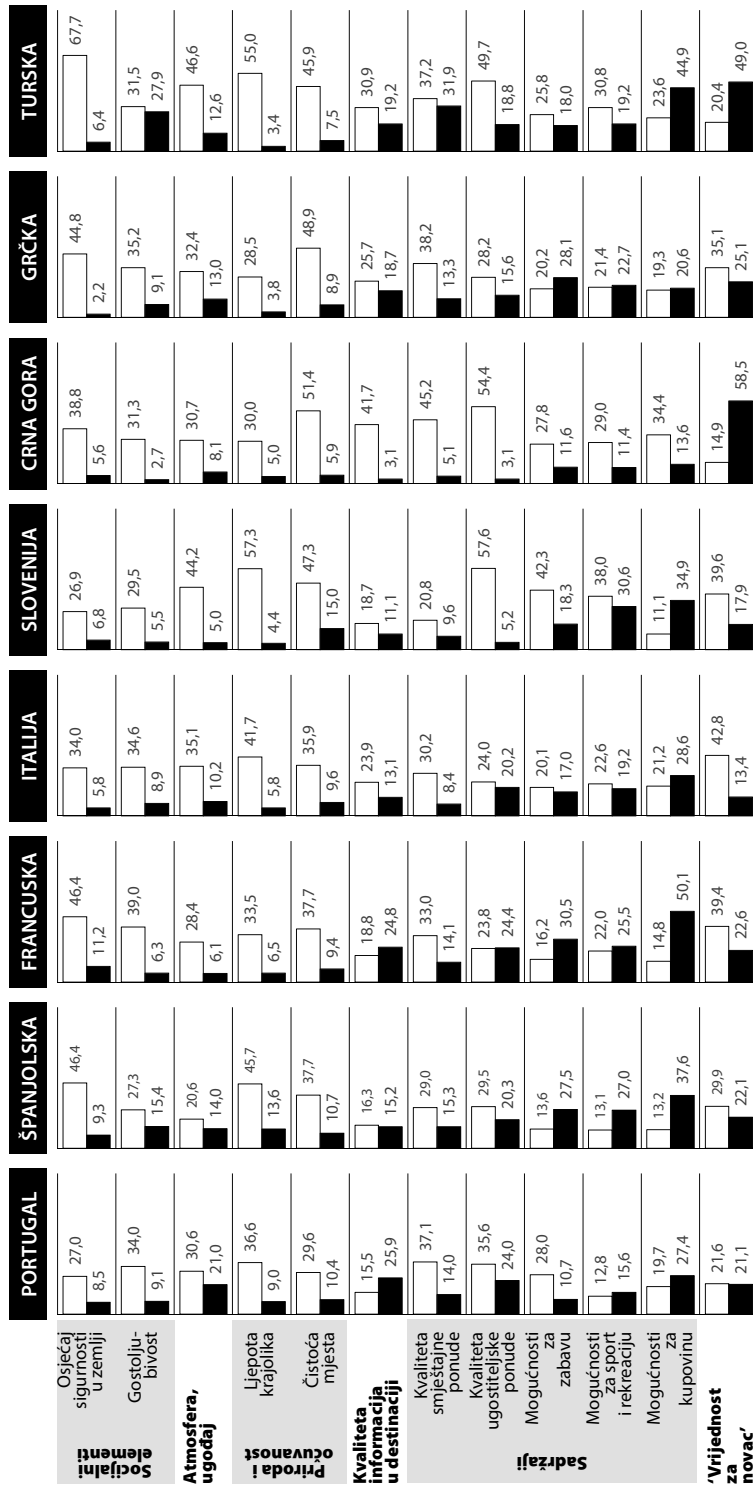
Između 10% i 16% turista je tijekom boravka u destinaciji zasmatala gužva (u prometu, na kupališnom prostoru i/ili na javnim površinama), neprimjereno odloženo smeće, nemogućnost razdvajanja otpada, neugodni mirisi iz kontejnera ili buka.

➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

- U odnosu na 2014. godinu, povećan je udio gostiju na čiji je boravak negativno utjecala gužva, buka ili različiti aspekti gospodarenja otpadom.

3.5.6

OCJENA ELEMENATA PONUDE U ODNOSU NA KONKURENTSKE ZEMLJE (U %)

Bolje u Hrvatskoj Lošije u Hrvatskoj

* Prikazan je udio ispitanika koji su pojedini element ponude ocijenili 'lošijim' u Hrvatskoj u usporedbi s promatranom konkurentskom zemljom.

Ljepota krajolika, osjećaj sigurnosti u zemlji, ugođaj, čistoća mjesta, kvaliteta smještajne ponude, ali i gostoljubivost su i dalje konkurentne prednosti Hrvatske u odnosu na Portugal, Španjolsku, Italiju, Sloveniju, Crnu Goru, Grčku i Tursku. Elementi u kojima hrvatska ponuda zaostaje za većinom konkurenata su mogućnosti za kupovinu, zabavu i sport. U nastavku se analizira konkurentnost Hrvatske u odnosu na pojedine destinacije.

- **Usporedba s Portugalom:** Hrvatska ponuda se ističe svojim glavnim konkurentskim prednostima, ali i kvalitetom gastronomske ponude i mogućnostima za zabavu. Prednosti Portugala su – kvaliteta informacija u destinaciji te mogućnosti za sport, rekreaciju i kupnju. Vrijednost za novac ocijenjena je podjednako.
- **Usporedba sa Španjolskom:** Hrvatska ponuda zaostaje za španjolskom u ponudi raznih sadržaja – u mogućnostima za zabavu, sport i rekreaciju te kupnju. Kvaliteta informacija podjednako je ocijenjena.
- **Usporedba s Francuskom:** Gosti su u Francuskoj zadovoljniji ponudom zabave, sporta i rekreacije, mogućnostima za kupnju, kao i kvalitetom informacija u destinaciji.
- **Usporedba s Italijom:** Ugostiteljsku ponudu, ponudu sporta i rekreacije te zabave gosti ocjenjuju nešto bolje u Hrvatskoj. Talijanska se turistička ponuda ističe boljim mogućnostima za kupnju.
- **Usporedba sa Slovenijom:** Većina promatranih elemenata znatno je bolje ocijenjena u Hrvatskoj. Iznimka su mogućnosti za kupnju koje su bolje ocijenjene u Sloveniji.
- **Usporedba s Crnom Gorom:** Jedini element u kojem se crnogorska ponuda pokazala boljom je vrijednost za novac, dok u ostalim elementima zaostaje za hrvatskom ponudom.
- **Usporedba s Grčkom:** Grčka ponuda bolje je ocijenjena u mogućnostima za zabavu.
- **Usporedba s Turskom:** Prednosti Turske su mogućnosti za kupnju te vrijednost za novac.

3.6. Izdaci turista

Analiza izdataka turista obuhvaća dnevne izdatke tijekom boravka u destinaciji po osobi. Svi su izdaci izraženi u eurima. Dnevni izdaci tijekom boravka u destinaciji po osobi prikazuju se za sve turiste te prema vrsti smještaja (hoteli, kampovi i privatni smještaj). Prikazani su ukupni izdaci i njihova struktura prema vrsti usluga (usluge ugostiteljstva, trgovine i ostale usluge). Metodologija izračuna potrošnje detaljno je opisana u poglavlju 2. Metode istraživanja.

3.6.1.

PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U MJESTU BORAVKA

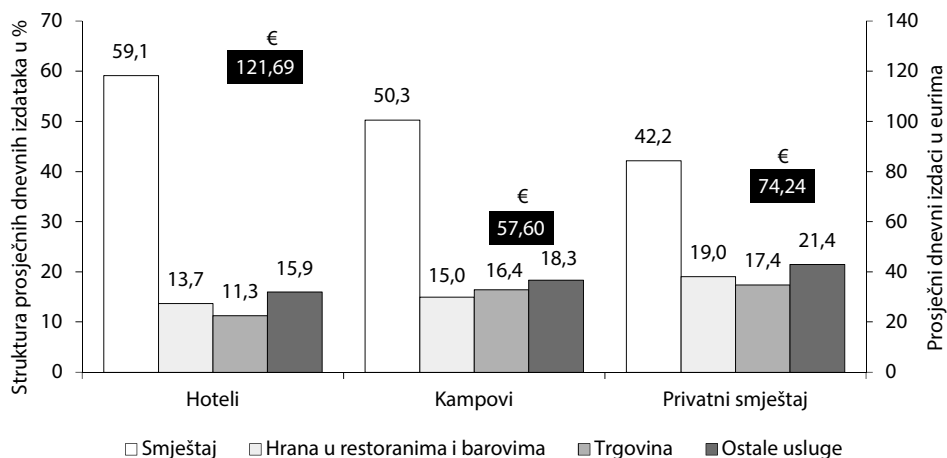
Usluge	€	%
UKUPNO	78,77	100,0
Smještaj	38,77	49,2
Hrana u restoranima i barovima	12,96	16,5
Trgovina	12,03	15,3
Kultura i zabava	2,72	3,4
Sport i rekreacija	3,05	3,9
Izleti	2,66	3,4
Lokalni prijevoz	4,70	6,0
Ostalo	1,89	2,4

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pansion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku.

Prosječna dnevna potrošnja turista u 2017. godini iznosila je 79 eura po osobi. U strukturi prosječnih dnevnih izdataka 49% se odnosilo na uslugu smještaja, 17% na uslugu hrane i pića izvan usluge smještaja, a 34% na sve ostale usluge (trgovina, kultura, zabava, sport i rekreacija, izleti, lokalni prijevoz i ostale usluge).

3.6.2.

**STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA U MJESTU BORAVKA
PREMA VRSTI SMJEŠTAJA**

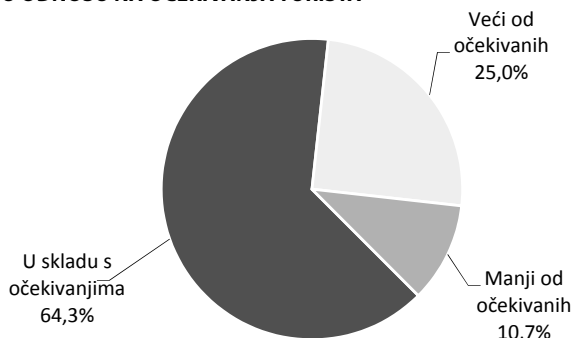
Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pansion, all-inclusive).

Najveće izdatke u destinaciji ostvaruju hotelski gosti (122 eura na dan), a potom gosti u privatnom smještaju (74 eura) i kampovima (58 eura). Udio izdataka za usluge ugostiteljstva u strukturi dnevnih izdataka iznosi 73% u hotelima, 65% u kampovima i 61% u privatnom smještaju.

Prosječni dnevni izdaci prema zemlji porijekla gostiju kreću se u rasponu od 61 eura koliko prosječno dnevno izdvajaju domaći gosti do 158 eura za goste iz SAD-a. Uz goste iz SAD-a, natprosječno troše i gosti iz Velike Britanije (139 eura), Španjolske (126 eura), Rusije (121 euro), skandinavskih zemalja (119 eura), Francuske (96 eura), Srbije (95 eura) i Austrije (91 euro).

3.6.3.

**IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ
U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA**

3.6.4.

MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA I IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA

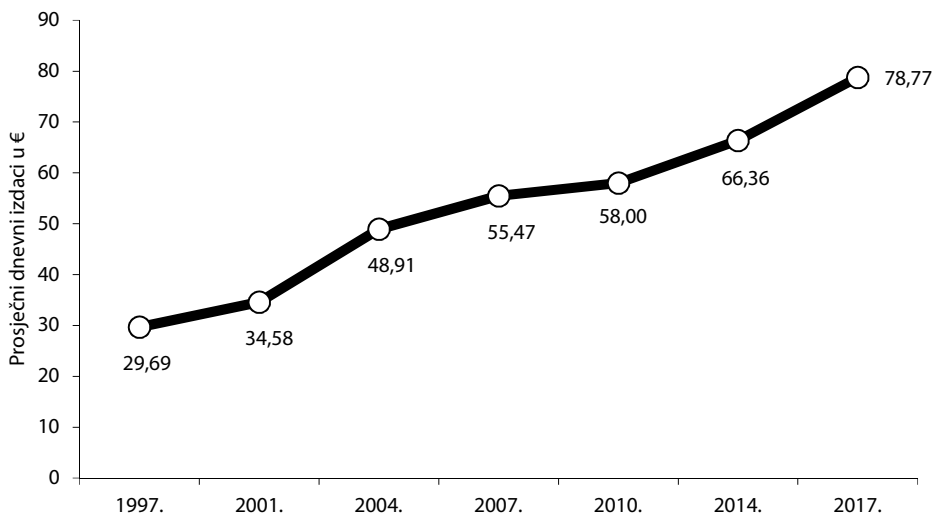
Ocjena izdataka u odnosu na očekivanja	Mjesečna primanja kućanstva			
	Do 1.000 eura (%)	1.000 do 2.000 eura (%)	2.000 do 3.000 eura (%)	Više od 3.000 eura (%)
U skladu s očekivanjima	62,13	62,86	64,8	64,7
Veći od očekivanih	34,36	29,97	24,32	22,09
Manji od očekivanih	3,51	7,17	10,89	13,21
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0

p < 0,0001 (Hi-kvadrat test).

Za nešto manje od dvije trećine turista izdaci na putovanju bili su u skladu s njihovim očekivanjima. Četvrtina gostiju ocijenila je svoje izdatke većima od očekivanih, dok su za 11% turista oni bili manji od očekivanih. Ocjena izdataka u odnosu na očekivanja turista korelirana je s mjesečnim primanjima kućanstva. Porastom primanja smanjuje se udio turista kojima su izdaci bili veći od očekivanih, a raste udio onih koji su izdatke ocijenili manjima od očekivanih.

3.6.5.

PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U MJESTU BORAVKA U EURIMA: TREND 1997. – 2017.

➔➔➔ **TOMAS trendovi:**

- U odnosu na 2014. godinu, prosječni dnevni izdaci turista u 2017. godini porasli su nominalno za oko 19%. Izdaci za usluge ugostiteljstva porasli su u prosjeku 7%, a oni za sve ostale usluge u destinaciji 51%. Tako je došlo do znatne promjene strukture prosječnih dnevnih izdataka u 2017. godini, čija je blaga promjena zabilježena već 2014. godine. Udio izdataka na usluge ugostiteljstva u 2017. godini smanjen je za sedam postotnih bodova (sa 73% u 2014. godini na 66% u 2017. godini), dok je istovremeno za sedam postotnih bodova povećan udio ostalih izdataka.
- S obzirom na vrstu smještaja, rast prosječnih izdataka u hotelima iznosi 15%, u kampovima 20%, a u privatnom smještaju (kućanstvima) 31%.

- Nominalno, prosječni dnevni izdaci turista u destinaciji izraženi u eurima u razdoblju od 1997. do 2017. godine povećani su 165%, što predstavlja prosječan godišnji rast u analiziranom sedamnaestogodišnjem razdoblju od 8%, pri čemu je najveći rast zabilježen u razdoblju od 2001. do 2004. godine tijekom kojeg je ostvareno povećanje izdataka od 41%.
- Struktura izdataka u cijelom promatranom razdoblju znatno oscilira. U razdoblju od 1997. do 2007. godine povećavao se udio izdataka na izvanugostiteljske usluge koji je u 2007. godini iznosio 32%. U 2010. godini taj je udio smanjen na 26%, da bi u 2014. godini ponovno bio zabilježen njegov (blagi) rast (na 27%). U 2017. godini udio izdataka za izvanugostiteljske usluge povećan je na 34%.

4.

ZAKLJUČAK

4. ZAKLJUČAK

U ljeto 2017. istraživanje “Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj” ili skraćeno TOMAS Ljeto 2017. provedeno je po deseti, jubilarni put. Istraživanje je pokrenuto s osnovnim ciljem pružanja podloge dionicima u turizmu za donošenje planskih dokumenata, kao i donošenje važnih odluka kojima bi se unaprijedio hrvatski turizam. Kako bi odgovorilo na takav zahtjev, istraživanje je obuhvatilo sva najvažnija obilježja turističke potražnje, od obilježja putovanja, boravka u destinaciji, zadovoljstva turističkom ponudom do potrošnje turista. Tijekom tridesetogodišnjeg razdoblja, istraživanje TOMAS Ljeto provodi se istim metodama na usporedivim i reprezentativnim uzorcima ispitanika, uz odgovarajuće prilagodbe upitnika o čemu uvijek detaljno izvještavamo u izdanim knjigama (Poglavlje 2. Metode istraživanja).

Istraživanje je tijekom godina ispunilo navedene zadatke i očekivanja. Rezultati istraživanja tijekom godina su ukazivali na smjerove kretanja pojedinih obilježja, odnosno ustanovljavali trendove rasta, razdoblja stagnacije ili pada. Podaci istraživanja TOMAS Ljeto prikazani u ovoj knjizi potvrđuju uspješnu turističku sezonu 2017. i konzistentno ukazuju na nastavak trendova uočenih već 2014. godine ili prije, ali i na skokovite promjene obilježja potražnje koje su se dogodile u razdoblju od 2014. do 2017. godine. Iako su promjene vidljive i iz podataka o poslovanju mnogih turističkih tvrtki kao i pri obilasku naših turističkih destinacija, istraživanje TOMAS Ljeto 2017. nesumnjivo je pokazalo kako danas Hrvatsku tijekom ljeta posjećuju i novi potrošački segmenti koje Hrvatska privlači s obzirom na poboljšanje kvalitete, diversifikaciju turističkog proizvoda i unaprjeđenje usluga u turizmu. Potvrđuje to i rast zadovoljstva, ali i potrošnje naših gostiju. To otvara novu poziciju Hrvatske na turističkom tržištu i stavlja je pred izazove daljnjeg prilagođavanja kvalitete ponude novim segmentima potražnje, za koje možemo očekivati da će biti manje lojalni destinaciji te, s obzirom na njihova turistička iskustva, sve zahtjevniji gosti.

Kao i naša turistička ponuda, tako se i TOMAS istraživanja moraju prilagođavati kretanjima u našem turizmu. S obzirom na širenje hrvatske turističke ponude, promjene zabilježene u turističkoj potražnji te produljenje sezone, u sljedećem razdoblju potrebno je planirati provođenje istraživanja TOMAS HRVATSKA koje bi se odvijalo tijekom cijele godine i u cijeloj zemlji. Takvo će istraživanje omogućiti donošenje zaključaka o obilježjima turističke potražnje i na drugim područjima i vezano uz druge segmente turističke ponude. Ta je turistička ponuda još uvijek nedovoljno razvijena, pokazuje trend rasta (osobito gradovi), ali je, prije svega, u skladu s mnogim zahtjevima turističkih potrošača u 21. stoljeću (trend prema zdravom, zelenom, zanimljivom).

Rezultati istraživanja TOMAS Ljeto kontinuirano otkrivaju određene prednosti i slabosti u ponudi, pružaju mogućnost za analizu i ocjenu konkurentnosti destinacije te mogućnost praćenja učinaka mnogih aktivnosti. Na taj su način postali vrlo dobar alat za praćenje uspješnosti hrvatskih turističkih proizvoda. Istraživanje TOMAS Ljeto svojim je rezultatima potaknulo, tijekom godina, i provođenje niza drugih istraživanja iz “obitelji” TOMAS koja su usmjerena i prilagođena specifičnim segmentima turističke potražnje kao što su nautički, gradski, tranzitni, kulturni ili ‘kruzing’ turizam te turizam u zaštićenim prirodnim područjima. Novi oblici turizma i dalje se javljaju razvojem naše turističke ponude pa budućnost istraživanja TOMAS vidimo i u daljnjem **povremenom provođenju istraživanja pojedinih segmenata potražnje** koji bi nam, uz cjelogodišnje istraživanje TOMAS HRVATSKA, pružali osnovicu za usmjeravanje marketinških aktivnosti shodno turističkom ponašanju i preferencijama svih segmenata koje istražujemo.

5.

LITERATURA I IZVORI PODATAKA

5. LITERATURA I IZVORI PODATAKA

- Deming, W. E. (1966). *Some Theory of Sampling*. New York: Dover Publications.
- Euromonitor International (2017). *Megatrend Analysis – Putting the Consumer at the Heart of Business*, preuzeto 5.3.2018. sa stranice <http://go.euromonitor.com/white-paper-2017-megatrend-analysis.html>
- Euromonitor International (2018). *Top 10 Global Consumer Trends for 2018 - Emerging Forces Shaping Consumer Behaviour*, preuzeto 5.3.2018. sa stranice <http://go.euromonitor.com/white-paper-economies-consumers-2018-global-consumer-trends-EN.html>
- European Commission (2016). *Preferences of Europeans towards Tourism. Flash Eurobarometer 432 Report (Survey on holiday experiences, holiday plans and trip preferences organization)*, preuzeto 16.1.2017. sa stranice <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/FLASH/surveyKy/2065>
- European Commission (2016). *The European Tourism Indicator System - ETIS toolkit for sustainable destination management*, preuzeto 16.1.2017. sa stranice <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/21749>
- Eurostat (2012). *Methodological manual for tourism statistics, Version 1.2. Methodologies and Working Papers*, Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Forschungsgemeinschaft Urlaub und Reisen (FUR) (2017). *ReiseAnalyse 2017*. Kiel: The author.
- Frechtling, D.C. (2006). *An Assessment of Visitor Expenditure Methods and Models*. *Journal of Travel Research*, 45 (1):26-35.
- Hansen, M.H., Hurwitz, W.H., Madow W.G.: *Sample Survey Methods and Theory, Vol.1 Methods and applications* (1953). John Wiley & Sons, New York.
- Horak, S., Marušić, Z., Radnić, A. (1999). *Potrošnja inozemnih putnika u Hrvatskoj i domaćih putnika u inozemstvu u 1998. godini*. Zagreb: Hrvatska narodna banka.
- Hrvatska turistička zajednica (2018). *Sustav eVisitor*.
- Institut za turizam (1987). *Stavovi i potrošnja inozemnih turista – TOMAS'87*.
- Institut za turizam (1989). *Stavovi i potrošnja inozemnih turista u Hrvatskoj – TOMAS'89*.
- Institut za turizam (1994). *Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS '94*.
- Institut za turizam (1997). *Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS '97*.
- Institut za turizam (2002). *Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2001*.
- Institut za turizam (2005). *Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2004*.
- Institut za turizam (2007). *Studija izvedivosti satelitskog računa turizma Republike Hrvatske*.
- Institut za turizam (2008). *Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2007*.
- Institut za turizam (2009). *TOMAS trendovi - Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj 1987-2008*. Urednici Čorak S. i Marušić, Z. Znanstvena edicija, Institut za turizam, Zagreb.

- Institut za turizam (2011). Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2010.
- Institut za turizam (2015). Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – TOMAS Ljeto 2014.
- Ivandić, N., Telišman-Košuta, N., Čorak, S., Krešić D. (2006). Ljetni odmorišni turizam. U: S. Čorak, i V. Mikačić (ur.), Hrvatski turizam – plavo, bijelo, zeleno. Zagreb: Institut za turizam.
- Kish, L. (2003). Selected papers. Wiley Series in Survey Methodology. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Kish, L. (1995). Questions/Answers from the Survey Statistician 1978-1994. Libourne: International Association of Survey Statisticians.
- Malgarini, M. (2005). Efficient sample design and weighting methodologies: Analysis of Key Issues and Recommendations. Joint European Commission - OECD Workshop on International Development of Business and Consumer Tendency Surveys. Brussels, 14–15 November, Task Force on Harmonisation of Survey Operation and Technical Design
- Nordin S. (2005). Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund.
- Sainaghi, R. (2012). Tourist expenditures: the state of the art. *Anatolia*, 23 (2):217-233.
- SAS/STAT Software Enhancements, Version 8.2 (2007), SAS Institute Inc.
- 2008 Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework (TSA: RMF 2008). United Nations Statistics Division (UNSD), Statistical Office of the European Communities (EUROSTAT), Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), World Tourism Organization (UNWTO), 2008.
- Uredba (EU) br. 692/2011 Europskog parlamenta i vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim statistikama o turizmu i o stavljaju izvan snage Direktive Vijeća 95/57/EZ, Službeni list Europske unije, 06.07.2011.
- Yansaneh, I. S. (2003). Construction and use of sample weights. United Nations Secretariat, Statistics Division, ESA/STAT/AC.93/5.

6.

PRILOG/ APPENDIX

PRILOG A/ APPENDIX A

Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema zemlji porijekla/
Characteristics of tourism demand and expenditures by country of origin

PRILOG B/ APPENDIX B

Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema županiji/
Characteristics of tourism demand and expenditures by county

PRILOG C/ APPENDIX C

Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema vrsti smještajnog objekta/
Characteristics of tourism demand and expenditures by type of accommodation

PRILOG D/ APPENDIX D

Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema sezoni/
Characteristics of tourism demand and expenditures by season

Napomena:

U tablicama je za oznaku decimalnog mjesta korišten decimalni zarez.
Točka (.) označava nepostojeću vrijednost.

Note:

*Decimal comma is used instead of decimal point in all attached tables in the Appendix.
Missing value is marked by dot (.)*

POPIS TABLICA U PRILOGU/ LIST OF TABLES IN APPENDIX

PRILOG A/ APPENDIX A

**Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema zemlji porijekla/
Characteristics of tourism demand and expenditures by country of origin**

- A1. **DOB TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
AGE OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A2. **DOB TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
AGE OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A3. **GENERACIJSKE SKUPINE TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
GENERATION GROUPS OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A4. **STUPANJ OBRAZOVANJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
LEVEL OF EDUCATION BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A5. **MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
HOUSEHOLD MONTHLY INCOME BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A6. **PRATNJA NA PUTOVANJU PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
TRAVEL PARTY BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A7. **MOTIVI DOLASKA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
MAIN MOTIVES FOR VISITING DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A8. **UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
FREQUENCY OF VISITING CROATIA BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A9. **UČESTALOST DOLASKA U TURISTIČKO MJESTO PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
FREQUENCY OF VISITING DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A10. **UČESTALOST DOLASKA U OBJEKT PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
FREQUENCY OF VISITING ACCOMMODATION ESTABLISHMENT BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A11. **IZVORI INFORMACIJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
SOURCES OF INFORMATION BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A12. **INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A13. **NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
ACCOMMODATION BOOKING BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A14. **TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
THE MOMENT OF ACCOMMODATION BOOKING BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A15. **HRANA U OKVIRU SMJEŠTAJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
MEALS INCLUDED IN ACCOMMODATION BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A16. **KORIŠTENJE USLUGE PAKET ARANŽMANA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
USING A SERVICE OF 'PACKAGE TOUR' BY COUNTRY OF ORIGIN**
- A17. **USLUGE UKLJUČENE U PAKET ARANŽMAN PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
SERVICES INCLUDED IN A 'PACKAGE TOUR' BY COUNTRY OF ORIGIN**

- A18. **PRIJEVOZNO SREDSTVO PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
PRINCIPAL MODE OF TRANSPORT USED BY COUNTRY OF ORIGIN
- A19. **KORIŠTENJE NISKOBUĐŽETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
USING THE LOW-COST CARRIER WHEN FLYING TO CROATIA BY COUNTRY OF ORIGIN
- A20. **DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
LENGTH OF STAY IN CROATIA BY COUNTRY OF ORIGIN
- A21. **DULJINA BORAVKA U TURISTIČKOM MJESTU PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
LENGTH OF STAY IN DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN
- A22. **KORIŠTENI KOMERCIJALNI SMJEŠTAJNI OBJEKTI ZA VRIJEME ODMORA U HRVATSKOJ PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
COMMERCIAL ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS DURING SUMMER VACATION IN CROATIA BY COUNTRY OF ORIGIN
- A23. **AKTIVNOSTI ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
ACTIVITIES WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN
- A24. **ODLAZAK NA IZLETE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
GOING ON TOURS OR SELF-ORGANIZED TRIPS AND EXCURSIONS WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN
- A25. **KORIŠTENA PROMETNA SREDSTVA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
FORMS OF TRANSPORT USED WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN
- A26. **AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
SOCIAL NETWORK ACTIVITIES DURING DESTINATION VISIT BY COUNTRY OF ORIGIN
- A27. **STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
LEVEL OF SATISFACTION WITH ELEMENTS OF TOURISM DESTINATION SUPPLY BY COUNTRY OF ORIGIN
- A28. **SMETNJE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
DISTURBANCES DURING STAY BY COUNTRY OF ORIGIN
- A29. **PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U EURIMA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS IN EUROS BY COUNTRY OF ORIGIN
- A30. **STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
STRUCTURE OF AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN
- A31. **IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/**
TOTAL EXPENDITURES FOR STAY IN CROATIA COMPARED WITH EXPECTATIONS OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN

PRILOG B/ APPENDIX B

Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema županiji/
Characteristics of tourism demand and expenditures by county

- B1. **DOB TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/**
AGE OF TOURISTS BY COUNTY
- B2. **DOB TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/**
AGE OF TOURISTS BY COUNTY
- B3. **GENERACIJSKE SKUPINE TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/**
GENERATION GROUPS OF TOURISTS BY COUNTY
- B4. **STUPANJ OBRAZOVANJA PREMA ŽUPANIJAMA/**
LEVEL OF EDUCATION BY COUNTY
- B5. **MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA PREMA ŽUPANIJAMA/**
HOUSEHOLD MONTHLY INCOME BY COUNTY

- B6. **PRATNJA NA PUTOVANJU PREMA ŽUPANIJAMA/**
TRAVEL PARTY BY COUNTY
- B7. **MOTIVI DOLASKA PREMA ŽUPANIJAMA/**
MAIN MOTIVES FOR VISITING DESTINATION BY COUNTY
- B8. **UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU PREMA ŽUPANIJAMA/**
FREQUENCY OF VISITING CROATIA BY COUNTY
- B9. **UČESTALOST DOLASKA U TURISTIČKO MJESTO PREMA ŽUPANIJAMA/**
FREQUENCY OF VISITING DESTINATION BY COUNTY
- B10. **UČESTALOST DOLASKA U OBJEKT PREMA ŽUPANIJAMA/**
FREQUENCY OF VISITING ACCOMMODATION ESTABLISHMENT BY COUNTY
- B11. **IZVORI INFORMACIJA PREMA ŽUPANIJAMA/**
SOURCES OF INFORMATION BY COUNTY
- B12. **INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA PREMA ŽUPANIJAMA/**
INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION BY COUNTY
- B13. **NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA ŽUPANIJAMA/**
ACCOMMODATION BOOKING BY COUNTY
- B14. **TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA ŽUPANIJAMA/**
THE MOMENT OF ACCOMMODATION BOOKING BY COUNTY
- B15. **HRANA U OKVIRU SMJEŠTAJA PREMA ŽUPANIJAMA/**
MEALS INCLUDED IN ACCOMMODATION BY COUNTY
- B16. **KORIŠTENJE USLUGE PAKET ARANŽMANA PREMA ŽUPANIJAMA/**
USING A SERVICE OF 'PACKAGE TOUR' BY COUNTY
- B17. **USLUGE UKLJUČENE U PAKET ARANŽMAN PREMA ŽUPANIJAMA/**
SERVICES INCLUDED IN A 'PACKAGE TOUR' BY COUNTY
- B18. **PRIJEVOZNO SREDSTVO PREMA ŽUPANIJAMA/**
PRINCIPAL MODE OF TRANSPORT USED BY COUNTY
- B19. **KORIŠTENJE NISKOBUDŽETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU PREMA ŽUPANIJAMA/**
USING THE LOW-COST CARRIER WHEN FLYING TO CROATIA BY COUNTY
- B20. **DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ PREMA ŽUPANIJAMA/**
LENGTH OF STAY IN CROATIA BY COUNTY
- B21. **DULJINA BORAVKA U TURISTIČKOM MJESTU PREMA ŽUPANIJAMA/**
LENGTH OF STAY IN DESTINATION BY COUNTY
- B22. **KORIŠTENI KOMERCIJALNI SMJEŠTAJNI OBJEKTI ZA VRIJEME ODMORA U HRVATSKOJ PREMA ŽUPANIJAMA/**
COMMERCIAL ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS DURING SUMMER VACATION IN CROATIA BY COUNTY
- B23. **AKTIVNOSTI ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/**
ACTIVITIES WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTY
- B24. **ODLAZAK NA IZLETE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/**
GOING ON TOURS OR SELF-ORGANIZED TRIPS AND EXCURSIONS WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTY
- B25. **KORIŠTENJA PROMETNA SREDSTVA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/**
FORMS OF TRANSPORT USED WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTY
- B26. **AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/**
SOCIAL NETWORK ACTIVITIES DURING DESTINATION VISIT BY COUNTY

- B27. **STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA PREMA ŽUPANIJAMA/**
LEVEL OF SATISFACTION WITH ELEMENTS OF TOURISM DESTINATION SUPPLY BY COUNTY
- B28. **SMETNJE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/**
DISTURBANCES DURING STAY BY COUNTY
- B29. **PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U EURIMA PREMA ŽUPANIJAMA/**
AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS IN EUROS BY COUNTY
- B30. **STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/**
STRUCTURE OF AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS BY COUNTY
- B31. **IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/**
TOTAL EXPENDITURES FOR STAY IN CROATIA COMPARED WITH EXPECTATIONS OF TOURISTS BY COUNTY

PRILOG C / APPENDIX C

**Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema vrsti smještajnog objekta/
Characteristics of tourism demand and expenditures by type of accommodation**

- C1. **DOB TURISTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
AGE OF TOURISTS BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C2. **DOB TURISTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
AGE OF TOURISTS BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C3. **GENERACIJSKE SKUPINE TURISTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
GENERATION GROUPS OF TOURISTS BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C4. **STUPANJ OBRAZOVANJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
LEVEL OF EDUCATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C5. **MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
HOUSEHOLD MONTHLY INCOME BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C6. **PRATNJA NA PUTOVANJU PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
TRAVEL PARTY BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C7. **MOTIVI DOLASKA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
MAIN MOTIVES FOR VISITING DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C8. **UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
FREQUENCY OF VISITING CROATIA BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C9. **UČESTALOST DOLASKA U TURISTIČKO MJESTO PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
FREQUENCY OF VISITING DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C10. **UČESTALOST DOLASKA U OBJEKT PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
FREQUENCY OF VISITING ACCOMMODATION ESTABLISHMENT BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C11. **IZVORI INFORMACIJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
SOURCES OF INFORMATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C12. **INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C13. **NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
ACCOMMODATION BOOKING BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C14. **TRENTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
THE MOMENT OF ACCOMMODATION BOOKING BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY

- C15. **HRANA U OKVIRU SMJEŠTAJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
MEALS INCLUDED IN ACCOMMODATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C16. **KORIŠTENJE PAKET ARANŽMANA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
USING A SERVICE OF 'PACKAGE TOUR' BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C17. **USLUGE UKLJUČENE U PAKET ARANŽMAN PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
SERVICES INCLUDED IN A 'PACKAGE TOUR' BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C18. **PRIJEVOZNO SREDSTVO PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
PRINCIPAL MODE OF TRANSPORT USED BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C19. **KORIŠTENJE NISKOBUDŽETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
USING THE LOW-COST CARRIER WHEN FLYING TO CROATIA BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C20. **DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
LENGTH OF STAY IN CROATIA BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C21. **DULJINA BORAVKA U TURISTIČKOM MJESTU PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
LENGTH OF STAY IN DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C22. **KORIŠTENI KOMERCIJALNI SMJEŠTAJNI OBJEKTI ZA VRIJEME ODMORA U HRVATSKOJ PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
COMMERCIAL ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS DURING SUMMER VACATION IN CROATIA BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C23. **AKTIVNOSTI ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
ACTIVITIES WHILE STAYING IN DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C24. **ODLAZAK NA IZLETE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
GOING ON TOURS OR SELF-ORGANIZED TRIPS AND EXCURSIONS WHILE STAYING IN DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C25. **KORIŠTENA PROMETNA SREDSTVA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
FORMS OF TRANSPORT USED WHILE STAYING IN DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C26. **AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
SOCIAL NETWORK ACTIVITIES DURING DESTINATION VISIT BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C27. **STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
LEVEL OF SATISFACTION WITH ELEMENTS OF TOURISM DESTINATION SUPPLY BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C28. **SMETNJE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
DISTURBANCES DURING STAY BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY
- C29. **PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U EURIMA PREMA ŽUPANIJAMA/**
AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS IN EUROS BY COUNTY
- C30. **STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/**
STRUCTURE OF AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS BY COUNTY
- C31. **IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
TOTAL EXPENDITURES FOR STAY IN CROATIA COMPARED WITH EXPECTATIONS OF TOURISTS BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY

PRILOG D/ APPENDIX D

Obilježja turističke potražnje i potrošnje prema sezoni/ Characteristics of tourism demand and expenditures by season

- D1. **DOB TURISTA PREMA SEZONI/
AGE OF TOURISTS BY SEASON**
- D2. **DOB TURISTA PREMA SEZONI/
AGE OF TOURISTS BY SEASON**
- D3. **GENERACIJSKE SKUPINE TURISTA PREMA SEZONI/
GENERATION GROUPS OF TOURISTS BY SEASON**
- D4. **STUPANJ OBRAZOVANJA PREMA SEZONI/
LEVEL OF EDUCATION BY SEASON**
- D5. **MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA PREMA SEZONI/
HOUSEHOLD MONTHLY INCOME BY SEASON**
- D6. **PRATNJA NA PUTOVANJU PREMA SEZONI/
TRAVEL PARTY BY SEASON**
- D7. **MOTIVI DOLASKA PREMA SEZONI/
MAIN MOTIVES FOR VISITING DESTINATION BY SEASON**
- D8. **UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU PREMA SEZONI/
FREQUENCY OF VISITING CROATIA BY SEASON**
- D9. **UČESTALOST DOLASKA U TURISTIČKO MJESTO PREMA SEZONI/
FREQUENCY OF VISITING DESTINATION BY SEASON**
- D10. **UČESTALOST DOLASKA U OBJEKT PREMA SEZONI/
FREQUENCY OF VISITING ACCOMMODATION ESTABLISHMENT BY SEASON**
- D11. **IZVORI INFORMACIJA PREMA SEZONI/
SOURCES OF INFORMATION BY SEASON**
- D12. **INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA PREMA SEZONI/
INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION BY SEASON**
- D13. **NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA SEZONI/
ACCOMMODATION BOOKING BY SEASON**
- D14. **TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA SEZONI/
THE MOMENT OF ACCOMMODATION BOOKING BY SEASON**
- D15. **HRANA U OKVIRU SMJEŠTAJA PREMA ŽUPANIJAMA/
MEALS INCLUDED IN ACCOMMODATION BY COUNTY**
- D16. **KORIŠTENJE PAKET ARANŽMANA PREMA SEZONI/
USING A SERVICE OF 'PACKAGE TOUR' BY SEASON**
- D17. **USLUGE UKLJUČENE U PAKET ARANŽMAN PREMA SEZONI/
SERVICES INCLUDED IN A 'PACKAGE TOUR' BY SEASON**
- D18. **PRIJEVOZNO SREDSTVO PREMA SEZONI/
PRINCIPAL MODE OF TRANSPORT USED BY SEASON**
- D19. **KORIŠTENJE NISKOBUDŽETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU PREMA SEZONI/
USING THE LOW-COST CARRIER WHEN FLYING TO CROATIA BY SEASON**
- D20. **DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ PREMA SEZONI/
LENGTH OF STAY IN CROATIA BY SEASON**

- D21.
DULJINA BORAVKA U TURISTIČKOM MJESTU PREMA SEZONI/
LENGTH OF STAY IN DESTINATION BY SEASON
- D22.
KORIŠTENI KOMERCIJALNI SMJEŠTAJNI OBJEKTI ZA VRIJEME ODMORA U HRVATSKOJ PREMA SEZONI/
COMMERCIAL ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS DURING SUMMER VACATION IN CROATIA BY SEASON
- D23.
AKTIVNOSTI ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI PREMA SEZONI/
ACTIVITIES WHILE STAYING IN DESTINATION BY SEASON
- D24.
ODLAZAK NA IZLETE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA SEZONI/
GOING ON TOURS OR SELF-ORGANIZED TRIPS AND EXCURSIONS WHILE STAYING IN DESTINATION BY SEASON
- D25.
KORIŠTENI PROMETNA SREDSTVA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/
FORMS OF TRANSPORT USED WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTY
- D26.
AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA SEZONI/
SOCIAL NETWORK ACTIVITIES DURING DESTINATION VISIT BY SEASON
- D27.
STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA PREMA SEZONI/
LEVEL OF SATISFACTION WITH ELEMENTS OF TOURISM DESTINATION SUPPLY BY SEASON
- D28.
SMETNJE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA SEZONI/
DISTURBANCES DURING STAY BY SEASON
- D29.
PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U EURIMA PREMA SEZONI/
AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS IN EUROS BY SEASON
- D30.
STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA PREMA SEZONI/
STRUCTURE OF AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS BY SEASON
- D31.
IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA PREMA SEZONI/
TOTAL EXPENDITURES FOR STAY IN CROATIA COMPARED WITH EXPECTATIONS OF TOURISTS BY SEASON

A

PRILOGI/ APPENDIX

OBILJEŽJA TURISTIČKE POTRAŽNJE I POTROŠNJE PREMA ZEMLJI PORIJEKLA/ CHARACTERISTICS OF TOURISM DEMAND AND EXPENDITURES BY COUNTRY OF ORIGIN

A1.
DOB TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORJEKLA /
AGE OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN

Dob turista (godine) / Age of tourists (years)	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Madarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Do 29/ Up to 29	19,2	20,1	16,7	12,8	17,1	16,4	20,6	17,4	30,1	24,3	21,6	24,9	23,3	25,9	17,8	9,2	36,2	41,4	23,3
30 do 49/ 30 to 49	54,2	55,0	47,9	62,1	70,2	48,8	60,3	56,6	48,5	65,0	46,9	44,3	51,1	49,4	56,3	69,2	44,8	54,2	58,7
50 i više/ 50 and over	26,6	24,9	35,4	25,1	12,6	34,8	19,1	26,1	21,4	10,7	31,5	30,8	25,6	24,7	25,9	21,5	19,0	4,4	18,1
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A2.
DOB TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORJEKLA /
AGE OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN

Dob turista (godine) / Age of tourists (years)	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Madarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Do 25/ Up to 25	9,4	11,1	8,1	6,0	6,8	7,4	10,3	8,2	18,1	12,8	9,6	13,3	11,1	12,1	8,5	4,5	16,6	31,7	10,7
26 do 35/ 26 to 35	25,7	28,0	20,0	27,5	30,5	21,1	31,6	25,2	26,0	37,0	25,4	25,2	28,5	20,8	19,4	34,0	37,8	40,4	33,7
36 do 45/ 36 to 45	29,7	29,3	27,4	32,3	39,1	29,5	32,3	29,8	26,6	32,8	26,0	21,3	28,1	34,0	30,1	28,8	22,8	20,9	32,3
46 do 55/ 46 to 55	19,8	14,6	21,6	20,7	18,7	20,8	17,3	19,7	21,1	10,4	21,8	21,3	16,2	23,3	36,7	23,3	11,3	5,5	17,5
56 i više/ 56 and over	15,4	17,1	22,8	13,5	4,8	21,2	8,5	17,1	8,3	7,0	17,3	18,9	16,1	9,8	5,4	9,4	11,5	1,5	5,8
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prosječna starost/ Average age	41,5	41,1	44,2	41,7	38,8	43,9	39,1	42,3	38,4	36,9	41,9	41,9	40,3	40,1	41,5	40,5	37,0	31,9	38,6

(aritmetička sredina) / (arithmetic mean)

A3.
**GENERACIJSKE SKUPINE* TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
GENERATION GROUPS* OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN**

	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia	
Generacijska skupina (prema godini rođenja)/ Generation group (according to year of birth)																				
Generacija Y (1981. i kasnije)/ Generation Y (1981 and later)	38,5	41,3	31,8	35,9	43,7	31,0	45,7	35,1	48,7	53,6	39,7	39,8	42,5	34,9	31,0	40,2	56,2	79,4	47,3	
Generacija X (1961. - 1980.)/ Generation X (1961 - 1980)	47,6	42,3	47,3	53,5	52,3	49,9	47,7	49,1	44,1	39,4	44,5	41,8	43,6	56,4	63,6	51,6	33,0	19,1	48,2	
Baby boomers (1943. - 1960.)/ Baby boomers (1943 - 1960)	13,6	15,7	20,6	10,6	4,0	19,1	6,6	14,9	6,9	6,5	15,8	18,4	13,1	8,5	5,4	8,1	10,9	1,5	4,5	
'Golden age' (prije 1943.)/ 'Golden age' (Prior to 1943)	0,2	0,7	0,2	.	.	0,1	0,1	0,9	0,3	0,5	.	0,0	0,8	0,2	.	0,1	.	.	.	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

* Prema Nordin S. (2005) Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund/
According to Nordin S. (2005) Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund.

A4.
**STUPANJ OBRAZOVANJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
LEVEL OF EDUCATION BY COUNTRY OF ORIGIN**

	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia	
Završena škola/ Level of education																				
Srednja škola ili niže/ Secondary school or less	26,9	27,7	25,2	24,1	35,8	29,3	39,4	22,4	16,5	37,0	18,0	14,6	39,4	17,9	33,2	16,8	5,1	4,0	24,3	
Viša škola/ Two-year college	35,0	30,7	34,7	37,6	32,5	34,3	32,7	42,8	32,7	34,0	34,5	38,3	27,9	40,2	42,9	47,9	27,7	42,4	32,2	
Fakultet i više/ University or higher	38,2	41,6	40,2	38,3	31,7	36,4	27,9	34,8	50,9	29,0	47,5	47,1	32,7	41,9	23,9	35,3	67,2	53,6	43,5	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

A5.
**MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 HOUSEHOLD MONTHLY INCOME BY COUNTRY OF ORIGIN**

Mjesečna primanja kućanstva/ Household monthly income	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia	
Do 500 eura/ Up to 500 €	1,3	3,1	1,7	1,6	2,0	0,7	0,6	0,2	0,1	1,9	1,1	0,5	1,0	4,9	·	·	·	0,2	
501 do 1.000 eura/ 501 to 1.000 €	3,9	19,5	1,4	4,9	1,3	0,7	6,7	1,4	0,6	6,2	0,2	2,0	6,8	1,1	23,6	·	6,2	0,5	16,7
1.001 do 1.500 eura/ 1.001 to 1.500 €	7,3	26,6	2,4	6,7	12,9	2,8	9,9	7,9	4,3	12,4	1,0	3,0	9,4	4,3	13,1	8,5	7,2	16,1	17,4
1.501 do 2.000 eura/ 1.501 to 2.000 €	11,7	19,1	6,1	16,2	20,5	3,6	17,7	7,6	3,3	21,9	4,1	8,9	28,0	4,0	23,5	3,2	9,9	11,8	29,9
2.001 do 2.500 eura/ 2.001 to 2.500 €	17,2	18,4	9,6	23,0	30,4	10,9	32,7	17,2	9,3	26,7	6,8	15,0	23,4	11,7	19,1	6,8	8,1	13,2	11,5
2.501 do 3.000 eura/ 2.501 to 3.000 €	18,8	8,5	17,2	29,2	19,7	20,3	16,5	25,3	18,9	17,0	16,5	20,7	18,8	20,1	7,9	8,0	14,4	12,8	15,4
3.001 do 3.500 eura/ 3.001 to 3.500 €	15,7	3,3	21,8	9,3	9,5	25,1	9,1	20,1	14,8	9,6	13,8	16,8	7,9	30,6	1,0	42,1	23,0	27,5	7,9
3.501 euro i više/ 3.501 € and more	24,1	1,6	39,8	9,2	3,7	36,0	6,8	20,3	48,8	4,3	56,5	33,1	5,4	27,2	7,0	31,4	31,1	18,1	1,0
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A6.
**PRATNJA NA PUTOVANJU PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 TRAVEL PARTY BY COUNTRY OF ORIGIN**

Pratnja na putovanju/ Travel party	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Samo s partnerom/ With a partner only	48,1	38,1	52,8	45,9	38,9	52,0	40,0	47,7	49,0	52,9	46,6	58,8	49,2	26,7	57,6	46,6	48,4	49,1
S članovima obitelji/ With family members	37,8	39,9	33,9	44,7	48,8	34,8	51,4	37,4	27,7	41,8	40,4	19,1	34,5	55,4	34,0	16,4	7,6	32,7
S prijateljima (poznancima)/ With friends or acquaintances	9,8	10,9	8,7	7,1	10,8	6,8	5,8	11,5	20,5	4,6	9,9	15,4	8,0	8,6	4,8	29,0	40,7	9,3
Sam(a)/ Alone	4,3	11,1	4,5	2,3	1,5	6,4	2,8	3,4	2,8	0,6	3,1	6,7	4,9	9,3	3,6	8,0	3,3	8,9
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A7. MOTIVI DOLASKA* PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
MAIN MOTIVES FOR VISITING DESTINATION* BY COUNTRY OF ORIGIN

Motiv/ Motives	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Pasivni odmor, opuštanje/ Passive rest and relaxation	54,9	69,9	44,1	58,0	68,1	38,9	67,5	44,8	59,2	67,2	55,2	68,5	61,3	52,9	63,2	29,8	55,4	57,5	69,1
Nova iskustva i doživljaji/ New experiences	31,1	32,3	29,6	31,8	22,9	36,1	23,6	26,2	52,9	26,5	48,4	41,8	13,1	30,3	31,2	49,0	40,1	42,3	33,2
Uživanje u jelu i piću, gastronomija/ Enjoying food, drinks, gastronomy	29,0	20,2	36,4	30,6	28,4	31,2	29,1	21,0	28,8	19,6	27,3	30,5	16,9	23,3	24,7	14,1	25,6	17,9	36,2
Upoznavanje prirodnih ljepota/ Visiting natural attractions	26,2	17,1	30,9	20,8	23,3	32,9	27,0	31,6	23,6	24,6	24,3	22,2	10,3	32,4	11,4	37,8	26,2	27,3	22,2
Zabava/ Entertainment	24,2	38,3	10,9	40,0	38,2	11,4	33,2	29,3	24,5	38,3	31,7	11,9	11,5	22,8	28,3	43,4	18,6	27,1	33,6
Bavljenje sportom i rekreacijom/ Sport and recreation	19,8	10,3	24,5	15,9	19,7	32,1	13,6	23,2	13,0	15,4	23,5	14,6	20,7	17,7	1,7	24,8	2,1	6,4	4,2
Upoznavanje kulturnih znamenitosti i događanja/ Visiting cultural attractions and events	12,3	6,5	14,5	8,2	14,4	10,5	8,6	16,0	9,3	6,7	12,2	16,3	17,9	17,7	8,8	24,2	7,3	22,0	16,6
Posjet rodbini i prijateljima/ Visiting friends and relatives	9,8	13,1	9,5	12,8	5,5	15,2	3,8	20,8	7,9	3,7	5,4	2,8	8,6	3,3	25,3	11,1	6,2	1,9	24,6
Wellness/ Wellness	7,6	1,9	10,3	4,0	4,3	14,7	6,1	9,9	4,3	1,0	7,5	3,0	17,3	10,5	2,0	5,1	5,0	7,4	6,7
Zdravstveni razlozi/ Health reasons	6,9	6,4	7,9	9,0	5,9	6,9	8,5	7,9	2,5	7,7	8,3	5,4	3,3	2,5	6,4	3,5	9,5	2,1	2,2
Ronjenje/ Scuba diving	6,1	2,8	6,1	7,4	5,5	4,5	9,9	2,6	6,3	7,8	6,3	10,1	4,1	9,2	0,1	1,7	12,7	7,1	6,1
Kupovina/ Shopping	3,2	1,6	3,0	2,7	3,4	4,3	6,0	1,6	1,8	4,6	1,0	2,8	4,6	0,7	2,9	7,1	5,9	6,0	1,6
Poslovne obveze/ Business	2,5	4,0	3,4	2,7	2,1	2,2	1,9	1,6	2,5	1,4	1,5	0,5	1,0	1,4	5,2	3,0	14,7	·	2,6
Vjerski razlozi/ Religious reasons	1,0	0,5	0,6	0,7	0,4	0,4	1,7	2,7	2,1	1,8	0,6	0,3	1,1	1,3	2,5	1,2	0,6	4,3	·
Drugi motivi/ Other	0,6	1,0	0,1	0,7	0,2	0,2	1,0	0,5	2,6	·	0,5	1,1	1,0	1,4	1,0	·	·	·	·

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

A8. UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU* PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
FREQUENCY OF VISITING CROATIA* BY COUNTRY OF ORIGIN

Broj posjeta Hrvatskoj/ Number of visits to Croatia	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Prvi posjet/ First visit	32,5	-	27,1	11,2	35,2	20,8	28,6	25,2	66,4	37,4	45,3	57,8	47,1	65,3	63,7	78,9	50,4	69,4	15,1
Drugi posjet/ Second visit	17,4	-	17,4	11,2	22,8	22,6	16,4	14,8	12,6	15,7	18,8	24,6	14,8	17,2	20,7	7,2	13,9	16,7	15,2
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	23,2	-	24,5	24,4	25,3	23,5	28,0	27,9	17,5	24,0	21,1	11,9	19,2	11,4	24,6	13,5	22,4	7,9	34,0
6 i više posjeta/ 6 visits and more	26,9	-	31,0	53,2	16,7	33,1	27,0	32,2	3,5	22,9	14,8	5,7	18,9	6,1	48,4	0,3	13,4	6,0	35,7
UKUPNO/ TOTAL	100,0	-	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Odnosi se samo na inozemne turiste/ Data refer to foreign tourists only.

A9.
UČESTALOST DOLASKA U TURISTIČKO MJESTO PREMA ZEMLJAMA PORJEKLA /
FREQUENCY OF VISITING DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN

Broj posjeta destinaciji/ Number of visits to destination															(%)				
	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Prvi posjet/ First visit	58,8	25,6	54,3	38,8	75,7	46,6	60,7	54,2	85,8	75,1	69,8	74,9	73,9	85,7	41,1	94,3	69,8	82,5	41,5
Drugi posjet/ Second visit	18,2	20,5	18,9	18,1	16,6	29,2	19,8	20,8	4,6	15,5	15,1	16,8	14,9	10,2	21,7	5,5	13,1	10,6	19,2
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	11,9	26,9	12,2	21,4	5,3	13,9	12,6	13,6	8,6	4,6	9,4	5,1	5,3	2,8	12,7	0,2	8,3	0,8	16,0
6 i više posjeta/ 6 visits and more	11,1	27,0	14,6	21,7	2,5	10,4	6,9	11,3	1,0	4,8	5,6	3,2	5,9	1,4	24,4	.	8,8	6,0	23,2
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A10.
UČESTALOST DOLASKA U OBJEKT PREMA ZEMLJAMA PORJEKLA /
FREQUENCY OF VISITING ACCOMMODATION ESTABLISHMENT BY COUNTRY OF ORIGIN

Broj posjeta smještajnom objektu/ Number of visits to accommodation establishment															(%)				
	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Prvi posjet/ First visit	63,6	42,5	57,6	40,6	76,2	54,4	71,7	57,7	88,6	74,7	75,3	77,5	78,6	91,1	52,9	98,6	68,1	85,7	58,6
Drugi posjet/ Second visit	16,4	18,6	14,7	20,7	14,3	25,6	16,9	25,0	5,5	15,0	11,6	17,1	15,5	5,2	13,6	1,2	17,6	6,5	29,5
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	10,3	18,4	14,1	17,2	6,3	11,5	6,7	12,1	4,9	4,3	7,8	2,8	2,3	2,8	9,5	0,1	7,4	0,9	2,5
6 i više posjeta/ 6 visits and more	9,7	20,6	13,6	21,5	3,2	8,5	4,8	5,2	1,0	6,1	5,4	2,5	3,7	0,9	24,0	.	6,9	6,9	9,3
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A11.
**IZVORI INFORMACIJA* PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 SOURCES OF INFORMATION* BY COUNTRY OF ORIGIN**

	(%)																		
Izvori informacija/ Sources of information	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Česka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Internet/ Internet	44,1	27,3	46,9	30,8	46,4	44,0	43,8	42,8	56,1	50,8	57,3	44,5	42,7	57,5	22,6	52,1	44,6	60,8	30,2
Preporuke rodbine ili prijatelja/ Recommendations of friends and relatives	24,3	27,1	20,2	25,0	24,5	16,2	23,8	30,7	33,4	29,2	24,9	29,3	27,2	26,7	29,7	29,9	19,3	36,5	22,9
Prijašnji boravak/ Previous visits	18,4	29,1	23,6	31,1	10,0	18,7	14,8	20,0	7,0	9,3	12,4	11,1	12,8	4,3	23,1	0,2	6,9	9,8	37,1
Brošure, oglasni plakati/ Brochures, advertisements and posters	14,6	10,5	14,3	9,0	17,1	15,9	14,3	9,4	18,3	12,8	14,7	28,6	15,4	27,5	11,1	8,2	17,9	10,0	9,8
Radio, televizija, film ili video/ Radio, TV, film or video	9,3	7,7	8,8	5,4	9,6	7,7	8,4	8,5	12,4	9,8	11,0	19,0	9,9	17,9	4,4	16,7	12,2	13,0	10,5
Članci u novinama ili časopisima/ Articles in newspapers and magazines	7,6	3,5	5,5	4,7	8,3	5,0	9,9	5,2	6,9	12,0	8,9	19,0	8,3	21,7	4,6	26,6	10,8	10,2	5,7
Preporuke turističke agencije ili kluba/ Advice by travel agency or travel club	7,6	4,0	4,9	5,5	12,2	6,1	8,5	8,4	14,4	7,7	4,6	12,3	7,7	9,3	4,4	19,2	26,8	18,4	2,8
Turistički sajmovi, izložbe/ Tourism fairs and exhibitions	4,0	1,0	5,0	2,2	2,2	2,8	5,8	4,1	7,4	5,5	1,8	3,4	7,0	4,5	1,0	7,3	6,7	1,5	.
Nisu bile potrebne nikakve informacije/ No need for any information	12,7	22,7	11,0	19,3	14,4	14,3	15,2	12,1	7,1	8,6	7,5	4,5	8,6	4,1	35,7	1,3	2,1	2,1	19,1

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

A12.
**INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA* PREMA ZEMLJAMA PORijekLA /
 INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION* BY COUNTRY OF ORIGIN**

	(%)																		
Internet kao izvor informacija/ Internet as a source of information	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Društveni mediji (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...)/ Social media (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...)	67,0	57,3	65,4	68,6	64,0	69,6	59,8	68,5	78,8	66,6	64,1	75,4	71,1	61,5	71,0	63,4	77,0	82,1	52,5
Stranice hrvatskih turističkih zajednica/uređa (nacionalne, lokalnih)/ Croatian Tourism boards' web pages (national, local)	45,5	43,6	49,0	49,9	42,5	47,9	38,0	49,5	48,7	45,2	52,4	37,8	43,6	40,5	30,4	47,5	18,2	25,2	37,0
Stranice smještajnih objekata/ Web page of accommodation	44,4	57,1	49,2	56,7	36,0	48,1	34,2	46,1	45,7	40,0	47,2	37,4	34,9	37,9	41,3	63,6	19,2	17,7	25,5
Online turističke agencije: Booking.com; Expedia, Holidaycheck.de i sl./ On-line travel agency: Booking.com; Expedia, Holidaycheck.de etc.	50,7	32,4	54,7	49,1	47,4	59,9	51,1	52,3	46,0	43,0	66,0	38,1	52,2	42,6	24,2	46,2	60,6	23,0	52,8

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.
 Napomena: Na skupu ispitanika koji su koristili internet kao izvor informacija/ Note: For those who used Internet as a source of information.

A13.
**NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 ACCOMMODATION BOOKING BY COUNTRY OF ORIGIN**

	(%)																		
Rezervacija smještaja/ Accommodation booking	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Posredstvom turističke/putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom/ Through travel agency or turoperator - in person, telephone/fax, e-mail	11,1	7,6	9,4	7,5	14,1	14,7	11,7	9,7	12,0	17,6	6,6	18,2	10,3	11,3	6,1	13,7	16,1	13,3	3,4
Posredstvom turističke/putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući i Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl./ Through travel agency or turoperator - online booking (not e-mail) including Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de, etc.	26,6	14,6	24,9	17,8	23,6	23,9	22,9	31,9	38,5	19,3	30,3	47,2	33,5	37,7	11,8	43,5	59,5	71,5	24,8
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom/ Directly with accommodation facility - in person, telephone/fax, e-mail	30,1	46,8	33,1	36,2	24,1	31,1	28,4	32,1	23,1	29,5	28,5	19,2	25,7	18,9	40,5	14,0	11,4	8,2	16,8
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)/ Directly with accommodation facility - online booking (not e-mail)	20,3	17,1	19,6	25,4	23,0	24,0	24,7	12,4	18,3	22,2	16,8	10,7	18,5	22,3	21,7	25,2	12,3	7,0	43,7
Na neki drugi način/ Other	0,1	0,6	0,7	0,7	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,7
Nije unaprijed rezerviran/ No prior booking	11,8	13,3	13,0	12,4	15,2	6,3	12,1	14,0	8,1	11,3	17,7	4,7	12,1	9,7	19,9	3,6	0,6	0,6	10,7
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A14.

**TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA* PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 THE MOMENT OF ACCOMMODATION BOOKING* BY COUNTRY OF ORIGIN**

	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia	
Trenutak rezervacije smještaja/ The moment of accommodation booking																				
Manje od tjedan dana prije dolaska/ Less than a week before arrival	4,6	10,8	4,8	4,8	1,6	2,7	4,0	4,6	4,8	5,5	3,3	2,3	3,3	3,7	12,7	19,4	6,6	7,1	13,9	
1 do 4 tjedna prije dolaska/ 1 to 4 weeks prior to arrival	20,8	24,4	16,9	24,0	25,0	21,0	19,7	21,4	13,7	23,3	22,9	20,6	25,0	24,6	27,5	12,1	9,7	25,4	39,6	
1 do 3 mjeseca prije dolaska/ 1 to 3 months prior to arrival	42,4	35,3	41,6	42,4	45,5	44,6	46,8	47,8	43,2	43,6	39,3	41,3	32,6	44,0	34,6	43,1	53,6	48,6	26,0	
3 do 6 mjeseci prije dolaska/ 3 to 6 months prior to arrival	23,9	21,7	25,6	18,3	23,2	23,4	23,8	20,1	28,4	20,9	24,0	28,6	33,7	22,7	17,1	19,5	27,8	8,8	17,5	
Više od 6 mjeseci prije dolaska/ More than 6 months prior to arrival	8,3	7,8	11,0	10,5	4,8	8,4	5,8	6,1	9,9	6,6	10,5	7,2	5,4	5,0	8,1	6,0	2,2	10,1	2,9	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

* Za one koji su unaprijed rezervirali smještaj/ For those who booked the accommodation in advance.

A15.

**HRANA U OKVIRU SMJEŠTAJA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 MEALS INCLUDED IN ACCOMMODATION BY COUNTRY OF ORIGIN**

	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia	
Hrana uključena u smještaj/ Meals included in accommodation																				
Samo noćenje/ Room only, no meals	64,4	54,4	65,5	72,2	81,0	51,5	72,9	65,8	48,1	68,7	76,4	37,0	77,5	56,3	67,8	39,5	24,2	55,4	49,9	
Noćenje s doručkom/ Breakfast only	19,5	22,7	19,9	11,8	13,7	26,7	14,5	19,7	27,0	15,5	15,1	32,0	13,0	18,8	23,2	32,0	45,9	16,3	39,7	
Polupansion/ Halfboard	9,9	10,8	8,4	10,6	3,2	13,2	8,1	10,0	16,7	12,9	5,2	19,0	7,3	13,0	6,7	16,4	18,1	12,2	9,1	
Puni pansion/ Fullboard	4,1	8,4	4,4	2,6	1,3	7,5	3,4	3,2	4,0	2,1	2,3	7,6	0,7	5,2	2,3	7,0	3,8	12,2	-	
All-inclusive/ All-inclusive	2,1	3,7	1,8	2,8	0,8	1,2	1,2	1,3	4,3	0,8	0,9	4,5	1,5	6,8	-	5,2	7,9	4,0	1,3	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

A16.
**KORIŠTENJE USLUGE PAKET ARANŽMANA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
USING A SERVICE OF 'PACKAGE TOUR' BY COUNTRY OF ORIGIN**

	UKUPNO/ TOTAL										Srbija/ Serbia									
Korištenje usluge paket aranžmana/ Using a service of 'package tour'	Da/ Yes	6,0	5,2	4,6	2,9	2,8	10,5	3,0	3,6	11,2	3,7	5,8	21,8	4,1	7,5	2,0	31,8	15,6	4,5	7,5
	Ne/ No	94,0	94,8	95,4	97,1	97,2	89,5	97,0	96,4	88,8	96,3	94,2	78,2	95,9	92,5	98,0	68,2	84,4	95,5	92,5
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Česka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia	

A17.
**USLUGE* UKLJUČENE U PAKET ARANŽMAN PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
SERVICES* INCLUDED IN A 'PACKAGE TOUR' BY COUNTRY OF ORIGIN**

	UKUPNO/ TOTAL										Srbija/ Serbia									
Usluge uključene u paket aranžman/ Services included in a 'package tour'	Međunarodni prijevoz/ International transport	56,6	5,5	32,7	7,7	48,0	57,8	49,2	63,0	68,1	65,1	75,3	82,2	57,9	88,9	.	95,9	78,0	100,0	94,4
	Lokalni prijevoz (u Hrvatskoj)/ Local transport (in Croatia)	39,1	19,0	31,6	6,2	23,7	58,1	35,7	60,6	31,4	18,8	49,6	46,0	64,2	32,6	38,6	35,8	54,5	40,8	73,8
Smještaj/ Accommodation	78,4	79,3	74,4	91,5	59,4	49,5	80,5	83,6	96,7	91,6	89,9	87,6	74,8	93,2	61,4	95,0	74,1	100,0	82,7	
Hrana/ Meals	55,7	63,5	55,1	74,8	41,1	40,0	55,8	82,2	70,3	65,9	42,8	55,9	46,9	67,8	61,4	24,3	85,8	100,0	8,9	
Izleti/ Excursions	15,8	12,4	16,9	1,6	9,6	9,3	15,9	50,0	10,7	23,1	15,1	14,5	10,3	32,6	.	8,5	36,4	40,8	77,1	
Ulaznice za koncerte, priredbe, muzeje i sl./ Tickets for concerts, other events, museums, etc.	4,9	7,2	3,1	1,9	2,7	1,9	7,5	42,7	3,0	5,9	7,8	2,3	4,6	5,0	.	0,5	.	.	.	
* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.																				

A18. PRIJEVNO SREDSTVO PREMA ZEMLJAMA PORJEKLA / PRINCIPAL MODE OF TRANSPORT USED BY COUNTRY OF ORIGIN (%)

Prijevozno sredstvo / Mode of transport	Hrvatska / Croatia	Njemačka / Germany	Slovenija / Slovenia	Poljska / Poland	Austrija / Austria	Češka / Czech Republic	Italija / Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska / Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka / Slovakia	Nizozemska / Netherlands	Velika Britanija / Great Britain	Mađarska / Hungary	Francuska / France	Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina	Rusija / Russia	Sjedinjene američke države / United States of America	Španjolska / Spain	Srbija / Serbia	
Automobil / Car	62,2	79,0	62,7	69,1	72,3	66,4	72,6	72,2	14,2	85,6	37,4	10,1	87,4	44,1	91,3	15,4	19,1	9,9	76,1
Automobil s kamp-kućicom / Car with caravan	9,4	4,2	13,6	17,1	4,4	10,8	6,3	9,4	5,5	2,6	28,4	.	2,1	3,0	1,0	.	0,3	0,5	1,1
Automobil s plovilom na prikolici / Car with craft on trailer	0,5	0,7	0,4	1,0	.	1,0	0,7	0,1	0,8	0,2	1,0	0,9	0,2	.	0,4	.	.	.	0,2
Kamper / Motorhome or motorcaravan	6,0	1,2	8,4	7,7	3,0	10,3	3,3	7,5	1,9	0,4	17,4	2,4	1,0	6,6	0,8	0,5	.	0,5	.
Autobus / Bus	4,3	8,2	3,7	2,3	6,0	3,8	9,5	2,7	2,5	7,2	1,2	1,3	4,5	5,2	4,4	0,8	1,7	5,2	7,8
Motocikl / Motorcycle	2,1	1,9	3,4	1,7	0,8	3,0	2,0	1,3	0,3	0,4	2,7	0,9	4,0	2,6	0,9	0,1	5,4	.	1,9
Bicikl / Bicycle	0,2	.	0,1	.	.	0,1	0,6	0,2	0,8	1,1	6,0
Vlak / Train	0,1	0,6	0,1	.	0,0	.	.	0,2	.	1,2	.	.	0,4	0,2	0,7
Zrakoplov - charter let / Airplane - charter flight	4,5	.	1,3	.	3,5	0,9	1,7	0,8	33,2	1,5	3,1	27,5	0,2	12,1	0,9	39,0	8,9	10,9	6,9
Zrakoplov - redoviti let / Airplane - regular flight	10,0	0,5	6,3	0,5	10,0	3,2	3,2	1,7	41,5	2,2	7,6	56,5	.	24,7	0,1	44,0	61,8	61,0	5,1
Brod ili trajekt / Ship or ferry	0,6	3,7	0,1	0,6	.	0,1	.	3,9	0,1	.	.	0,2	6,0
Jahta ili jedrilica / Yacht or sailboat	0,1	.	0,0	0,2
UKUPNO / TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A19. KORIŠTENJE NISKOBUDŽETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU* PREMA ZEMLJAMA PORJEKLA / USING THE LOW-COST CARRIER WHEN FLYING TO CROATIA* BY COUNTRY OF ORIGIN (%)

Niskobudžetni prijevoznik / Low-cost carrier	Hrvatska / Croatia	Njemačka / Germany	Slovenija / Slovenia	Poljska / Poland	Austrija / Austria	Češka / Czech Republic	Italija / Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska / Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka / Slovakia	Nizozemska / Netherlands	Velika Britanija / Great Britain	Mađarska / Hungary	Francuska / France	Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina	Rusija / Russia	Sjedinjene američke države / United States of America	Španjolska / Spain	Srbija / Serbia
Korišten / Used	50,6	100,0	62,9	9,5	76,7	45,1	59,7	78,6	48,4	60,4	40,1	.	40,7	.	26,8	47,6	52,5	70,5
Nije korišten / Not used	49,4	.	37,1	90,5	23,3	54,9	21,4	21,4	51,6	39,6	59,9	.	59,3	100,0	73,2	52,4	47,5	29,5
UKUPNO / TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Odnosi se samo na inozemne turiste koji su u dolasku u Hrvatsku koristili zrakoplov - redoviti let / Data refer to foreign tourists coming to Croatia by airplane - regular flight, only.

A20.
DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA /
LENGTH OF STAY IN CROATIA BY COUNTRY OF ORIGIN

Broj noćenja u Hrvatskoj/ Number of overnights in Croatia	(%)																		
	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
1 do 3/ 1 to 3	2,4	8,8	2,0	3,9	0,9	1,9	1,0	2,9	0,6	0,2	1,0	3,4	0,9	3,8	2,3	0,1	7,7	·	5,2
4 do 7/ 4 to 7	39,2	43,9	30,0	34,3	45,3	37,2	44,9	38,1	46,5	53,3	18,6	57,3	49,8	42,0	59,5	23,4	57,3	72,2	39,6
8 do 10/ 8 to 10	26,6	21,4	26,4	29,6	30,9	23,6	32,5	24,1	20,7	26,6	26,4	21,4	33,4	24,9	18,5	26,9	17,2	22,9	39,9
11 do 14/ 11 to 14	16,2	8,9	20,4	15,5	15,6	20,6	14,7	16,4	18,0	14,1	19,8	9,8	10,4	10,9	8,3	18,5	8,7	4,5	11,0
15 do 21/ 15 to 21	13,8	14,4	18,5	13,8	7,1	15,0	6,6	17,6	10,2	4,5	33,0	7,9	5,4	16,4	10,4	30,5	4,5	0,5	2,8
22 do 28/ 22 to 28	1,0	1,3	1,6	0,8	0,1	1,2	0,3	0,7	3,2	1,3	0,8	0,1	·	1,8	·	0,3	0,3	·	·
29 i više/ 29 and more	0,7	1,3	1,0	2,0	0,1	0,4	0,0	0,3	0,9	·	0,4	0,1	·	0,2	1,0	0,2	4,2	·	1,6
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prosječan broj noćenja u Hrvatskoj/ Average number of overnights in Croatia	10,0	9,6	11,1	10,5	9,0	10,2	9,0	10,0	9,8	8,9	12,6	8,4	8,5	9,7	8,6	11,7	9,3	6,9	8,9
(aritmetička sredina) / (arithmetic mean)																			

A21.
DULJINA BORAVKA U TURISTIČKOM MJESTU PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA /
LENGTH OF STAY IN DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN

Broj noćenja u mjestu/ Number of overnights in destination	(%)																		
	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
1 do 3/ 1 to 3	8,0	12,4	7,0	7,5	6,6	4,5	7,4	9,7	12,9	4,1	5,4	10,7	2,8	14,6	4,4	7,2	28,9	25,3	12,1
4 do 7/ 4 to 7	51,9	55,5	44,7	46,7	53,7	54,5	52,0	47,6	54,4	69,7	44,4	64,8	63,9	57,5	68,2	54,1	61,8	57,2	42,6
8 do 10/ 8 to 10	22,4	17,8	24,1	21,0	26,5	22,2	28,2	23,6	19,3	19,3	20,5	17,1	25,2	19,2	12,6	28,6	3,5	16,3	37,8
11 do 14/ 11 to 14	10,9	6,8	14,3	11,5	11,4	12,7	10,3	11,9	10,9	6,7	12,2	5,9	6,0	5,6	8,6	9,3	5,1	1,3	6,0
15 do 21/ 15 to 21	5,8	5,8	8,0	10,9	1,8	5,8	2,2	6,7	2,1	0,1	17,1	1,6	2,2	3,2	5,2	0,8	0,7	·	0,8
22 do 28/ 22 to 28	0,4	0,7	1,0	0,6	·	0,3	·	0,3	0,4	·	0,1	·	·	·	0,2	·	·	·	·
29 i više/ 29 and more	0,5	1,0	0,9	1,7	0,1	·	0,0	0,2	·	·	0,4	·	·	·	0,8	·	·	·	0,8
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prosječan broj noćenja u mjestu/ Average number of overnights in destination	8,2	8,0	9,0	9,3	7,6	8,3	7,7	8,1	7,0	7,1	9,6	6,9	7,4	6,9	7,6	7,6	5,8	5,2	7,6
(aritmetička sredina) / (arithmetic mean)																			

A22. KORIŠTENI KOMERCIJALNI SMJEŠTAJNI OBJEKTI ZA VRIJEME ODMORA U HRVATSKOJ PREMA ZEMLJAMA PORJEKLA /
 COMMERCIAL ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS DURING SUMMER VACATION IN CROATIA BY COUNTRY OF ORIGIN

												(%)									
Broj komercijalnih smještajnih objekata / Number of commercial accommodation establishments																					
1/1		77,8	82,8	75,4	85,6	81,7	78,0	81,2	79,0	79,0	71,6	81,9	65,7	79,3	84,4	61,0	85,4	46,1	67,9	62,1	81,3
2/2		13,7	11,8	14,1	10,4	12,2	17,7	13,0	14,6	14,6	17,0	9,8	16,8	11,3	9,8	24,2	11,8	20,6	15,0	13,4	16,3
3 i više / 3 and more		8,4	5,4	10,5	4,0	6,1	4,3	5,8	6,4	6,4	11,4	8,3	17,5	9,4	5,8	14,8	2,8	33,4	17,1	24,5	2,4
UKUPNO / TOTAL		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

A23.
AKTIVNOSTI* ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA /
ACTIVITIES* WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN (%)

Rang / Rank	Aktivnosti / Activities	Ukupno / Total	Hrvatska / Croatia	Njemačka / Germany	Slovenija / Slovenia	Pojška / Poland	Austrija / Austria	Češka / Czech Republic	Italija / Italy	Svedska, Norveška, Danska i Finska / Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka / Slovakia	Nizozemska / Netherlands	Velika Britanija / Great Britain	Mađarska / Hungary	Francuska / France	Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina	Rusija / Russia	Sjedinjene američke države / United States	Španjolska / Spain	Srbija / Serbia
1.	Plivanje i kupanje/ <i>Swimming and bathing</i>	78,3	78,4	80,6	82,0	79,0	80,0	81,5	74,3	78,7	82,5	81,1	72,5	70,8	58,8	82,0	52,1	58,3	54,8	69,5
2.	Odlazak u restorane/ <i>Going to restaurants</i>	46,9	50,1	51,0	41,1	42,1	47,2	40,2	42,7	61,6	40,3	52,3	55,1	19,6	61,8	50,5	52,2	56,6	67,4	45,0
3.	Odlazak u slastičarnice, 'kafiće' i sl./ <i>Going to cafe bars, cake shops and similar</i>	45,5	61,0	46,9	50,4	38,2	50,8	39,5	34,6	51,9	39,7	46,1	48,0	36,9	47,0	44,0	35,5	38,1	40,1	51,0
4.	Posjet lokalnim zabavama/ <i>Attending local entertainment events</i>	30,1	40,6	33,2	37,7	30,3	35,7	24,4	35,0	23,4	23,4	31,9	18,2	9,3	17,5	23,4	18,4	18,2	30,9	37,1
5.	Razgledavanje znamenitosti/ <i>Sightseeing</i>	25,7	24,5	20,6	34,6	23,9	17,2	21,2	21,2	33,2	21,3	37,7	40,5	19,7	41,9	32,2	21,3	47,4	32,5	38,7
6.	Izleti u nacionalne parkove/zaštićena prirodna područja/ <i>Visiting national parks/protected natural areas</i>	21,1	13,6	24,2	20,2	18,2	17,7	17,5	20,7	19,0	20,3	29,7	20,8	18,2	41,8	13,8	32,7	15,2	21,0	15,3
7.	Organizirani izleti brodom/ <i>Organized boat excursions</i>	19,6	24,0	18,2	20,1	12,8	19,7	16,6	24,8	36,8	18,0	21,1	26,6	6,7	21,3	17,6	32,4	11,9	7,4	29,8
8.	Ronjenje/ <i>Scuba diving</i>	16,3	13,0	13,6	23,1	15,9	13,7	25,5	13,7	15,2	20,0	17,9	17,2	11,7	15,3	11,8	15,9	18,5	7,1	14,3
9.	Odlazak u kupnju (osim svakodnevnih potrepština)/ <i>Shopping (excluding groceries)</i>	16,1	13,5	16,0	17,1	16,7	14,4	10,0	13,2	28,7	7,5	21,8	26,8	8,6	14,7	17,8	42,3	12,1	20,0	16,6
10.	Sportovi na vodi (jedrenje, jedrenje na dasci, skijanje na vodi)/ <i>Water sports (sailing, surfboarding, water skiing)</i>	16,0	9,9	16,2	17,7	19,3	17,3	15,5	14,8	14,1	14,4	22,2	13,7	18,1	17,2	8,8	15,0	5,9	5,1	14,1
11.	Pješčenje ('trekking', nordijsko hodanje i sl.)/ <i>Walking ('trekking', nordic walking, etc.)</i>	15,9	14,2	14,4	20,3	15,8	19,7	13,3	19,0	15,9	13,3	20,3	11,3	14,1	18,8	7,7	4,7	19,3	14,4	13,9
12.	Ples ili disco/ <i>Dance or disco clubs</i>	15,3	13,4	16,3	15,4	14,1	18,6	11,9	15,2	14,4	10,4	21,6	14,1	15,4	12,4	10,6	25,4	13,0	16,9	22,3
13.	Zdravstveno-rekreacijski i wellness programi/ <i>Health, recreation and wellness programs</i>	15,0	9,3	14,0	15,9	17,9	15,8	15,3	23,8	16,6	8,4	20,5	10,6	10,9	16,9	12,5	23,6	14,2	9,9	5,8
14.	Posjet muzejima i izložbama/ <i>Visiting museums and exhibitions</i>	14,0	7,7	10,5	10,9	18,0	12,2	7,8	13,1	21,7	12,9	22,3	30,1	20,4	33,3	9,9	20,5	10,2	16,7	10,3
15.	Posjet vodenim parkovima/ <i>Visiting water parks</i>	13,5	12,2	12,3	14,9	13,2	15,3	9,5	18,2	12,9	11,5	31,1	8,0	12,0	16,8	7,3	12,6	9,9	3,4	17,4
16.	Vožnja biciklom/ <i>Cycling or mountain biking</i>	12,6	9,6	14,3	12,8	6,8	17,1	4,8	18,5	9,4	14,6	29,0	9,9	14,8	4,1	10,9	2,3	1,9	.	15,6
17.	Jogging/trčanje/ <i>Jogging/running</i>	11,7	6,4	14,3	8,0	10,8	15,1	5,8	12,1	14,7	5,1	17,5	12,9	15,6	19,6	3,5	2,8	1,9	10,3	3,9
18.	Adventure sportovi (rafting, zmajarenje, paragliding, slobodno penjanje, bungee jumping)/ <i>Adventure sports (rafting, gliding, paragliding, free climbing, bungee jumping)</i>	11,1	4,2	9,7	10,6	10,9	11,4	12,9	11,0	10,5	21,1	17,7	8,8	11,3	20,7	8,6	15,1	3,1	1,1	2,7
19.	Posjet seljačkim domaćinstvima, OPG-ima/ <i>Visiting family households</i>	10,6	9,9	12,2	11,3	11,3	9,5	10,4	20,1	7,6	7,8	11,6	4,5	5,3	10,5	6,2	2,9	6,7	4,9	7,8
20.	Posjet koncertima/ <i>Attending concerts</i>	10,3	14,5	8,1	11,8	6,7	13,2	9,3	12,1	10,1	7,8	13,3	11,5	13,1	11,0	10,1	7,7	14,6	6,6	9,8
21.	Tenis/ <i>Tennis</i>	9,9	4,2	12,9	6,9	7,5	15,1	5,3	13,9	4,2	5,2	21,1	5,8	14,1	10,6	0,3	7,7	0,8	2,5	3,8
22.	Obilazak vinskih cesta (vinarija)/ <i>Visiting wine roads (wineries)</i>	9,5	6,6	7,2	7,5	13,1	7,1	8,9	17,0	10,6	6,6	17,3	11,5	12,1	10,4	2,2	3,3	12,5	11,2	10,3
23.	Obilazak cesta maslinovog ulja (uljara)/ <i>Visiting olive oil roads (olive oil mills)</i>	9,1	4,1	10,5	6,4	6,1	15,2	5,8	11,7	9,3	3,5	15,9	8,4	10,1	8,4	3,5	22,9	0,3	5,1	3,7
24.	Posjet tematskim parkovima/ <i>Visiting theme parks</i>	8,8	8,8	5,5	9,8	15,9	6,7	7,5	14,4	6,1	3,8	18,9	6,2	6,4	15,9	6,0	23,4	1,5	3,0	13,0
25.	Ribolov/ <i>Fishing</i>	7,7	6,1	12,6	8,0	1,2	8,7	5,8	12,5	2,4	6,0	11,2	2,6	3,0	3,1	5,9	5,7	7,0	0,8	1,2
26.	Posjet kazalištu i priredbama/ <i>Visiting theatres plays and performances</i>	7,6	3,7	6,4	8,6	3,5	6,2	13,7	9,3	7,2	6,5	11,6	12,2	9,3	11,9	5,2	3,2	3,7	8,9	1,6
27.	Planinarenje/ <i>Hiking</i>	3,9	7,4	2,4	5,3	2,9	4,9	3,9	1,7	3,2	5,1	7,4	2,0	1,9	3,2	6,8	21,2	7,0	4,1	2,4
28.	Jahanje/ <i>Horse riding</i>	3,5	2,0	5,6	3,3	1,6	3,0	2,6	1,7	3,2	4,8	7,9	2,2	4,0	1,7	0,8	2,0	.	4,6	.
29.	Golf/ <i>Golf</i>	2,2	1,2	3,3	2,8	0,8	1,4	0,7	3,4	0,7	0,6	7,3	1,5	2,5	1,8	.	0,7	0,3	6,0	0,3
30.	Nešto drugo/ <i>Something else</i>	0,6	1,4	0,8	0,4	.	.	0,5	0,5	0,7	.	0,3	0,4	3,5

* Mogućnost više odgovora/ *Multiple response.*

A24.
**ODLAZAK NA IZLETE* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 GOING ON TOURS* OR SELF-ORGANIZED TRIPS AND EXCURSIONS WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTRY**

	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Samostalno organizirane izlete/ Self-organised trips and excursions	60,7	57,0	62,7	68,6	53,0	61,1	52,7	61,6	57,9	51,0	76,1	66,4	54,1	72,3	44,7	72,9	50,0	61,8	50,5
Izlete organizirane posredstvom turističke agencije/ Tours organised by travel agencies/tour operators	20,4	14,0	18,4	16,6	19,5	22,8	20,3	20,1	22,5	25,1	18,6	32,4	15,8	32,5	11,6	40,5	31,9	26,8	29,3

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

A25.
**KORIŠTENJA PROMETNA SREDSTVA* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 FORMS OF TRANSPORT USED* WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTRY OF ORIGIN**

	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Korištena prometna sredstva/ Forms of transport used	29,7	32,9	27,4	28,5	24,1	28,6	31,1	26,2	40,5	26,5	32,5	53,2	13,8	37,7	12,4	40,7	38,4	51,6	29,1
Lokalni javni prijevoz (bus, vlak, brod i sl.)/ Local public transport (bus, boat, etc.)	18,1	6,2	17,1	10,9	10,6	19,2	10,2	13,7	40,3	12,0	25,1	52,1	8,3	33,1	15,5	57,7	43,9	41,2	9,3
Taksi/ Taxi	66,7	69,4	73,8	76,9	62,2	71,9	70,4	73,3	36,8	64,4	71,6	26,4	77,5	54,9	72,2	40,4	28,5	24,2	66,1
Automobil, motor (vlastiti, rent-a-car)/ Car, motorcycle (private, rent-a-car)	15,3	10,8	16,1	19,0	6,2	19,4	11,8	18,9	14,4	14,0	31,2	14,3	13,2	19,2	1,5	23,2	1,7	8,6	9,4
Neko drugo prijevozno sredstvo/ Other form of transport	0,6	0,9	0,7	0,8	·	0,3	0,5	0,4	0,1	2,9	0,7	0,4	·	·	·	0,9	2,1	·	·
Nije korišteno niti jedno prijevozno sredstvo/ Transport was not used	9,7	13,3	7,7	7,8	16,3	9,0	11,1	5,3	10,3	15,4	5,4	6,7	11,9	6,5	14,7	1,7	20,1	10,2	17,0

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

A26.
**AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 SOCIAL NETWORK ACTIVITIES* DURING DESTINATION VISIT BY COUNTRY OF ORIGIN**

Aktivnosti/ Activities	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Česka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Učitavanje fotografija s putovanja na Internet, npr. Facebook, Instagram, Flickr/ Uploading trip photos to the Internet, i.e. Facebook, Instagram, Flickr	51,0	60,9	45,1	48,4	55,7	41,6	59,6	46,5	60,6	60,3	52,8	51,5	54,4	49,8	57,7	46,3	55,8	70,7	52,7
Ažuriranje statusa s detaljima putovanja na društvenim medijima, npr. Facebook, Twitter, Foursquare/ Updating Facebook, Twitter or Foursquare status about the trip	31,2	31,0	33,4	29,6	27,9	28,5	33,0	26,5	36,0	30,7	39,9	34,0	38,5	23,7	13,3	29,8	26,0	39,8	18,0
Ažuriranje sadržaja na blogu s detaljima putovanja/ Tweeting or blogging about the trip	5,7	2,6	7,4	4,5	4,8	6,0	2,0	9,5	3,8	0,4	7,9	6,5	5,8	8,3	0,5	21,7	4,9	5,2	3,1
Pisanje recenzija na mrežnim mjestima kao što je TripAdvisor/ Leaving reviews on websites such as TripAdvisor	9,1	5,9	7,4	8,5	5,0	8,3	6,9	10,2	13,5	9,7	23,0	13,7	9,9	8,8	3,9	12,2	10,6	23,2	14,2
Učitavanje video sadržaja na Internet, npr. na YouTube/ Uploading trip videos to the Internet, i.e. YouTube	12,1	9,8	17,2	12,0	7,9	14,9	8,0	13,7	7,0	7,1	17,9	7,8	12,6	6,6	2,9	5,9	5,6	5,3	7,5
Ništa od navedenog/ None	39,9	34,9	45,6	43,7	36,3	46,5	33,6	46,6	33,2	32,9	32,7	35,3	34,2	39,8	39,5	33,2	22,6	12,9	42,1

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

A27.
**STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 LEVEL OF SATISFACTION WITH ELEMENTS OF TOURISM DESTINATION SUPPLY BY COUNTRY**

(%)

Rang*/ Rank*	Elementi ponude/ Elements of tourism supply	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
1.	Ljepota prirode i krajolika/ Scenic and natural beauty	84,6	87,6	81,1	83,5	88,3	83,1	86,8	82,9	93,4	88,4	81,7	85,9	79,4	85,5	92,4	92,3	92,2	87,3	82,4
2.	Ljubaznost osoblja u smještajnom objektu/ Friendliness of staff in the accommodation establishment	83,4	86,5	84,5	86,6	80,9	81,6	84,3	85,6	81,4	77,5	79,8	82,3	80,0	85,7	87,0	90,4	85,5	76,6	69,9
3.	Osobna sigurnost/ Personal safety	82,6	83,0	81,3	80,5	85,0	81,4	88,3	81,8	88,7	82,0	85,3	82,0	76,5	83,2	85,9	86,3	79,2	73,7	66,3
4.	Pogodnost za provođenje obiteljskog odmora/ Suitability for a family holiday	80,7	80,0	81,5	80,8	85,5	81,6	82,8	80,4	75,9	81,1	72,4	78,3	77,9	78,5	85,5	62,1	83,0	78,0	66,0
5.	Atmosfera, ugodaj/ Atmosphere	80,4	80,3	79,3	79,5	86,4	73,1	80,9	84,0	85,6	80,5	76,8	79,6	78,8	82,6	87,3	86,8	81,4	77,4	65,7
6.	Kvaliteta usluga u smještajnom objektu/ Service quality in the accommodation establishment	79,7	83,2	78,0	78,4	77,5	84,7	80,1	81,8	84,2	71,7	80,7	83,1	79,7	84,6	85,8	66,3	75,2	61,4	71,7
7.	Kvaliteta hrane u smještajnom objektu/ Food quality in the accommodation establishment	78,5	76	80	72,9	82,2	72,5	79,2	81,2	80,8	75,3	84,0	77,3	80,2	78,4	87,8	86,5	79,0	73,3	49,0
8.	Slikovitost i urednost mjesta/ Picturesqueness and tidiness of town (resort)	77,9	71,3	77	79,5	79,3	78,7	78,1	81,8	82,4	70,8	74,6	79,9	74,0	80,6	82,0	86,8	80,1	87,1	67,9
9.	Komfor smještaja/ Comfort of accommodation	77	74,7	77,3	79,5	76,0	73,2	74,1	79,6	79,2	71,1	78,9	85,5	75,7	81,7	76,8	88,2	71,7	64,7	57,0
10.	Ekološka očuvanost/ Environmental preservation	76	70,2	76,1	73,1	80,5	78,2	72,6	76,5	75,4	77,2	73,4	76,9	79,8	74,3	84,3	77,7	81,7	75,1	64,2
11.	Ukupni boravak/ Entire stay	76	74	78	78,1	72,9	79,9	70,8	79,3	80,8	63,9	79,5	81,7	64,7	70,5	75,6	81,7	76,0	74,1	69,4
12.	Čistoća plaža/ Clean beach	75,3	68,2	74,5	80,0	75,9	75,5	78,1	78,6	81,0	71,3	72,7	66,7	71,3	76,1	85,4	64,9	82,7	74,7	75,1
13.	Pogodnost za kratki odmor/ Suitability for short break holiday	75,3	77,9	74,7	78,3	77,8	69,8	76,7	78,7	72,1	76,6	69,4	73,3	73,9	83,1	84,8	61,9	76,4	72,6	51,1
14.	Prometna dostupnost destinacije/ Accessibility of this place	72,7	68,5	70,4	74,5	71,2	75,7	73,7	77,6	77,1	67,0	75,9	76,0	75,1	79,9	74,5	55,3	62,5	49,6	61,2
15.	Opremljenost i urednost plaža/ Equipment on the beach and beach tidiness	72,5	63,4	74,2	70,9	80,3	70,4	71,9	76,3	74,8	68,2	69,5	72,1	72,5	65,5	78,3	61,1	67,0	72,7	63,0
16.	Vrijednost za novac* gastronomske ponude/ *Value for money* for gastronomic offers	70,7	60,1	75	67,3	72,7	75,5	65,1	74,1	73,7	60,5	77,0	71,5	63,8	68,0	65,4	74,9	70,7	66,3	56,1
17.	Vrijednost za novac* smještaja/ *Value for money* for the accommodation	70,4	65,4	70,9	73,2	75,0	70,1	71,0	71,2	73,7	61,0	73,2	73,9	61,2	65,4	66,3	88,1	66,2	71,6	48,9
18.	Kvaliteta informacija u destinaciji/ Quality of information in destination	69,4	71,5	69,3	69,5	71,4	66,9	74,7	73,1	67,1	69,3	60,1	72,7	69,6	57,5	74,5	48,4	73,9	66,5	65,3
19.	Gostoljubivost lokalnog stanovništva/ Friendliness of local people	69,4	66,4	71,1	74,3	69,1	71,6	62,6	69,4	72,7	59,0	65,6	78,3	66,2	60,4	65,6	57,8	84,8	76,3	59,6
20.	Kvaliteta hrane u restoranima izvan smještajnog objekta/ Quality of food outside the accommodation establishment	68,8	69,3	71,1	68,5	66,9	69,5	69,5	71,6	69,8	62,5	64,0	69,7	68,8	56,4	80,4	56,7	64,1	64,0	57,9
21.	Bogatstvo gastronomske ponude u mjestu/ A wealth of gastronomic offers	68,2	69,3	68,5	66,0	68,9	68,5	67,9	73,6	69,5	61,1	66,7	70,8	69,3	60,9	81,2	55,6	70,3	64,2	60,7
22.	Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama/ Destination suitable for people with special needs	65,9	54,8	69,1	63,6	73,8	65,6	65,6	67,1	64,9	65,8	65,2	52,6	77,9	62,0	69,4	44,9	55,1	53,0	52,5
23.	Kvaliteta označavanja znamenitosti/ Quality of tourism signage for attractions	65,2	65,4	65,6	62,7	61,3	70,5	64,2	70,1	66,8	59,3	66,1	68,2	64,1	57,3	75,0	52,2	67,7	60,6	55,0
24.	Pješačke staze/ Walking paths	65,2	63	66,1	71,5	64,8	62,3	66,7	70,4	60,5	59,9	64,3	61,3	67,0	58,7	68,4	49,2	70,2	54,2	60,3
25.	Ponuda organiziranih izleta u okolici/ Supply of organised sightseeing trips	64,7	64,7	65,2	61,6	61,7	61,5	68,3	67,4	68,6	68,5	65,5	66,9	62,6	60,5	75,2	46,6	67,4	46,3	55,7
26.	Bogatstvo sadržaja za zabavu/ Variety of entertainment opportunities	62,2	55,8	64	61,2	64,4	62,4	58,8	68,7	59,1	61,4	62,7	65,7	59,4	54,3	62,4	49,4	72,1	60,2	46,7
27.	Prezentacija kulturne baštine/ Presentation of cultural heritage	61,4	59,9	61,6	55,1	59,7	62,4	62,5	64,6	56,0	55,6	64,3	67,7	66,0	62,3	69,8	62,1	67,2	68,8	51,1
28.	Kvaliteta lokalnog prijevoza/ Quality of local transport	61,3	47,5	66	56,9	62,5	67,0	63,1	58,5	60,1	63,2	51,7	59,9	67,8	49,4	60,7	50,1	61,7	47,0	33,1
29.	Bogatstvo sportskih sadržaja/ Wealth of sport activities offered	59,9	55,2	64,1	60,7	60,6	62,6	57,7	66,0	50,3	54,2	59,1	52,8	58,6	49,0	61,7	41,0	69,1	33,0	58,9
30.	Raznolikost kulturnih manifestacija/ Variety of cultural events	59,6	58,1	58,5	56,6	62,3	56,9	60,8	58,9	58,5	63,1	59,2	65,3	65,3	63,4	64,3	41,9	63,1	51,5	55,8
31.	Mogućnost za kupnju/ Shopping opportunities	58,2	54,6	63,7	56,4	57,3	55,9	60,5	57,5	57,7	55,6	50,8	50,7	60,6	57,7	64,5	45,0	55,6	43,3	48,3
32.	Biciklističke staze/ Bicycle paths	57,5	50	58,1	58,0	62,5	61,0	55,0	59,6	58,5	62,1	61,6	50,3	54,8	59,4	52,3	32,0	68,4	32,9	44,8
33.	Organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom)/ Traffic in destination (parking places, pedestrian zones, traffic management)	54,8	46,3	57,4	50,3	54,4	60,2	57,5	56,1	52,2	53,5	53,5	46,7	65,2	45,7	56,3	49,0	60,1	50,8	43,4
34.	Program za loše vrijeme/ Bad weather programme	49,6	45,1	53,9	45,2	48,0	52,1	44,8	55,6	43,0	55,9	50,5	44,2	50,2	38,7	55,7	39,7	39,6	29,7	60,7

* Rang prema zbroju postotaka za ocjene 6 i 7 na skali od 1 (jako loše) do 7 (odlično).
 Rank according to proportion of marks 6 and 7 on the scale from 1 (very bad) to 7 (excellent).

Stupanj zadovoljstva: Vrlo visok Visok Srednji Nizak Vrlo nizak

A.28.
**SMETNJE TIJEKOM BORAVKA* U DESTINACIJI PREMA ZEMLJAMA PORIJEKLA/
 DISTURBANCES DURING STAY** BY COUNTRY OF ORIGIN**

	(%)																		
Smetnje/ Disturbances	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Buka i remećenje mira na kupališnom prostoru/ Noise and disturbance at the beach area	9,9	9,3	9,3	11,0	10,8	13,9	7,6	9,1	6,1	5,7	13,8	7,2	12,1	11,2	4,8	24,5	12,1	4,7	15,0
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)/ Noise and disturbance at your accommodation	9,8	6,0	10,3	10,0	9,8	13,3	10,3	11,7	5,2	7,0	11,3	6,3	7,8	14,3	2,4	24,0	7,7	6,4	12,7
Gužva u prometu u destinaciji/ Traffic congestion in destination	16,0	23,3	17,5	16,4	14,4	15,2	9,5	20,9	7,3	16,0	13,8	11,8	11,1	18,3	28,3	8,1	16,3	17,0	35,1
Gužva na kupališnom prostoru (preveliki broj kupačal)/ Crowd at beach area (too many people)	13,2	13,9	10,3	14,2	15,1	16,6	12,9	17,9	4,4	15,0	17,7	11,1	11,5	18,0	11,8	11,2	15,2	15,3	13,7
Gužva na javnim površinama (ulice, šetnice, dječja igrališta i sl.)/ Crowd in public places (streets, walkways, playgrounds etc.)	11,1	7,0	9,9	10,9	9,0	14,0	12,3	14,4	7,8	11,0	9,3	13,3	12,0	13,5	8,8	7,7	23,1	6,0	21,3
Neprimjereno odloženo smeće/ Improperly disposed garbage	13,2	16,8	12,3	16,1	14,2	14,7	15,0	13,3	7,9	12,7	15,1	7,6	11,8	9,5	11,1	22,9	13,1	6,1	8,2
Nemogućnost razdvajanja otpada/ The impossibility of separating waste	10,5	12,6	10,3	12,2	13,7	11,2	8,0	12,3	5,9	10,6	10,4	6,6	7,5	11,8	3,3	12,4	15,4	16,7	8,3
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)/ Uncomfortable odors (from containers and garbage cans)	12,7	13,3	10,5	14,0	16,0	14,4	15,7	9,7	9,0	12,5	11,1	10,2	17,5	11,8	7,0	23,7	23,2	7,5	20,7

* Prikazan je postotak ispitanika koji su zasmetani (donekle ili jako) pojedinim elementom/ Proportion of respondents who felt disturbed (somewhat or a lot).

A29. PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U EURIMA PREMA ZEMLJAMA PORijekLA /
 AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS IN EUROS BY COUNTRY OF ORIGIN

	(€)	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Madarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Prosječni dnevni izdaci ukupno / Total average daily expenditure		78,77	61,03	75,35	61,72	65,76	90,93	70,50	76,24	118,76	66,85	78,75	138,76	71,52	96,20	69,61	121,11	158,20	126,05	95,03
Smještaj/ Accommodation		38,77	34,52	34,50	31,60	32,01	49,12	37,38	37,87	57,52	33,40	37,79	66,00	33,83	45,18	42,23	60,03	72,23	51,12	45,85
Hrana u restoranima i barovima/ Food&beverages in bars and restaurants		12,96	8,92	13,10	9,47	9,44	14,58	9,75	13,21	21,65	10,50	13,86	25,43	9,82	15,15	9,70	21,30	29,28	31,06	13,95
Usluge trgovine/ Shopping		12,03	9,36	12,32	10,10	10,45	11,54	10,18	9,89	17,44	10,33	11,78	21,75	12,07	14,43	8,46	15,58	31,73	24,22	14,49
Kultura i zabava/ Culture and entertainment		2,72	1,49	3,07	1,95	2,84	2,92	2,06	3,14	2,65	2,18	2,70	3,98	2,55	3,36	0,95	2,63	4,86	2,88	5,61
Sport i rekreacija/ Sport and recreation		3,05	1,30	3,51	2,11	2,02	3,82	2,02	3,62	3,82	2,19	4,24	4,55	3,29	3,58	1,11	5,47	2,75	2,38	3,31
Izleti/ Excursions		2,66	1,35	2,76	1,93	2,12	2,81	2,54	2,73	3,08	2,88	1,82	5,23	2,54	4,40	1,44	4,14	4,80	5,70	4,05
Lokalni prijevoz/ Local transport		4,70	2,76	4,17	3,21	5,42	3,93	4,77	3,97	9,30	3,99	4,84	8,64	5,22	8,21	4,94	7,17	9,09	6,78	5,48
Ostalo/ Other		1,89	1,33	1,91	1,34	1,45	2,22	1,80	1,83	3,28	1,39	1,71	3,18	2,19	1,88	0,79	4,78	3,45	1,90	2,29

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pansion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku do destinacije. / Note: Accommodation service includes food within accommodation (bed&breakfast, half-board, full-board, all-inclusive); Local transport includes all transport within Croatia without travel to destination and back.

A30. STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORijekLA /
 STRUCTURE OF AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN

	(%)	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Madarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia
Prosječni dnevni izdaci ukupno / Total average daily expenditure		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Smještaj/ Accommodation		49,2	56,6	45,8	51,2	48,7	54,0	53,0	49,7	48,4	50,0	48,0	47,6	47,3	47,0	60,7	49,6	45,7	40,6	48,3
Hrana u restoranima i barovima/ Food&beverages in bars and restaurants		16,5	14,6	17,4	15,3	14,4	16,0	13,8	17,3	18,2	15,7	17,6	18,3	13,7	15,7	13,9	17,6	18,5	24,6	14,7
Usluge trgovine/ Shopping		15,3	15,3	16,4	16,4	15,9	12,7	14,4	13,0	14,7	15,4	15,0	15,7	16,9	15,0	12,2	12,9	20,1	19,2	15,2
Kultura i zabava/ Culture and entertainment		3,4	2,4	4,1	3,2	4,3	3,2	2,9	4,1	2,2	3,3	3,4	2,9	3,6	3,5	1,4	2,2	3,1	2,3	5,9
Sport i rekreacija/ Sport and recreation		3,9	2,1	4,7	3,4	3,1	4,2	2,9	4,7	3,2	3,3	5,4	3,3	4,6	3,7	1,6	4,5	1,7	1,9	3,5
Izleti/ Excursions		3,4	2,2	3,7	3,1	3,2	3,1	3,6	3,6	2,6	4,3	2,3	3,8	3,5	4,6	2,1	3,4	3,0	4,5	4,3
Lokalni prijevoz/ Local transport		6,0	4,5	5,5	5,2	8,2	4,3	6,8	5,2	7,8	6,0	6,2	6,2	7,3	8,5	7,1	5,9	5,7	5,4	5,8
Ostalo/ Other		2,4	2,2	2,5	2,2	2,2	2,4	2,6	2,4	2,8	2,1	2,2	2,3	3,1	2,0	1,1	4,0	2,2	1,5	2,4

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pansion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku do destinacije. / Note: Accommodation service includes food within accommodation (bed&breakfast, half-board, full-board, all-inclusive); Local transport includes all transport within Croatia without travel to destination and back.

A31. IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA PREMA ZEMLJAMA PORJEKLA/
 TOTAL EXPENDITURES FOR STAY IN CROATIA COMPARED WITH EXPECTATIONS OF TOURISTS BY COUNTRY OF ORIGIN

											(%)									
Izdaci za putovanje i boravak u Hrvatskoj/ Expenditures for stay in Croatia	Ukupno/ Total	Hrvatska/ Croatia	Njemačka/ Germany	Slovenija/ Slovenia	Poljska/ Poland	Austrija/ Austria	Češka/ Czech Republic	Italija/ Italy	Švedska, Norveška, Danska i Finska/ Sweden, Norway, Denmark and Finland	Slovačka/ Slovakia	Nizozemska/ Netherlands	Velika Britanija/ Great Britain	Mađarska/ Hungary	Francuska/ France	Bosna i Hercegovina/ Bosnia and Herzegovina	Rusija/ Russia	Sjedinjene američke države/ United States of America	Španjolska/ Spain	Srbija/ Serbia	48,7
U skladu s očekivanjima/ In line with expectations	64,3	76,2	62,8	71,1	61,0	57,4	58,8	58,1	68,4	63,3	62,1	72,3	62,3	69,0	73,7	72,0	67,1	63,5	63,5	48,7
Veći od očekivanih/ Higher than expected	25,0	22,1	22,0	18,2	32,9	22,8	32,2	30,5	23,7	29,9	29,6	18,0	30,4	25,3	23,0	20,1	22,7	33,3	33,3	38,9
Manji od očekivanih/ Lower than expected	10,7	1,7	15,1	10,7	6,1	19,8	9,1	11,3	7,9	6,8	8,3	9,7	7,3	5,7	3,3	7,9	10,2	3,2	3,2	12,5
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

B

PRILOG/ APPENDIX

OBILJEŽJA TURISTIČKE POTRAŽNJE I POTROŠNJE PREMA ŽUPANIJI/ CHARACTERISTICS OF TOURISM DEMAND AND EXPENDITURES BY COUNTY

B1.
**DOB TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/
 AGE OF TOURISTS BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Dob turista (godine)/ Age of tourists (years)									
Do 29/ Up to 29	19,2	14,8	17,3	20,2	21,9	17,3	26,7	18,0	
30 do 49/ 30 to 49	54,2	56,6	47,6	63,1	54,0	57,5	55,3	51,3	
50 i više/ 50 and over	26,6	28,5	35,1	16,7	24,1	25,2	18,0	30,7	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

B2.
**DOB TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/
 AGE OF TOURISTS BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Dob turista (godine)/ Age of tourists (years)									
Do 25/ Up to 25	9,4	6,3	7,8	15,2	15,1	6,4	11,4	11,9	
26 do 35/ 26 to 35	25,7	24,5	20,6	23,2	27,1	28,5	33,3	18,5	
36 do 45/ 36 to 45	29,7	32,3	26,7	36,2	26,0	30,9	29,2	29,4	
46 do 55/ 46 to 55	19,8	19,4	20,8	18,1	17,3	20,7	19,4	23,3	
56 i više/ 56 and over	15,4	17,4	24,1	7,3	14,6	13,5	6,7	16,9	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Prosječna starost/ Average age	41,5	42,6	44,2	38,7	40,2	41,7	38,3	42,5	(aritmetička sredina)/ (arithmetic mean)

B3.
**GENERACIJSKE SKUPINE* TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/
 GENERATION GROUPS* OF TOURISTS BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Generacijska skupina (prema godini rođenja)/ Generation group (according to year of birth)									
Generacija Y (1981. i kasnije)/ Generation Y (1981 and later)	38,5	34,6	31,2	47,4	44,9	37,8	48,5	31,7	
Generacija X (1961. - 1980.)/ Generation X (1961 - 1980)	47,6	49,5	47,3	46,8	42,9	49,4	45,5	52,5	
Baby boomers (1943. - 1960.)/ Baby boomers (1943 - 1960)	13,6	15,8	21,2	5,3	11,5	12,6	5,8	15,8	
'Golden age' (prije 1943.)/ 'Golden age' (Prior to 1943)	0,2	0,1	0,3	0,5	0,7	0,2	0,2	.	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Prema Nordin S. (2005) Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund/
 According to Nordin S. (2005) Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund.

B4.
**STUPANJ OBRAZOVANJA PREMA ŽUPANIJAMA/
 LEVEL OF EDUCATION BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Završena škola/ Level of education									
Srednja škola ili niže/ Secondary school or less	26,9	22,3	27,3	37,0	28,4	24,2	38,2	10,1	
Viša škola/ Two-year college	35,0	39,1	30,5	30,0	34,5	38,3	25,9	52,6	
Fakultet i više/ University or higher	38,2	38,7	42,2	33,0	37,1	37,5	35,9	37,3	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

B5. **MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA PREMA ŽUPANIJAMA/
 HOUSEHOLD MONTHLY INCOME BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Mjesečna primanja kućanstva/ Household monthly income								
Do 500 eura/ Up to 500 €	1,3	1,1	0,5	4,3	3,4	0,3	1,2	0,6
501 do 1.000 eura/ 501 to 1.000 €	3,9	1,2	2,6	8,0	9,7	4,8	4,3	4,2
1.001 do 1.500 eura/ 1.001 to 1.500 €	7,3	2,8	7,9	15,5	12,2	4,9	11,1	4,4
1.501 do 2.000 eura/ 1.501 to 2.000 €	11,7	6,5	16,4	13,1	12,6	8,4	16,9	9,2
2.001 do 2.500 eura/ 2.001 to 2.500 €	17,2	11,3	16,7	16,9	14,5	25,5	22,4	24,3
2.501 do 3.000 eura/ 2.501 to 3.000 €	18,8	22,6	19,4	13,4	11,8	22,2	15,7	20,7
3.001 do 3.500 eura/ 3.001 to 3.500 €	15,7	19,7	16,7	11,7	11,4	19,8	10,2	16,8
3.501 euro i više/ 3.501 € and more	24,1	34,8	19,8	17,2	24,4	14,0	18,2	19,8
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

B6. **PRATNJA NA PUTOVANJU* PREMA ŽUPANIJAMA/
 TRAVEL PARTY* BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Pratnja na putovanju/ Travel party								
Samo s partnerom/ With a partner only	48,1	48,0	52,8	34,6	38,9	31,7	54,8	54,4
S članovima obitelji/ With family members	37,8	40,4	36,0	41,1	47,5	49,2	29,0	28,7
S prijateljima (poznicima)/ With friends or acquaintances	9,8	6,6	9,0	20,2	7,4	12,5	13,0	12,1
Sam(a)/ Alone	4,3	5,0	2,1	4,0	6,1	6,7	3,2	4,8

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

B7. MOTIVI DOLASKA* PREMA ŽUPANIJAMA/
 MAIN MOTIVES FOR VISITING DESTINATION* BY COUNTY

Motivi/ Motives	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Spplitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Pasivni odmor, opuštanje/ Passive rest and relaxation	54,9	38,8	50,8	78,1	70,2	60,0	62,5	69,2
Nova iskustva i doživljaji/ New experiences	31,1	34,1	31,6	23,7	24,8	31,3	30,2	33,2
Uživanje u jelu i piću, gastronomija/ Enjoying food, drinks, gastronomy	29,0	32,7	19,9	18,1	29,1	23,0	33,3	34,5
Upoznavanje prirodnih ljepota/ Visiting natural attractions	26,2	25,9	26,6	22,0	28,6	28,7	24,8	26,0
Zabava/ Entertainment	24,2	22,0	24,7	34,9	25,7	28,3	24,9	19,2
Bavljenje sportom i rekreacijom/ Sport and recreation	19,8	30,2	23,7	8,7	16,1	22,0	8,5	8,2
Upoznavanje kulturnih znamenitosti i događanja/ Visiting cultural attractions and events	12,3	13,0	7,8	7,1	16,8	11,2	12,9	15,0
Posjet rodbini i prijateljima/ Visiting friends and relatives	9,8	13,5	12,3	2,9	7,0	4,0	8,3	5,5
Wellness/ Wellness	7,6	13,1	7,7	0,1	3,1	15,4	2,4	2,9
Zdravstveni razlozi/ Health reasons	6,9	9,6	9,0	1,8	3,7	11,5	3,6	3,2
Ronjenje/ Scuba diving	6,1	6,7	4,8	8,0	8,3	1,8	6,8	5,3
Kupovina/ Shopping	3,2	2,4	4,1	1,5	3,7	1,4	4,3	2,6
Poslovne obveze/ Business	2,5	2,6	3,4	0,2	1,3	2,0	2,9	2,5
Vjerski razlozi/ Religious reasons	1,0	0,2	2,5	1,0	0,5	0,7	1,4	0,3
Drugi motivi/ Other	0,6	0,1	0,1	1,0	0,5	.	2,0	.

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

B8. UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU* PREMA ŽUPANIJAMA/
 FREQUENCY OF VISITING CROATIA* BY COUNTY

Broj posjeta Hrvatskoj/ Number of visits to Croatia	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Spplitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Prvi posjet/ First visit	32,5	30,8	18,5	33,8	21,7	37,8	47,5	43,1
Drugi posjet/ Second visit	17,4	17,9	13,9	19,7	15,4	20,5	16,0	25,8
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	23,2	27,2	26,4	18,9	24,9	14,2	16,3	25,2
6 i više posjeta/ 6 visits and more	26,9	24,1	41,2	27,5	38,0	27,5	20,2	6,0
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Odnosi se samo na inozemne turiste/ Data refer to foreign tourists only.

B9.
UČESTALOST DOLASKA U TURISTIČKO MJESTO PREMA ŽUPANIJAMA /
FREQUENCY OF VISITING DESTINATION BY COUNTY

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Krnin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Broj posjeta destinaciji/ Number of visits to destination								
Prvi posjet/ First visit	58,8	54,4	51,1	60,6	52,8	57,0	73,7	65,2
Drugi posjet/ Second visit	18,2	24,7	19,4	13,6	14,1	15,7	11,1	18,9
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	11,9	11,8	14,4	9,7	16,7	13,3	6,9	12,3
6 i više posjeta/ 6 visits and more	11,1	9,2	15,1	16,1	16,4	13,9	8,3	3,6
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

B10.
UČESTALOST DOLASKA U OBJEKT PREMA ŽUPANIJAMA /
FREQUENCY OF VISITING ACCOMMODATION ESTABLISHMENT BY COUNTY

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Krnin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Broj posjeta smještajnom objektu/ Number of visits to accommodation establishment								
Prvi posjet/ First visit	63,6	65,4	52,9	54,4	49,1	55,7	82,3	62,4
Drugi posjet/ Second visit	16,4	18,0	21,2	14,6	18,5	16,7	5,6	25,2
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	10,3	9,3	14,0	11,1	15,8	15,1	4,6	8,8
6 i više posjeta/ 6 visits and more	9,7	7,2	11,9	19,8	16,6	12,5	7,5	3,6
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

B11.
**IZVORI INFORMACIJA* PREMA ŽUPANIJAMA/
 SOURCES OF INFORMATION* BY COUNTY**

Izvori informacija/ Sources of information	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Spplitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Internet/ Internet	44,1	54,0	35,8	48,2	37,1	18,6	46,6	51,5	
Preporuke rodbine ili prijatelja/ Recommendations of friends and relatives	24,3	20,0	28,0	18,2	29,6	24,6	25,2	23,6	
Prijašnji boravak/ Previous visits	18,4	16,2	29,9	15,2	20,3	27,4	9,5	14,2	
Brošure, oglasi, plakati/ Brochures, advertisements and posters	14,6	14,7	9,1	7,1	8,7	28,4	12,8	31,4	
Radio, televizija, film ili video/ Radio, TV, film or video	9,3	8,8	9,4	2,9	5,0	11,0	9,2	19,0	
Članci u novinama ili časopisima/ Articles in newspapers and magazines	7,6	7,6	4,0	3,4	2,9	19,0	6,6	16,9	
Preporuke turističke agencije ili kluba/ Advice by travel agency or travel club	7,6	7,2	6,8	2,5	3,8	11,8	9,0	11,0	
Turistički sajmovi, izložbe/ Tourism fairs and exhibitions	4,0	3,7	5,1	3,4	1,8	4,2	5,1	2,6	
Nisu bile potrebne nikakve informacije/ No need for any information	12,7	11,9	8,0	17,5	17,1	4,1	20,9	4,4	

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

B12.
**INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA* PREMA ŽUPANIJAMA/
 INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION* BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Internet kao izvor informacija/ Internet as a source of information									
Društveni mediji (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...)/ Social media (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...)	67,0	76,8	58,0	34,5	50,0	53,1	71,3	67,0	
Stranice hrvatskih turističkih zajednica/uređa (nacionalne, lokalnih)/ Croatian Tourism boards' web pages (national, local)	45,5	61,3	35,4	20,5	41,1	46,3	39,4	26,1	
Stranice smještajnih objekata/ Web page of accommodation	44,4	61,3	39,6	33,8	42,6	73,9	31,1	11,2	
Online turističke agencije: Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl./ On-line travel agency: Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de etc.	50,7	62,6	60,0	34,4	49,8	46,9	34,3	34,8	

* Mogućnost više odgovora/Multiple response.

Napomena: Na skupu ispitanika koji su koristili internet kao izvor informacija/Note: For those who used Internet as a source of information.

B13. NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA ŽUPANIJAMA/
 ACCOMMODATION BOOKING BY COUNTY (%)

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Rezervacija smještaja/ Accommodation booking								
Posredstvom turističke/putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom/ Through travel agency or touroperator - in person, telephone/fax, e-mail	11,1	7,1	15,1	5,3	16,7	13,4	9,6	12,4
Posredstvom turističke/putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući i Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl./ Through travel agency or touroperator - online booking (not e-mail) including Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de, etc.	26,6	21,6	32,2	26,9	20,6	26,2	20,1	59,6
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom/ Directly with accommodation facility - in person, telephone/fax, e-mail	30,1	35,0	25,2	37,2	30,0	32,9	34,1	6,7
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)/ Directly with accommodation facility - online booking (not e-mail)	20,3	23,4	19,1	13,0	15,6	20,5	22,7	14,6
Na neki drugi način/ Other	0,1	.	.	0,8	0,4	.	0,2	.
Nije unaprijed rezerviran/ No prior booking	11,8	12,9	8,4	16,7	16,7	7,0	13,2	6,6
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

B14.
**TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA* PREMA ŽUPANIJAMA/
 THE MOMENT OF ACCOMMODATION BOOKING* BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Sibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Trenutak rezervacije smještaja/ The moment of accommodation booking									
Manje od tjedan dana prije dolaska/ Less than a week before arrival	4,6	3,6	2,3	15,2	8,7	2,2	4,6	6,8	
1 do 4 tjedna prije dolaska/ 1 to 4 weeks prior to arrival	20,8	20,1	15,0	13,4	25,7	26,1	22,1	23,8	
1 do 3 mjeseca prije dolaska/ 1 to 3 months prior to arrival	42,4	51,9	38,8	22,9	31,0	34,8	42,3	45,9	
3 do 6 mjeseci prije dolaska/ 3 to 6 months prior to arrival	23,9	21,2	32,7	24,6	21,6	24,3	22,3	20,6	
Više od 6 mjeseci prije dolaska/ More than 6 months prior to arrival	8,3	3,1	11,1	23,9	12,9	12,6	8,8	3,0	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

* Za one koji su unaprijed rezervirali smještaj/ For those who booked the accommodation in advance.

B15.
**HRANA U OKVIRU SMJEŠTAJA PREMA ŽUPANIJAMA/
 MEALS INCLUDED IN ACCOMMODATION BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Sibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Hrana uključena u smještaj/ Meals included in accommodation									
Samo noćenje/ Room only, no meals	64,4	60,5	62,5	79,2	77,2	56,4	70,4	50,2	
Noćenje s doručkom/ Breakfast only	19,5	20,7	24,7	13,0	5,1	26,1	18,7	24,1	
Polupansion/ Half board	9,9	10,0	10,9	2,6	8,9	13,9	7,8	12,8	
Puni pansion/ Full board	4,1	7,0	1,5	1,6	5,7	1,1	1,8	6,0	
All-inclusive/ All-inclusive	2,1	1,7	0,4	3,5	3,1	2,6	1,3	6,9	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

B16.
**KORIŠTENJE USLUGE PAKET ARANŽMANA PREMA ŽUPANIJAMA/
 USING A SERVICE OF 'PACKAGE TOUR' BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Da/ Yes	6,0	6,2	4,5	3,5	6,8	6,4	5,3	10,2	
Ne/ No	94,0	93,8	95,5	96,5	93,2	93,6	94,7	89,8	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

B17.
**USLUGE* UKLJUČENE U PAKET ARANŽMAN PREMA ŽUPANIJAMA/
 SERVICES* INCLUDED IN A 'PACKAGE TOUR' BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Usluge uključene u paket aranžman/ Services included in a 'package tour'									
Međunarodni prijevoz/ International transport	56,6	73,9	50,9	22,1	10,4	48,7	52,0	84,4	
Lokalni prijevoz (u Hrvatskoj)/ Local transport (in Croatia)	39,1	68,4	37,2	22,6	13,9	37,7	26,2	18,3	
Smještaj/ Accommodation	78,4	67,4	77,1	62,5	79,4	67,1	94,3	91,5	
Hrana/ Meals	55,7	44,5	62,4	22,8	51,3	45,9	71,0	69,3	
Izleti/ Excursions	15,8	20,2	16,2	13,1	14,8	24,6	16,1	0,8	
Ulaznice za koncerte, priredbe, muzeje i sl./ Tickets for concerts, other events, museums, etc.	4,9	6,7	1,0	.	5,5	16,2	3,7	.	

* Mogućnost više odgovora./ Multiple response.

B18.
PRINCIPAL MODE OF TRANSPORT USED BY COUNTY

Prijevozno sredstvo/ Mode of transport	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Krnj	Špplitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Automobil/ Car	62,2	63,9	72,9	70,5	67,3	69,6	54,2	34,0	
Automobil s kamp-kućicom/ Car with caravan	9,4	14,9	10,0	14,6	10,7	5,2	3,7	1,4	
Automobil s plovilom na prikolici/ Car with craft on trailer	0,5	0,3	0,3	0,9	0,1	2,3	0,7	.	
Kamper/ Motorhome or motorcaravan	6,0	9,2	5,6	1,7	6,9	6,8	2,1	4,0	
Autobus/ Bus	4,3	3,4	3,8	2,9	5,1	3,9	6,3	3,8	
Motocikl/ Motorcycle	2,1	1,2	4,4	4,6	1,3	5,9	1,0	0,5	
Bicikl/ Bicycle	0,2	0,1	0,1	.	0,6	.	0,2	.	
Vlak/ Train	0,1	0,2	0,0	.	0,2	0,4	0,1	.	
Zrakoplov - charter let/ Airplane - charter flight	4,5	3,5	0,3	0,2	1,3	3,9	12,7	3,9	
Zrakoplov - redoviti let/ Airplane - regular flight	10,0	3,2	2,4	4,4	6,2	1,8	16,9	51,2	
Brod ili trajekt/ Ship or ferry	0,6	0,0	0,0	0,3	0,2	0,2	2,0	1,2	
Jahta ili jedrilica/ Yacht or sailboat	0,1	0,1	0,0	.	0,2	.	0,0	0,0	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

B19.
**KORIŠTENJE NISKOBUDŽETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU* PREMA ŽUPANIJAMA/
 USING THE LOW-COST CARRIER WHEN FLYING TO CROATIA* BY COUNTY**

Niskobudžetni prijevoznik/ Low-cost carrier	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Krnj	Špplitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Korišten/ Used	50,6	73,8	31,5	100,0	53,1	57,7	50,0	45,2	
Nije korišten/ Not used	49,4	26,2	68,5	.	46,9	42,3	50,0	54,8	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

* Odnosi se samo na inozemne turiste koji su u dolasku u Hrvatsku koristili zrakoplov - redoviti let/
 Data refer to foreign tourists coming to Croatia by airplane - regular flight, only.

B20.
**DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ PREMA ŽUPANIJAMA/
 LENGTH OF STAY IN CROATIA BY COUNTY**

Broj noćenja u Hrvatskoj/ Number of overnights in Croatia	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
1 do 3/ 1 to 3	2,4	1,7	1,0	7,7	1,6	2,8	2,7	6,3
4 do 7/ 4 to 7	39,2	28,4	39,1	43,2	36,7	56,3	43,1	58,1
8 do 10/ 8 to 10	26,6	28,0	27,9	21,4	30,9	28,6	23,7	19,3
11 do 14/ 11 to 14	16,2	19,5	19,6	14,7	15,4	4,2	17,0	6,8
15 do 21/ 15 to 21	13,8	21,3	11,5	9,9	11,8	7,4	10,9	8,3
22 do 28/ 22 to 28	1,0	0,5	0,3	0,4	2,4	0,3	1,9	1,0
29 i više/ 29 and more	0,7	0,7	0,6	2,7	1,2	0,5	0,6	0,2
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prosječan broj noćenja u Hrvatskoj/ Average number of overnights in Croatia	10,0	11,0	10,0	9,8	10,4	8,4	9,7	8,1

(aritmetička sredina)/ (arithmetic mean)

B21.
**DULJINA BORAVKA U TURISTIČKOM MJESTU PREMA ŽUPANIJAMA/
 LENGTH OF STAY IN DESTINATION BY COUNTY**

Broj noćenja u mjestu/ Number of overnights in destination	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
1 do 3/ 1 to 3	8,0	3,6	2,3	20,8	8,6	4,1	14,6	18,5
4 do 7/ 4 to 7	51,9	47,2	54,8	44,8	44,7	60,4	54,1	63,3
8 do 10/ 8 to 10	22,4	26,5	23,4	12,1	24,7	24,8	18,5	13,0
11 do 14/ 11 to 14	10,9	13,0	14,5	10,9	12,1	3,7	9,2	4,1
15 do 21/ 15 to 21	5,8	8,7	4,5	8,9	8,9	6,1	2,2	0,9
22 do 28/ 22 to 28	0,4	0,3	.	0,4	0,6	0,3	1,0	0,2
29 i više/ 29 and more	0,5	0,7	0,5	2,2	0,4	0,5	0,4	.
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Prosječan broj noćenja u mjestu/ Average number of overnights in destination	8,2	9,1	8,5	8,3	8,7	8,0	7,2	6,1

(aritmetička sredina)/ (arithmetic mean)

B22.
**KORIŠTENI KOMERCIJALNI SMJEŠTAJNI OBJEKTI ZA VRIJEME ODMORA U HRVATSKOJ PREMA ŽUPANIJAMA/
 COMMERCIAL ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS DURING SUMMER VACATION IN CROATIA BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Kriin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Broj komercijalnih smještajnih objekata/ Number of commercial accommodation establishments									
1/1	77,8	79,5	82,5	80,2	79,2	89,7	68,0	72,5	
2/2	13,7	13,5	11,8	12,8	12,0	7,2	17,9	17,1	
3 i više/ 3 and more	8,4	7,0	5,7	6,9	8,8	3,1	14,1	10,4	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

B23.

**AKTIVNOSTI* ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/
 ACTIVITIES* WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTY**

(%)

Rang/ Rank	Aktivnosti/ Activities	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
1.	Plivanje i kupanje/ <i>Swimming and bathing</i>	78,3	76,8	82,5	81,8	76,3	86,9	78,6	67,2
2.	Odlazak u restorane/ <i>Going to restaurants</i>	46,9	39,0	45,6	47,9	53,3	64,9	48,1	50,5
3.	Odlazak u slastičarnice, 'kafiće' i sl./ <i>Going to cafe bars, cake shops and similar</i>	45,5	41,5	49,3	27,7	51,6	74,3	37,3	45,0
4.	Posjet lokalnim zabavama/ <i>Attending local entertainment events</i>	30,1	32,9	36,2	18,8	26,1	57,4	19,8	18,4
5.	Razgledavanje znamenitosti/ <i>Sightseeing</i>	25,7	22,0	15,8	14,5	36,8	36,1	27,8	35,1
6.	Izleti u nacionalne parkove/zaštićena prirodna područja/ <i>Visiting national parks/protected natural areas</i>	21,1	21,9	9,8	7,0	32,8	51,3	17,6	13,4
7.	Organizirani izleti brodom/ <i>Organized boat excursions</i>	19,6	18,3	16,4	8,5	17,4	41,5	22,0	14,0
8.	Ronjenje/ <i>Scuba diving</i>	16,3	17,6	13,1	22,6	21,3	8,2	18,5	9,6
9.	Odlazak u kupnju (osim svakodnevnih potrepština)/ <i>Shopping (excluding groceries)</i>	16,1	16,3	6,6	12,7	25,1	15,6	18,5	18,1
10.	Sportovi na vodi (jedrenje, jedrenje na dasci, skijanje na vodi)/ <i>Water sports (sailing, surfboarding, water skiing)</i>	16,0	21,2	17,6	14,0	13,5	14,0	13,9	4,2
11.	Pješačenje ('trekking', nordijsko hodanje i sl.)/ <i>Walking ('trekking', nordic walking, etc.)</i>	15,9	22,4	16,4	9,6	20,5	4,6	10,8	8,8
12.	Ples ili disco/ <i>Dance or disco clubs</i>	15,3	18,4	14,7	20,3	17,1	15,5	11,8	9,2
13.	Zdravstveno-rekreacijski i wellness programi/ <i>Health, recreation and wellness programs</i>	15,0	24,3	11,8	2,6	4,5	39,6	6,7	7,2
14.	Posjet muzejima i izložbama/ <i>Visiting museums and exhibitions</i>	14,0	15,9	7,9	4,9	8,0	26,7	14,4	21,3
15.	Posjet vodenim parkovima/ <i>Visiting water parks</i>	13,5	22,7	14,1	2,9	5,1	29,4	5,2	0,8
16.	Vožnja biciklom/ <i>Cycling or mountain biking</i>	12,6	23,5	11,1	16,9	9,4	7,5	4,6	2,8
17.	Jogging/trčanje/ <i>Jogging/running</i>	11,7	16,8	14,1	7,2	12,4	3,5	7,9	4,1
18.	Adventure sportovi (rafting, zmajarenje, paragliding, slobodno penjanje, bungee jumping)/ <i>Adventure sports (rafting, gliding, paragliding, free climbing, bungee jumping)</i>	11,1	18,6	7,9	4,2	7,4	2,8	11,9	3,1
19.	Posjet seljačkim domaćinstvima, OPG-ima/ <i>Visiting family households</i>	10,6	20,4	9,5	0,9	3,2	9,2	4,1	9,6
20.	Posjet koncertima/ <i>Attending concerts</i>	10,3	13,0	6,4	8,3	10,1	19,5	8,0	7,0
21.	Tenis/ <i>Tennis</i>	9,9	20,0	9,6	5,0	7,7	6,7	1,3	2,5
22.	Obilazak vinskih cesta (vinarija)/ <i>Visiting wine roads (wineries)</i>	9,5	15,4	7,0	5,2	4,9	11,3	5,3	10,4
23.	Obilazak cesta maslinovog ulja (uljara)/ <i>Visiting olive oil roads (olive oil mills)</i>	9,1	19,2	4,7	8,0	6,3	3,1	4,8	2,0
24.	Posjet tematskim parkovima/ <i>Visiting theme parks</i>	8,8	13,7	8,3	0,9	3,9	20,4	4,0	3,2
25.	Ribolov/ <i>Fishing</i>	7,7	10,3	11,2	5,4	4,3	9,2	3,7	5,2
26.	Posjet kazalištu i priredbama/ <i>Visiting theatres plays and performances</i>	7,6	13,0	3,1	3,4	6,5	6,0	4,2	10,2
27.	Planinarenje/ <i>Hiking</i>	3,9	5,0	2,5	3,3	4,5	1,6	4,9	2,4
28.	Jahanje/ <i>Horse riding</i>	3,5	8,1	2,2	0,1	2,0	1,6	0,7	1,9
29.	Golf/ <i>Golf</i>	2,2	5,0	1,8	1,5	1,7	0,5	0,4	0,0
30.	Nešto drugo/ <i>Something else</i>	0,6	0,4	0,3	0,1	1,0	.	1,4	.

* Mogućnost više odgovora/ *Multiple response.*

B24.
**ODLAZAK NA IZLETE* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA /
 GOING ON TOURS* OR SELF-ORGANIZED TRIPS AND EXCURSIONS WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Krnj	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Odlazak na: Going on:									
Samostalno organizirane izlete/ Self-organised trips and excursions	60,7	67,8	55,4	52,5	67,6	55,4	51,9	66,1	66,1
Izlete organizirane posredstvom turističke agencije/ Tours organised by travel agencies/tour operators	20,4	21,4	17,8	5,6	18,6	29,6	21,8	18,5	18,5

* Mogućnost više odgovora / Multiple response.

B25.
**KORIŠTENA PROMETNA SREDSTVA* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA /
 FORMS OF TRANSPORT USED* WHILE STAYING IN DESTINATION BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Krnj	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Korištena prometna sredstva/ Forms of transport used									
Lokalni javni prijevoz (bus, vlak, brod i sl.)/ Local public transport (bus, boat, etc.)	29,7	27,8	23,6	25,9	30,9	41,7	25,7	49,5	49,5
Taksi/ Taxi	18,1	23,3	6,0	23,0	5,3	13,9	21,2	39,8	39,8
Automobil, motor (vlastiti, rent-a-car)/ Car, motorcycle (private, rent-a-car)	66,7	80,4	74,6	74,4	62,7	64,7	51,0	41,7	41,7
Bicikl/ Bicycle	15,3	25,4	16,0	19,1	12,8	4,8	9,1	2,8	2,8
Neko drugo prijevozno sredstvo/ Other form of transport	0,6	0,1	0,3	0,7	2,5	0,8	0,4	0,2	0,2
Nije korišteno niti jedno prijevozno sredstvo/ Transport was not used	9,7	3,1	12,3	5,7	13,3	8,3	17,8	5,2	5,2

* Mogućnost više odgovora / Multiple response.

B26.
**AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/
 SOCIAL NETWORK ACTIVITIES* DURING DESTINATION VISIT BY COUNTY**

Aktivnosti/ Activities	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Učitavanje fotografija s putovanja na Internet, npr. Facebook, Instagram, Flickr/ Uploading trip photos to the Internet, i.e. Facebook, Instagram, Flickr	51,0	46,6	45,1	58,5	59,4	56,1	57,2	44,7	
Ažuriranje statusa s detaljima putovanja na društvenim medijima, npr. Facebook, Twitter, Foursquare/ Updating Facebook, Twitter or Foursquare status about the trip	31,2	41,9	24,3	36,7	34,7	35,1	23,0	15,6	
Ažuriranje sadržaja na blogu s detaljima putovanja/ Tweeting or blogging about the trip	5,7	10,5	2,8	6,2	4,0	9,2	2,4	1,5	
Pisanje recenzija na mrežnim mjestima kao što je TripAdvisor/ Leaving reviews on websites such as TripAdvisor	9,1	13,6	7,0	5,0	5,6	6,0	8,0	8,8	
Učitavanje video sadržaja na Internet, npr. na YouTube/ Uploading trip videos to the Internet, i.e. YouTube	12,1	25,9	10,4	8,7	4,0	3,0	5,2	2,7	
Ništa od navedenog/ None	39,9	39,9	47,6	32,8	34,9	31,5	37,9	46,3	

* Mogućnost više odgovora/Multiple response.

B27.

**STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA PREMA ŽUPANIJAMA/
LEVEL OF SATISFACTION WITH ELEMENTS OF TOURISM DESTINATION SUPPLY BY COUNTY**

(%)

Rang*/ Rank*	Elementi ponude/Elements of tourism supply	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko-goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko-senjska županija/ County of Lika-Serj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko-kninska županija/ County of Šibenik-Knin	Splitsko-dalmatinska županija/ County of Split-Dal- matia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
1.	Ljepota prirode i krajolika/ Scenic and natural beauty	84,6	78,9	86,6	71,2	81,9	94,6	89,5	89,0
2.	Ljubaznost osoblja u smještajnom objektu/ Friendliness of staff in the accommodation establishment	83,4	85,6	85,8	74,3	79,3	86,7	79,3	85,9
3.	Osobna sigurnost/ Personal safety	82,6	80,3	82,4	71,2	81,5	92,3	84,8	82,9
4.	Pogodnost za provođenje obiteljskog odmora/ Suitability for a family holiday	80,7	78,2	82,1	67,1	82,0	90,3	80,5	82,2
5.	Atmosfera, ugodaj/ Atmosphere	80,4	76,0	81,8	74,2	75,6	92,3	84,0	83,1
6.	Kvaliteta usluga u smještajnom objektu/ Service quality in the accommodation establishment	79,7	81,5	82,4	68,1	75,4	81,8	77,2	82,2
7.	Kvaliteta hrane u smještajnom objektu/ Food quality in the accommodation establishment	78,5	80,7	80,5	61,6	70,5	82,7	76,8	79,3
8.	Slikovitost i urednost mjesta/ Picturesqueness and tidiness of town (resort)	77,9	77,1	83,9	56,2	64,4	85,2	80,0	84,0
9.	Komfort smještaja/ Comfort of accommodation	77,0	78,3	75,3	72,9	75,3	79,1	74,6	84,0
10.	Ekološka očuvanost/ Environmental preservation	76,0	78,2	77,3	61,5	57,2	82,9	79,6	82,4
11.	Ukupni boravak/ Entire stay	76,0	83,3	80,9	68,1	64,9	65,2	72,0	75,8
12.	Čistoća plaža/ Clean beach	75,3	76,5	82,0	59,3	61,4	74,6	79,1	73,8
13.	Pogodnost za kratki odmor/ Suitability for short break holiday	75,3	74,4	77,7	56,4	70,2	91,6	73,8	77,9
14.	Prometna dostupnost destinacije/ Accessibility of this place	72,7	75,6	74,6	60,5	69,4	79,3	66,6	76,3
15.	Opremljenost i urednost plaža/ Equipment on the beach and beach tidiness	72,5	73,9	77,6	50,1	59,0	77,3	74,7	74,8
16.	Vrijednost za novac' gastronomske ponude/ 'Value for money' for gastronomic offers	70,7	77,9	72,5	55,1	61,0	65,2	68,3	70,6
17.	'Vrijednost za novac' smještaja/ 'Value for money' for the accommodation	70,4	73,3	76,1	62,0	64,0	62,1	68,6	71,1
18.	Kvaliteta informacija u destinaciji/ Quality of information in destination	69,4	66,2	77,4	59,0	72,5	65,3	63,6	80,9
19.	Gostoljubivost lokalnog stanovništva/ Friendliness of local people	69,4	68,4	75,7	60,3	67,7	62,9	65,9	79,4
20.	Kvaliteta hrane u restoranima izvan smještajnog objekta/ Quality of food outside the accommodation establishment	68,8	66,5	73,7	67,6	71,8	77,1	63,4	68,7
21.	Bogatstvo gastronomske ponude u mjestu/ A wealth of gastronomic offers	68,2	65,9	74,9	64,3	65,7	67,0	68,2	68,0
22.	Prilagodbenost destinacije osobama s posebnim potrebama/ Destination suitable for people with special needs	65,9	67,7	74,1	37,6	54,8	77,3	66,4	53,1
23.	Kvaliteta označavanja znamenitosti/ Quality of tourism signage for attractions	65,2	68,2	71,5	50,9	61,5	62,0	56,7	73,5
24.	Pješačke staze/ Walking paths	65,2	69,1	77,1	47,0	65,8	55,0	54,9	63,3
25.	Ponuda organiziranih izleta u okolici/ Supply of organised sightseeing trips	64,7	64,7	69,4	41,8	69,1	58,6	60,6	71,2
26.	Bogatstvo sadržaja za zabavu/ Variety of entertainment opportunities	62,2	67,4	65,9	46,4	57,6	48,8	57,8	68,8
27.	Prezentacija kulturne baštine/ Presentation of cultural heritage	61,4	63,0	67,6	36,4	53,0	62,3	55,0	74,3
28.	Kvaliteta lokalnog prijevoza/ Quality of local transport	61,3	66,2	61,2	54,0	59,9	46,6	57,9	67,7
29.	Bogatstvo sportskih sadržaja/ Wealth of sport activities offered	59,9	65,3	69,2	46,7	56,9	51,3	49,4	58,8
30.	Raznolikost kulturnih manifestacija/ Variety of cultural events	59,6	61,9	64,8	42,2	55,2	54,1	51,8	74,6
31.	Mogućnost za kupnju/ Shopping opportunities	58,2	61,2	62,1	51,4	60,5	35,5	58,3	57,7
32.	Biciklističke staze/ Bicycle paths	57,5	64,1	64,8	34,7	45,7	51,6	52,9	54,9
33.	Organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom) / Traffic in destination (parking places, pedestrian zones, traffic management)	54,8	61,3	63,3	52,8	56,3	33,5	44,0	56,6
34.	Program za loše vrijeme/ Bad weather programme	49,6	61,0	57,0	26,9	38,5	19,8	40,3	56,4

Vrlo nizak
Nizak
Srednji
Visok
Vrlo visok
Stupanj zadovoljstva:

* Rang prema zbroju postotaka za ocjene 6 i 7 na skali od 1 (jako loše) do 7 (odlično)./
Rank according to proportion of marks 6 and 7 on the scale from 1 (very bad) to 7 (excellent).

B28.
**SMETNJE TIJEKOM BORAVKA* U DESTINACIJI PREMA ŽUPANIJAMA/
 DISTURBANCES DURING STAY* BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Smetnje/ Disturbances									
Buka i remećenje mira na kupališnom prostoru/ Noise and disturbance at the beach area	9,9	16,4	5,2	9,0	14,1	10,9	3,3	5,7	
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)/ Noise and disturbance at your accommodation	9,8	17,0	5,0	18,7	10,8	5,9	4,7	4,2	
Gužva u prometu u destinaciji/ Traffic congestion in destination	16,0	19,3	12,3	22,4	16,4	19,8	13,5	11,6	
Gužva na kupališnom prostoru (preveliki broj kupaca)/ Crowd at beach area (too many people)	13,2	15,9	9,9	9,9	16,9	18,8	10,0	9,0	
Gužva na javnim površinama (ulice, šetnice, dječja igrališta i sl.)/ Crowd in public places (streets, walkways, playgrounds etc.)	11,1	13,1	7,7	12,1	16,0	8,9	9,5	9,6	
Neprikladno odloženo smeće/ Improperly disposed garbage	13,2	14,2	10,8	20,3	27,2	7,8	8,7	7,6	
Nemogućnost razdvajanja otpada/ The impossibility of separating waste	10,5	10,1	6,9	13,7	21,2	2,4	11,5	7,3	
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)/ Uncomfortable odors (from containers and garbage cans)	12,7	11,0	10,6	18,5	28,8	6,3	10,8	7,7	

* Prikazan je postotak ispitanika koji su zasmetaeni (donekle ili jako) pojedinim elementom/ Proportion of respondents who felt disturbed (somewhat or a lot).

B29.

**PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U EURIMA PREMA ŽUPANIJAMA/
 AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS IN EUROS BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Krnin	Špiltsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Prosječni dnevni izdaci ukupno / Total average daily expenditure	78,77	79,18	76,94	54,03	64,61	75,98	84,51	113,14
Smještaj/ Accommodation	38,77	40,16	35,98	28,38	29,05	32,88	43,67	58,75
Hrana u restoranima i barovima/ Food&beverages in bars and restaurants	12,96	11,11	15,51	8,67	11,05	10,18	14,46	20,67
Usluge trgovine/ Shopping	12,03	10,70	12,81	10,04	11,87	14,13	11,72	17,08
Kultura i zabava/ Culture and entertainment	2,72	3,37	2,00	1,76	2,35	4,00	2,13	2,89
Sport i rekreacija/ Sport and recreation	3,05	4,79	3,31	1,13	1,54	2,19	1,92	0,98
Izleti/ Excursions	2,66	2,99	2,23	0,48	2,45	3,55	2,79	2,41
Lokalni prijevoz/ Local transport	4,70	3,41	3,52	3,24	5,34	6,07	6,55	8,25
Ostalo/ Other	1,89	2,65	1,58	0,33	0,96	2,97	1,27	2,10

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pancion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku do destinacije./ Note: Accommodation service includes food within accommodation (bed&breakfast, half-board, full-board, all-inclusive); Local transport includes all transport within Croatia without travel to destination and back.

B30.

**STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/
 STRUCTURE OF AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Krnin	Špiltsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva
Prosječni dnevni izdaci ukupno / Total average daily expenditure	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Smještaj/ Accommodation	49,2	50,7	46,8	52,5	45,0	43,3	51,7	51,9
Hrana u restoranima i barovima/ Food&beverages in bars and restaurants	16,5	14,0	20,2	16,1	17,1	13,4	17,1	18,3
Usluge trgovine/ Shopping	15,3	13,5	16,7	18,6	18,4	18,6	13,9	15,1
Kultura i zabava/ Culture and entertainment	3,4	4,3	2,6	3,3	3,6	5,3	2,5	2,6
Sport i rekreacija/ Sport and recreation	3,9	6,0	4,3	2,1	2,4	2,9	2,3	0,9
Izleti/ Excursions	3,4	3,8	2,9	0,9	3,8	4,7	3,3	2,1
Lokalni prijevoz/ Local transport	6,0	4,3	4,6	6,0	8,3	8,0	7,7	7,3
Ostalo/ Other	2,4	3,3	2,0	0,6	1,5	3,9	1,5	1,9

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pancion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku do destinacije./ Note: Accommodation service includes food within accommodation (bed&breakfast, half-board, full-board, all-inclusive); Local transport includes all transport within Croatia without travel to destination and back.

B31.
**IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA/
 TOTAL EXPENDITURES FOR STAY IN CROATIA COMPARED WITH EXPECTATIONS OF TOURISTS BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Istarska županija/ County of Istria	Primorsko- goranska županija/ County of Primorje- Gorski Kotar	Ličko- senjska županija/ County of Lika-Senj	Zadarska županija/ County of Zadar	Šibensko- kninska županija/ County of Šibenik- Knin	Splitsko- dalmatinska županija/ County of Split- Dalmatia	Dubrovačko- neretvanska županija/ County of Dubrovnik- Neretva	(%)
Izdaci za putovanje i boravak u Hrvatskoj/ Expenditures for stay in Croatia									
U skladu s očekivanjima/ In line with expectations	64,3	45,4	74,6	69,6	71,0	70,3	69,2	82,7	
Veći od očekivanih/ Higher than expected	25,0	32,4	17,4	21,4	24,8	29,4	23,5	15,6	
Manji od očekivanih/ Lower than expected	10,7	22,2	8,0	9,0	4,2	0,4	7,3	1,7	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

PRILOG/ APPENDIX

OBILJEŽJA TURISTIČKE POTRAŽNJE I POTROŠNJE PREMA VRSTI SMJEŠTAJNOG OBJEKTA/ CHARACTERISTICS OF TOURISM DEMAND AND EXPENDITURES BY TYPE OF ACCOMMODATION

C1.
**DOB TURISTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 AGE OF TOURISTS BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Dob turista (godine)/ Age of tourists (years)					
Do 29/ Up to 29	19,2	13,3	17,2	22,7	
30 do 49/ 30 to 49	54,2	53,8	54,0	54,5	
50 i više/ 50 and over	26,6	32,9	28,8	22,8	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	

C2.
**DOB TURISTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 AGE OF TOURISTS BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Dob turista (godine)/ Age of tourists (years)					
Do 25/ Up to 25	9,4	7,0	8,7	10,8	
26 do 35/ 26 to 35	25,7	21,6	22,7	28,9	
36 do 45/ 36 to 45	29,7	29,9	30,5	29,2	
46 do 55/ 46 to 55	19,8	19,3	20,6	19,6	
56 i više/ 56 and over	15,4	22,2	17,4	11,6	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	
Prosječna starost/ Average age	41,5	44,0	42,4	40,0	(aritmetička sredina)/ (arithmetic mean)

C3.
**GENERACIJSKE SKUPINE* TURISTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 GENERATION GROUPS* OF TOURISTS BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Generacijska skupina (prema godini rođenja)/ Generation group (according to year of birth)					
Generacija Y (1981. i kasnije)/ Generation Y (1981 and later)	38,5	30,9	34,3	43,8	
Generacija X (1961. - 1980.)/ Generation X (1961 - 1980)	47,6	48,4	50,1	46,2	
Baby boomers (1943. - 1960.)/ Baby boomers (1943 - 1960)	13,6	20,4	15,3	9,9	
'Golden age' (prije 1943.)/ 'Golden age' (Prior to 1943)	0,2	0,4	0,3	0,2	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	

* Prema Nordin S. (2005) Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund/ According to Nordin S. (2005) Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund.

C4.
**STUPANJ OBRAZOVANJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 LEVEL OF EDUCATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Završena škola/ Level of education					
Srednja škola ili niže/ Secondary school or less	26,9	23,1	23,7	30,0	
Viša škola/ Two-year college	35,0	35,5	36,0	34,2	
Fakultet i više/ University or higher	38,2	41,4	40,2	35,8	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	

C5.
**MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 HOUSEHOLD MONTHLY INCOME BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Mjesečna primanja kućanstva/ Household monthly income	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Do 500 eura/ Up to 500 €	1,3	0,5	2,0	1,3	
501 do 1.000 eura/ 501 to 1.000 €	3,9	4,1	2,5	4,4	
1.001 do 1.500 eura/ 1.001 to 1.500 €	7,3	6,5	5,6	8,4	
1.501 do 2.000 eura/ 1.501 to 2.000 €	11,7	10,0	7,7	14,4	
2.001 do 2.500 eura/ 2.001 to 2.500 €	17,2	13,8	12,8	20,6	
2.501 do 3.000 eura/ 2.501 to 3.000 €	18,8	19,5	19,1	18,3	
3.001 do 3.500 eura/ 3.001 to 3.500 €	15,7	17,2	17,7	14,1	
3.501 euro i više/ 3.501 € and more	24,1	28,4	32,6	18,4	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	

C6.
**PRATNJA NA PUTOVANJU PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 TRAVEL PARTY BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Pratnja na putovanju/ Travel party	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Samo s partnerom/ With a partner only	48,1	53,1	43,7	47,9	
S članovima obitelji/ With family members	37,8	31,4	48,2	35,9	
S prijateljima (poznanicima)/ With friends or acquaintances	9,8	8,1	6,5	12,0	
Sam(a)/ Alone	4,3	7,4	1,5	4,3	

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

C7.
**MOTIVI DOLASKA* PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 MAIN MOTIVES FOR VISITING DESTINATION* BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Motivi/ Motives	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Pasivni odmor, opuštanje/ <i>Passive rest and relaxation</i>	54,9	52,5	53,9	56,4	56,4
Nova iskustva i doživljaji/ <i>New experiences</i>	31,1	33,7	31,6	29,7	29,7
Uživanje u jelu i piću, gastronomija/ <i>Enjoying food, drinks, gastronomy</i>	29,0	26,0	28,1	30,8	30,8
Upoznavanje prirodnih ljepota/ <i>Visiting natural attractions</i>	26,2	27,0	28,1	25,0	25,0
Zabava/ <i>Entertainment</i>	24,2	19,5	23,8	26,4	26,4
Bavljenje sportom i rekreacijom/ <i>Sport and recreation</i>	19,8	17,7	26,1	17,8	17,8
Upoznavanje kulturnih znamenitosti i događanja/ <i>Visiting cultural attractions and events</i>	12,3	14,0	11,1	12,2	12,2
Posjet rodbini i prijateljima/ <i>Visiting friends and relatives</i>	9,8	10,6	8,9	9,8	9,8
Wellness/ <i>Wellness</i>	7,6	9,3	8,3	6,6	6,6
Zdravstveni razlozi/ <i>Health reasons</i>	6,9	8,3	8,9	5,5	5,5
Ronjenje/ <i>Scuba diving</i>	6,1	5,8	7,4	5,7	5,7
Kupovina/ <i>Shopping</i>	3,2	3,0	2,9	3,4	3,4
Poslovne obveze/ <i>Business</i>	2,5	3,7	1,6	2,4	2,4
Vjerski razlozi/ <i>Religious reasons</i>	1,0	1,0	0,4	1,2	1,2
Drugi motivi/ <i>Other</i>	0,6	0,4	0,1	0,8	0,8

* Mogućnost više odgovora/ *Multiple response.*

C8.
**UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU* PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 FREQUENCY OF VISITING CROATIA* BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Broj posjeta Hrvatskoj/ Number of visits to Croatia	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Prvi posjet/ <i>First visit</i>	32,5	35,7	24,7	34,9	34,9
Drugi posjet/ <i>Second visit</i>	17,4	18,6	16,4	17,3	17,3
3 do 5 posjeta/ <i>3 to 5 visits</i>	23,2	20,9	28,7	21,6	21,6
6 i više posjeta/ <i>6 visits and more</i>	26,9	24,8	30,2	26,2	26,2
UKUPNO/ <i>TOTAL</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Odnosi se samo na inozemne turiste/ *Data refer to foreign tourists only.*

C9.
**UČESTALOST DOLAŠKA U TURISTIČKO MJESTO PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 FREQUENCY OF VISITING DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Broj posjeta destinaciji/ Number of visits to destination	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation
Prvi posjet/ First visit	58,8	61,1	53,3	60,3
Drugi posjet/ Second visit	18,2	19,5	18,1	17,6
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	11,9	9,1	15,8	11,4
6 i više posjeta/ 6 visits and more	11,1	10,3	12,7	10,7
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0

C10.
**UČESTALOST DOLAŠKA U OBJEKT PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 FREQUENCY OF VISITING ACCOMMODATION ESTABLISHMENT
 BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Broj posjeta smještajnom objektu/ Number of visits to accommodation establishment	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation
Prvi posjet/ First visit	63,6	64,7	49,4	69,4
Drugi posjet/ Second visit	16,4	18,6	20,6	13,7
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	10,3	8,7	16,3	8,3
6 i više posjeta/ 6 visits and more	9,7	8,0	13,7	8,6
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0

C11.
**IZVORI INFORMACIJA* PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 SOURCES OF INFORMATION* BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Izvori informacija/ Sources of information	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation	(%)
Internet/ Internet	44,1	39,9	45,9	45,2	
Preporuke rodbine ili prijatelja/ Recommendations of friends and relatives	24,3	25,3	22,8	24,5	
Prijašnji boravak/ Previous visits	18,4	15,3	23,4	17,5	
Brošure, oglasi, plakati/ Brochures, advertisements and posters	14,6	19,6	10,9	14,2	
Radio, televizija, film ili video/ Radio, TV, film or video	9,3	11,6	5,8	9,9	
Članci u novinama ili časopisima/ Articles in newspapers and magazines	7,6	7,6	6,5	8,0	
Preporuke turističke agencije ili kluba/ Advice by travel agency or travel club	7,6	13,9	4,5	6,2	
Turistički sajmovi, izložbe/ Tourism fairs and exhibitions	4,0	4,6	3,6	3,8	
Nisu bile potrebne nikakve informacije/ No need for any information	12,7	10,5	13,8	13,2	

* Mogućnost više odgovora/Multiple response.

C12.
INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA * PREMA VRSTI SMJEŠTAJA /
INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION* BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY

Internet kao izvor informacija/ Internet as a source of information	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation	(%)
Društveni mediji (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...)/ Social media (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...)	67,0	64,5	65,7	68,6	
Stranice hrvatskih turističkih zajednica (ureda (nacionalne, lokalnih)/ Croatian Tourism boards' web pages (national, local)	45,5	41,8	53,4	43,3	
Stranice smještajnih objekata/ Web page of accommodation	44,4	43,3	58,1	38,5	
Online turističke agencije: Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl./ On-line travel agency: Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de etc.	50,7	51,0	57,3	47,5	

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

Napomena: Na skupu ispitanika koji su koristili internet kao izvor informacija/
 Note: For those who used internet as a source of information.

C13.
**NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 ACCOMMODATION BOOKING BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Rezervacija smještaja/ Accommodation booking					
Posredstvom turističke/putničke agencije, turopredstava - osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom/ Through travel agency or touropredstava - in person, telephone/fax, e-mail	11,1	18,2	6,9	9,9	
Posredstvom turističke/putničke agencije, turopredstava - online booking (ne e-mailom), uključujući i Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl./ Through travel agency or touropredstava - online booking (not e-mail) including Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de, etc.	26,6	34,8	19,7	26,2	
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom/ Directly with accommodation facility - in person, telephone/fax, e-mail	30,1	20,6	35,7	31,7	
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e- mailom)/ Directly with accommodation facility - online booking (not e-mail)	20,3	21,0	21,9	19,3	
Na neki drugi način/ Other	0,1	.	0,3	0,1	
Nije unaprijed rezerviran/ No prior booking	11,8	5,5	15,5	12,8	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

C14.
**TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA* PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 THE MOMENT OF ACCOMMODATION BOOKING* BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Trenutak rezervacije smještaja/ The moment of accommodation booking					
Manje od tjedan dana prije dolaska/ Less than a week before arrival	4,6	4,2	4,0	5,1	
1 do 4 tjedna prije dolaska/ 1 to 4 weeks prior to arrival	20,8	19,7	16,4	23,2	
1 do 3 mjeseca prije dolaska/ 1 to 3 months prior to arrival	42,4	44,7	42,6	41,3	
3 do 6 mjeseci prije dolaska/ 3 to 6 months prior to arrival	23,9	25,9	26,9	21,7	
Više od 6 mjeseci prije dolaska/ More than 6 months prior to arrival	8,3	5,4	10,2	8,7	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	

* Za one koji su unaprijed rezervirali smještaj/ For those who booked the accommodation in advance.

C15.
**HRANA U OKVIRU SMJEŠTAJA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 MEALS INCLUDED IN ACCOMMODATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Hrana uključena u smještaj/ Meals included in accommodation					
Samo noćenje/ Room only, no meals	64,4	12,6	83,7	78,1	
Noćenje s doručkom/ Breakfast only	19,5	36,7	7,2	17,7	
Polupansion/ Halfboard	9,9	32,4	5,1	2,3	
Puni pansion/ Full board	4,1	12,8	2,2	1,2	
All-inclusive/ All-inclusive	2,1	5,5	1,8	0,8	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	

C16.
**KORIŠTENJE PAKET ARANŽMANA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 USING A SERVICE OF 'PACKAGE TOUR' BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Korištenje usluge paket aranžmana/ Using a service of 'Package tour'					
Da/ Yes	6,0	18,8	1,9	2,4	
Ne/ No	94,0	81,2	98,1	97,6	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	

C17.
**USLUGE* UKLJUČENE U PAKET ARANŽMAN PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 SERVICES* INCLUDED IN A 'PACKAGE TOUR' BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Usluge uključene u paket aranžman/ Services included in a 'package tour'					
Međunarodni prijevoz/ International transport	56,6	62,1	61,3	36,5	
Lokalni prijevoz (u Hrvatskoj)/ Local transport (in Croatia)	39,1	43,3	42,8	23,6	
Smještaj/ Accommodation	78,4	77,7	87,7	77,2	
Hrana/ Meals	55,7	66,1	40,8	26,1	
Izleti/ Excursions	15,8	18,6	9,2	8,5	
Ulaznice za koncerte, priredbe, muzeje i sl/ Tickets for concerts, other events, museums, etc.	4,9	5,9	3,9	2,0	

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

C18. **PRIVEZNO SREDSTVO PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
PRINCIPAL MODE OF TRANSPORT USED BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY (%)

Prijevozno sredstvo/ Mode of transport	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation
Automobil/ Car	62,2	60,1	32,3	76,7
Automobil s kamp-kućicom/ Car with caravan	9,4	0,4	38,0	0,3
Automobil s plovilom na prikolici/ Car with craft on trailer	0,5	0,7	0,6	0,4
Kamper/ Motorhome or motorcaravan	6,0	1,7	22,3	0,4
Autobus/ Bus	4,3	7,6	1,6	4,1
Motocikl/ Motorcycle	2,1	1,7	2,0	2,4
Bicikl/ Bicycle	0,2	0,1	0,3	0,1
Vlak/ Train	0,1	0,1	0,2	0,1
Zrakoplov - charter let/ Airplane - charter flight	4,5	7,4	1,0	4,9
Zrakoplov - redoviti let/ Airplane - regular flight	10,0	19,5	1,5	9,7
Brod ili trajekt/ Ship or ferry	0,6	0,6	0,1	0,8
Jahta ili jedrilica/ Yacht or sailboat	0,1	0,2	0,1	-
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0

C19. **KORIŠTENJE NISKOBUDŽETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU* PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/**
USING THE LOW-COST CARRIER WHEN FLYING TO CROATIA*
BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY (%)

Niskobudžetni prijevoznik/ Low-cost carrier	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation
Korišten/ Used	50,6	44,0	82,5	54,1
Nije korišten/ Not used	49,4	56,0	17,5	45,9
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0

* Odnosi se samo na inozemne turiste koji su u dolasku u Hrvatsku koristili zrakoplov - redoviti let/
 Data refer to foreign tourists comming to Croatia by airplane - regular flight, only.

C20.
DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ PREMA VRSTI SMJEŠTAJA /
LENGTH OF STAY IN CROATIA BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY

Broj noćenja u Hrvatskoj/ Number of overnights in Croatia	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
1 do 3/ 1 to 3	2,4	2,9	0,9	2,9	2,9
4 do 7/ 4 to 7	39,2	50,1	18,7	43,9	43,9
8 do 10/ 8 to 10	26,6	22,0	28,2	27,9	27,9
11 do 14/ 11 to 14	16,2	13,9	20,0	15,5	15,5
15 do 21/ 15 to 21	13,8	10,3	28,7	8,6	8,6
22 do 28/ 22 to 28	1,0	0,4	2,0	0,8	0,8
29 i više/ 29 and more	0,7	0,4	1,6	0,5	0,5
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
(aritmetička sredina) / (arithmetic mean)					
Prosječan broj noćenja u Hrvatskoj/ Average number of overnights in Croatia	10,0	9,1	12,6	9,2	9,2

C21.
DULJINA BORAVKA U TURISTIČKOM MJESTU PREMA VRSTI SMJEŠTAJA /
LENGTH OF STAY IN DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY

Broj noćenja u mjestu/ Number of overnights in destination	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
1 do 3/ 1 to 3	8,0	9,0	5,0	9,0	9,0
4 do 7/ 4 to 7	51,9	64,5	36,7	53,2	53,2
8 do 10/ 8 to 10	22,4	17,5	25,7	23,0	23,0
11 do 14/ 11 to 14	10,9	7,5	13,1	11,4	11,4
15 do 21/ 15 to 21	5,8	1,3	17,3	2,6	2,6
22 do 28/ 22 to 28	0,4	0,1	0,7	0,4	0,4
29 i više/ 29 and more	0,5	0,2	1,4	0,3	0,3
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
(aritmetička sredina) / (arithmetic mean)					
Prosječan broj noćenja u mjestu/ Average number of overnights in destination	8,2	7,1	10,3	7,7	7,7

C22. KORIŠTENI KOMERCIJALNI SMJEŠTAJNI OBJEKTI ZA VRIJEME ODMORA U HRVATSKOJ
 PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 COMMERCIAL ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS DURING SUMMER VACATION IN CROATIA (%)

Broj komercijalnih smještajnih objekata/ Number of commercial accommodation establishments	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation
1/ 1	77,8	77,5	76,4	78,7
2/ 2	13,7	14,4	14,3	13,1
3 i više/ 3 and more	8,4	8,1	9,2	8,2
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0

C23.

AKTIVNOSTI* ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/

ACTIVITIES* WHILE STAYING IN DESTINATION BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY

(%)

Rang/ Rank	Aktivnosti/ Activities	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation
1.	Plivanje i kupanje/ <i>Swimming and bathing</i>	78,3	74,1	83,8	77,6
2.	Odlazak u restorane/ <i>Going to restaurants</i>	46,9	48,8	40,7	48,9
3.	Odlazak u slastičarnice, 'kafiće' i sl./ <i>Going to cafe bars, cake shops and similar</i>	45,5	46,8	42,1	46,5
4.	Posjet lokalnim zabavama/ <i>Attending local entertainment events</i>	30,1	27,8	30,7	30,9
5.	Razgledavanje znamenitosti/ <i>Sightseeing</i>	25,7	24,9	21,8	27,8
6.	Izleti u nacionalne parkove/zaštićena prirodna područja/ <i>Visiting national parks/protected natural areas</i>	21,1	19,1	20,4	22,4
7.	Organizirani izleti brodom/ <i>Organized boat excursions</i>	19,6	21,3	17,7	19,8
8.	Ronjenje/ <i>Scuba diving</i>	16,3	16,1	17,0	16,0
9.	Odlazak u kupnju (osim svakodnevnih potrepština)/ <i>Shopping (excluding groceries)</i>	16,1	13,8	15,4	17,3
10.	Sportovi na vodi (jedrenje, jedrenje na dasci, skijanje na vodi)/ <i>Water sports (sailing, surfboarding, water skiing)</i>	16,0	13,1	20,3	15,3
11.	Pješčačenje ('trekking', nordijsko hodanje i sl.)/ <i>Walking ('trekking', nordic walking, etc.)</i>	15,9	14,9	17,8	15,4
12.	Ples ili disco/ <i>Dance or disco clubs</i>	15,3	14,8	15,7	15,4
13.	Zdravstveno-rekreacijski i wellness programi/ <i>Health, recreation and wellness programs</i>	15,0	18,7	16,4	12,8
14.	Posjet muzejima i izložbama/ <i>Visiting museums and exhibitions</i>	14,0	16,0	10,8	14,6
15.	Posjet vodenim parkovima/ <i>Visiting water parks</i>	13,5	10,1	19,9	12,0
16.	Vožnja biciklom/ <i>Cycling or mountain biking</i>	12,6	7,6	23,8	9,7
17.	Jogging/trčanje/ <i>Jogging/running</i>	11,7	9,5	15,5	10,9
18.	Adventure sportovi (rafting, zmajarenje, paragliding, slobodno penjanje, bungee jumping)/ <i>Adventure sports (rafting, gliding, paragliding, free climbing, bungee jumping)</i>	11,1	8,3	12,8	11,5
19.	Posjet seljačkim domaćinstvima, OPG-ima/ <i>Visiting family households</i>	10,6	8,0	13,7	10,4
20.	Posjet koncertima/ <i>Attending concerts</i>	10,3	9,9	8,7	11,1
21.	Tenis/ <i>Tennis</i>	9,9	9,2	15,3	7,8
22.	Obilazak vinskih cesta (vinarija)/ <i>Visiting wine roads (wineries)</i>	9,5	8,6	9,9	9,7
23.	Obilazak cesta maslinovog ulja (uljara)/ <i>Visiting olive oil roads (olive oil mills)</i>	9,1	6,0	12,7	8,9
24.	Posjet tematskim parkovima/ <i>Visiting theme parks</i>	8,8	7,0	11,0	8,5
25.	Ribolov/ <i>Fishing</i>	7,7	3,7	11,3	7,8
26.	Posjet kazalištu i priredbama/ <i>Visiting theatres plays and performances</i>	7,6	6,1	8,3	7,8
27.	Planinarenje/ <i>Hiking</i>	3,9	2,8	4,9	4,0
28.	Jahanje/ <i>Horse riding</i>	3,5	2,3	6,4	2,8
29.	Golf/ <i>Golf</i>	2,2	2,4	3,6	1,6
30.	Nešto drugo/ <i>Something else</i>	0,6	0,1	0,7	0,8

* Mogućnost više odgovora/ *Multiple response.*

C24.

**ODLAZAK NA IZLETE* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 GOING ON TOURS* OR SELF-ORGANIZED TRIPS AND EXCURSIONS WHILE STAYING IN**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Odlazak na: Going on:					
Samostalno organizirane izlete/ Self-organised trips and excursions	60,7	56,6	63,0	61,5	
Izlete organizirane posredstvom turističke agencije/ Trips organised by travel agencies/tour operators	20,4	26,3	15,0	20,2	

* Mogućnost više odgovora / Multiple response.

C25.

**KORIŠTENA PROMETNA SREDSTVA* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 FORMS OF TRANSPORT USED* WHILE STAYING IN DESTINATION
 BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation	(%)
Korištena prometna sredstva/ Forms of transport used					
Lokalni javni prijevoz (bus, vlak, brod i sl.)/ Local public transport (bus, boat, etc.)	29,7	37,3	25,7	28,1	
Taksi/ Taxi	18,1	25,8	15,7	16,0	
Automobil, motor (vlastiti, rent-a-car)/ Car, motorcycle (private, rent-a-car)	66,7	56,9	70,9	69,0	
Bicikl/ Bicycle	15,3	9,1	31,0	10,8	
Neko drugo prijevozno sredstvo/ Other form of transport	0,6	0,5	0,7	0,6	
Nije korišteno niti jedno prijevozno sredstvo/ Transport was not used	9,7	9,1	10,0	9,7	

* Mogućnost više odgovora / Multiple response.

C26.
**AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 SOCIAL NETWORK ACTIVITIES* DURING DESTINATION VISIT
 BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Aktivnosti/ Activities	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation	(%)
Učitavanje fotografija s putovanja na Internet, npr. Facebook, Instagram, Flickr/ <i>Uploading trip photos to the Internet, i.e. Facebook, Instagram, Flickr</i>	51,0	47,7	46,3	54,6	
Ažuriranje statusa s detaljima putovanja na društvenim medijima, npr. Facebook, Twitter, Foursquare/ <i>Updating Facebook, Twitter or Foursquare status about the trip</i>	31,2	26,2	36,7	30,8	
Ažuriranje sadržaja na blogu s detaljima putovanja/ <i>Tweeting or blogging about the trip</i>	5,7	5,0	7,9	5,0	
Pisanje recenzija na mrežnim mjestima kao što je TripAdvisor/ <i>Leaving reviews on websites such as TripAdvisor</i>	9,1	10,6	12,2	7,0	
Učitavanje video sadržaja na Internet, npr. na YouTube/ <i>Uploading trip videos to the Internet, i.e. YouTube</i>	12,1	9,6	19,9	9,6	
Ništa od navedenog/ None	39,9	42,5	41,1	38,3	

* Mogućnost više odgovora/ *Multiple response.*

C27.

**STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 LEVEL OF SATISFACTION WITH ELEMENTS OF TOURISM DESTINATION SUPPLY BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY (%)**

Rang* / Rank*	Elementi ponude/ Elements of tourism supply	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation
1.	Ljepota prirode i krajolika/ Scenic and natural beauty	84,6	86,3	80,9	85,5
2.	Ljubaznost osoblja u smještajnom objektu/ Friendliness of staff in the accommodation establishment	83,4	84,0	82,3	83,6
3.	Osobna sigurnost/ Personal safety	82,6	83,2	81,4	82,8
4.	Pogodnost za provođenje obiteljskog odmora/ Suitability for a family holiday	80,7	81,8	79,9	80,5
5.	Atmosfera, ugodaj/ Atmosphere	80,4	80,6	79,8	80,5
6.	Kvaliteta usluga u smještajnom objektu/ Service quality in the accommodation establishment	79,7	81,5	77,7	79,8
7.	Kvaliteta hrane u smještajnom objektu/ Food quality in the accommodation establishment	78,5	78,7	79,1	78,0
8.	Slikovitost i urednost mjesta/ Picturesqueness and tidiness of town (resort)	77,9	81,6	77,4	76,5
9.	Komfor smještaja/ Comfort of accommodation	77,0	74,2	78,6	77,4
10.	Ekološka očuvanost/ Environmental preservation	76,0	78,1	76,2	75,0
11.	Ukupni boravak/ Entire stay	76,0	77,4	77,6	74,6
12.	Čistoća plaža/ Clean beach	75,3	77,3	77,2	73,7
13.	Pogodnost za kratki odmor/ Suitability for short break holiday	75,3	78,7	71,3	75,7
14.	Prometna dostupnost destinacije/ Accessibility of this place	72,7	78,8	72,3	70,3
15.	Opremljenost i urednost plaža/ Equipment on the beach and beach tidiness	72,5	72,8	75,4	71,1
16.	Vrijednost za novac* gastronomske ponude/ Value for money* for gastronomic offers	70,7	70,2	73,2	69,8
17.	Vrijednost za novac* smještaja/ Value for money* for the accommodation	70,4	69,3	70,9	70,7
18.	Kvaliteta informacija u destinaciji/ Quality of information in destination	69,4	71,2	67,1	69,6
19.	Gostoljubivost lokalnog stanovništva/ Friendliness of local people	69,4	75,1	70,5	66,4
20.	Kvaliteta hrane u restoranima izvan smještajnog objekta/ Quality of food outside the accommodation establishment	68,8	70,2	67,7	68,7
21.	Bogatstvo gastronomske ponude u mjestu/ A wealth of gastronomic offers	68,2	68,4	67,9	68,3
22.	Prilagodnost destinacije osobama s posebnim potrebama/ Destination suitable for people with special needs	65,9	63,0	68,7	65,8
23.	Kvaliteta označavanja znamenitosti/ Quality of tourism signage for attractions	65,2	66,7	64,6	64,8
24.	Pješačke staze/ Walking paths	65,2	66,5	66,8	63,9
25.	Ponuda organiziranih izleta u okolicu/ Supply of organised sightseeing trips	64,7	64,2	65,0	64,7
26.	Bogatstvo sadržaja za zabavu/ Variety of entertainment opportunities	62,2	63,0	64,8	60,6
27.	Prezentacija kulturne baštine/ Presentation of cultural heritage	61,4	65,7	59,8	60,1
28.	Kvaliteta lokalnog prijevoza/ Quality of local transport	61,3	62,4	61,1	60,9
29.	Bogatstvo sportskih sadržaja/ Wealth of sport activities offered	59,9	60,5	64,8	57,2
30.	Raznolikost kulturnih manifestacija/ Variety of cultural events	59,6	63,3	58,6	58,5
31.	Mogućnost za kupnju/ Shopping opportunities	58,2	55,1	61,6	58,1
32.	Biciklističke staze/ Bicycle paths	57,5	59,1	59,7	55,7
33.	Organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom)/ Traffic in destination (parking places, pedestrian zones, traffic management)	54,8	56,6	57,8	52,7
34.	Program za loše vrijeme/ Bad weather programme	49,6	50,1	54,3	47,1

Vrlo nizak

Nizak

Srednji

Visok

Vrlo visok

Stupanj zadovoljstva:

* Rang prema zbroju postotaka za ocjene 6 i 7 na skali od 1 (jako loše) do 7 (odlično).
 Rank according to proportion of marks 6 and 7 on the scale from 1 (very bad) to 7 (excellent).

C28.
**SMETNJE TIJEKOM BORAVKA* U DESTINACIJI PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 DISTURBANCES DURING STAY* BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

Smetnje/ Disturbances	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation
Buka i remećenje mira na kupališnom prostoru/ Noise and disturbance at the beach area	9,9	9,6	12,1	9,0
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)/ Noise and disturbance at your accommodation	9,8	8,8	12,4	9,0
Gužva u prometu u destinaciji/ Traffic congestion in destination	16,0	12,6	15,0	17,9
Gužva na kupališnom prostoru (preveliki broj kupaca)/ Crowd at beach area (too many people)	13,2	12,9	13,1	13,3
Gužva na javnim površinama (ulice, šetnice, dječja igrališta i sl.) / Crowd in public places (streets, walkways, playgrounds etc.)	11,1	11,0	11,7	10,9
Neprimjereno odloženo smeće/ Improperly disposed garbage	13,2	11,4	15,4	13,0
Nemogućnost razdvajanja otpada/ The impossibility of separating waste	10,5	8,3	11,2	11,1
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)/ Uncomfortable odors (from containers and garbage cans)	12,7	9,7	12,9	13,9

* Prikazan je postotak ispitanika koji su zasmetaeni (donekle ili jako) pojedinim elementom/
 Proportion of respondents who felt disturbed (somewhat or a lot).

C29.

**PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U EURIMA PREMA ŽUPANIJAMA /
 AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS IN EUROS BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation
Prosječni dnevni izdaci ukupno / Total average daily expenditure	78,77	121,69	57,60	74,24
Smještaj/ Accommodation	38,77	71,94	28,95	31,31
Hrana u restoranima i barovima/ Food&beverages in bars and restaurants	12,96	16,65	8,61	14,11
Usluge trgovine/ Shopping	12,03	13,71	9,46	12,91
Kultura i zabava/ Culture and entertainment	2,72	3,25	2,07	2,89
Sport i rekreacija/ Sport and recreation	3,05	3,86	2,58	3,00
Izleti/ Excursions	2,66	3,42	1,58	3,00
Lokalni prijevoz/ Local transport	4,70	5,74	3,14	5,21
Ostalo/ Other	1,89	3,12	1,20	1,81

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pansion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku do destinacije.

Note: Accommodation service includes food within accommodation (bed&breakfast, half-board, full-board, all-inclusive); Local transport includes all transport within Croatia without travel to destination and back.

C30.

**STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA PREMA ŽUPANIJAMA /
 STRUCTURE OF AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommo- dation
Prosječni dnevni izdaci ukupno / Total average daily expenditure	100,0	100,0	100,0	100,0
Smještaj/ Accommodation	49,2	59,1	50,3	42,2
Hrana u restoranima i barovima/ Food&beverages in bars and restaurants	16,5	13,7	15,0	19,0
Usluge trgovine/ Shopping	15,3	11,3	16,4	17,4
Kultura i zabava/ Culture and entertainment	3,4	2,7	3,6	3,9
Sport i rekreacija/ Sport and recreation	3,9	3,2	4,5	4,0
Izleti/ Excursions	3,4	2,8	2,7	4,0
Lokalni prijevoz/ Local transport	6,0	4,7	5,5	7,0
Ostalo/ Other	2,4	2,6	2,1	2,4

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pansion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku do destinacije.

Note: Accommodation service includes food within accommodation (bed&breakfast, half-board, full-board, all-inclusive); Local transport includes all transport within Croatia without travel to destination and back.

C31.
**IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA
 OČEKIVANJA TURISTA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA/
 TOTAL EXPENDITURES FOR STAY IN CROATIA COMPARED WITH EXPECTATIONS OF TOURISTS
 BY TYPE OF ACCOMMODATION FACILITY**

	Ukupno/ Total	Hoteli/ Hotels	Kampovi/ Campsites	Privatni smještaj/ Private accommodation	(%)
Izdaci za putovanje i boravak u Hrvatskoj/ Expenditures for stay in Croatia					
U skladu s očekivanjima/ In line with expectations	64,3	60,9	62,1	66,7	
Veći od očekivanih/ Higher than expected	25,0	28,7	25,3	23,3	
Manji od očekivanih/ Lower than expected	10,7	10,4	12,6	10,0	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	

D

PRILOG/ APPENDIX

OBILJEŽJA TURISTIČKE POTRAŽNJE I POTROŠNJE PREMA SEZONI/ CHARACTERISTICS OF TOURISM DEMAND AND EXPENDITURES BY SEASON

D1.			
DOB TURISTA PREMA SEZONI/ AGE OF TOURISTS BY SEASON			
	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
	(%)		
Dob turista (godine)/ Age of tourists (years)			
Do 29/ Up to 29	19,2	19,7	16,9
30 do 49/ 30 to 49	54,2	55,6	48,0
50 i više/ 50 and over	26,6	24,7	35,1
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0
D2.			
DOB TURISTA PREMA SEZONI/ AGE OF TOURISTS BY SEASON			
	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
	(%)		
Dob turista (godine)/ Age of tourists (years)			
Do 25/ Up to 25	9,4	9,6	8,5
26 do 35/ 26 to 35	25,7	26,3	23,2
36 do 45/ 36 to 45	29,7	30,6	25,4
46 do 55/ 46 to 55	19,8	19,8	19,4
56 i više/ 56 and over	15,4	13,7	23,5
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0
Prosječna starost/ Average age	(aritmetička sredina)/ (arithmetic mean)		
	41,5	41,0	43,9

D3.
**GENERACIJSKE SKUPINE* TURISTA PREMA SEZONI/
 GENERATION GROUPS* OF TOURISTS BY SEASON**

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Generacijska skupina (prema godini rođenja)/ Generation group (according to year of birth)			(%)
Generacija Y (1981. i kasnije)/ Generation Y (1981 and later)	38,5	39,5	34,0
Generacija X (1961. - 1980.)/ Generation X (1961 - 1980)	47,6	48,1	45,4
Baby boomers (1943. - 1960.)/ Baby boomers (1943 - 1960)	13,6	12,1	20,3
'Golden age' (prije 1943.)/ 'Golden age' (Prior to 1943)	0,2	0,2	0,2
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0

* Prema Nordin S. (2005) Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund/According to Nordin S. (2005) Tourism of Tomorrow - Travel Trends and Forces of Change. ETOUR - European Tourism Research Institute. Ostersund.

D4.
**STUPANJ OBRAZOVANJA PREMA SEZONI/
 LEVEL OF EDUCATION BY SEASON**

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Završena škola/ Level of education			(%)
Srednja škola ili niže/ Secondary school or less	26,9	27,0	26,6
Viša škola/ Two-year college	35,0	34,9	35,0
Fakultet i više/ University or higher	38,2	38,1	38,5
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0

D5.
**MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA PREMA SEZONI/
 HOUSEHOLD MONTHLY INCOME BY SEASON**

Mjesečna primanja kućanstva/ Household monthly income	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovož/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Do 500 eura/ Up to 500 €	1,3	1,5	0,6	
501 do 1.000 eura/ 501 to 1.000 €	3,9	4,1	2,7	
1.001 do 1.500 eura/ 1.001 to 1.500 €	7,3	7,7	5,6	
1.501 do 2.000 eura/ 1.501 to 2.000 €	11,7	11,7	11,9	
2.001 do 2.500 eura/ 2.001 to 2.500 €	17,2	16,7	19,5	
2.501 do 3.000 eura/ 2.501 to 3.000 €	18,8	19,0	17,9	
3.001 do 3.500 eura/ 3.001 to 3.500 €	15,7	16,1	13,9	
3.501 euro i više/ 3.501 € and more	24,1	23,3	28,0	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	

D6.
**PRATNJA NA PUTOVANJU PREMA SEZONI/
 TRAVEL PARTY BY SEASON**

Pratnja na putovanju/ Travel party	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovož/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Samo s partnerom/ With a partner only	48,1	45,5	60,0	
S članovima obitelji/ With family members	37,8	40,5	25,6	
S prijateljima (poznancima)/ With friends or acquaintances	9,8	9,9	9,0	
Sam(a)/ Alone	4,3	4,1	5,5	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

D7.
**MOTIVI DOLASKA* PREMA SEZONI/
 MAIN MOTIVES FOR VISITING DESTINATION* BY SEASON**

Motivi/ Motives	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Pasivni odmor, opuštanje/ Passive rest and relaxation	54,9	55,0	54,5
Nova iskustva i doživljaji/ New experiences	31,1	31,5	29,2
Uživanje u jelu i piću, gastronomija/ Enjoying food, drinks, gastronomy	29,0	29,3	27,9
Upoznavanje prirodnih ljepota/ Visiting natural attractions	26,2	26,3	25,9
Zabava/ Entertainment	24,2	25,9	16,7
Bavljenje sportom i rekreacijom/ Sport and recreation	19,8	20,7	15,9
Upoznavanje kulturnih znamenitosti i događanja/ Visiting cultural attractions and events	12,3	11,5	15,9
Posjet rodbini i prijateljima/ Visiting friends and relatives	9,8	9,5	10,9
Wellness/ Wellness	7,6	7,8	6,8
Zdravstveni razlozi/ Health reasons	6,9	6,7	8,2
Ronjenje/ Scuba diving	6,1	6,8	3,2
Kupovina/ Shopping	3,2	2,8	4,8
Poslovne obveze/ Business	2,5	2,5	2,8
Vjerski razlozi/ Religious reasons	1,0	1,0	0,9
Drugi motivi/ Other	0,6	0,6	0,5

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

D8.
**UCESTALOST DOLASKA U HRVATSKU* PREMA SEZONI/
 FREQUENCY OF VISITING CROATIA* BY SEASON**

Broj posjeta Hrvatskoj/ Number of visits to Croatia	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Prvi posjet/ First visit	32,5	32,8	31,2
Drugi posjet/ Second visit	17,4	17,5	16,5
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	23,2	22,5	26,4
6 i više posjeta/ 6 visits and more	26,9	27,1	25,8
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0

* Odnosi se samo na inozemne turiste/ Data refer to foreign tourists only.

D9.
**UČESTALOST DOLASKA U TURISTIČKO MJESTO PREMA SEZONI/
 FREQUENCY OF VISITING DESTINATION BY SEASON** (%)

Broj posjeta destinaciji/ Number of visits to destination	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Prvi posjet/ First visit	58,8	59,3	56,7
Drugi posjet/ Second visit	18,2	18,6	16,3
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	11,9	11,1	15,7
6 i više posjeta/ 6 visits and more	11,1	11,0	11,2
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0

D10.
**UČESTALOST DOLASKA U OBJEKT PREMA SEZONI/
 FREQUENCY OF VISITING ACCOMMODATION ESTABLISHMENT BY SEASON** (%)

Broj posjeta smještajnom objektu/ Number of visits to accommodation establishment	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Prvi posjet/ First visit	63,6	63,7	63,1
Drugi posjet/ Second visit	16,4	16,4	16,5
3 do 5 posjeta/ 3 to 5 visits	10,3	9,9	12,0
6 i više posjeta/ 6 visits and more	9,7	9,9	8,4
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0

D 11.
**IZVORI INFORMACIJA* PREMA SEZONI/
 SOURCES OF INFORMATION* BY SEASON**

Izvori informacija/ Sources of information	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Internet/ Internet	44,1	43,8	45,9
Preporuke rodbine ili prijatelja/ Recommendations of friends and relatives	24,3	24,8	21,6
Prijašnji boravak/ Previous visits	18,4	17,1	24,5
Brošure, oglasi, plakati/ Brochures, advertisements and posters	14,6	15,3	11,7
Radio, televizija, film ili video/ Radio, TV, film or video	9,3	9,5	8,6
Članci u novinama ili časopisima/ Articles in newspapers and magazines	7,6	7,6	7,5
Preporuke turističke agencije ili kluba/ Advice by travel agency or travel club	7,6	7,7	7,1
Turistički sajmovi, izložbe/ Tourism fairs and exhibitions	4,0	3,9	4,1
Nisu bile potrebne nikakve informacije/ No need for any information	12,7	12,6	13,1

* Mogućnost više odgovora / Multiple response.

D12.
**INTERNET KAO IZVOR INFORMACIJA* PREMA SEZONI/
 INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION* BY SEASON**

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovož/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Internet kao izvor informacija/ Internet as a source of information			(%)
Društveni mediji (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...) / Social media (Facebook, TripAdvisor, Instagram, Twitter...)	67,0	66,8	67,9
Online turističke agencije: Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl. / On-line travel agency: Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de etc.	50,7	50,8	50,3
Stranice hrvatskih turističkih zajednica / ureda (nacionalne, lokalnih) / Croatian Tourism boards' web pages (national, local)	45,5	45,6	45,1
Stranice smještajnih objekata / Web page of accommodation	44,4	45,9	38,1

* Mogućnost više odgovora / Multiple response.

Napomena: Na skupu ispitanika koji su koristili internet kao izvor informacija /
 Note: For those who used Internet as a source of information.

D13.
**NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA PREMA SEZONI/
 ACCOMMODATION BOOKING BY SEASON**

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
	(%)	(%)	(%)
Rezervacija smještaja/ Accommodation booking	11,1	11,9	7,2
Posredstvom turističke/putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom/ Through travel agency or turoperator - in person, telephone/fax, e-mail			
Posredstvom turističke/putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući i Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de i sl./ Through travel agency or turoperator - online booking (not e-mail) including Booking.com, Expedia, Holidaycheck.de, etc.	26,6	24,6	35,5
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom/telefaksom, e-mailom/ Directly with accommodation facility - in person, telephone/fax, e-mail	30,1	30,6	27,8
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)/ Directly with accommodation facility - online booking (not e-mail)	20,3	20,8	18,0
Na neki drugi način/ Other	0,1	0,1	.
Nije unaprijed rezerviran/ No prior booking	11,8	11,9	11,4
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0

D14.
**TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA* PREMA SEZONI/
 THE MOMENT OF ACCOMMODATION BOOKING* BY SEASON**

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Trenutak rezervacije smještaja/ The moment of accommodation booking				
Manje od tjedan dana prije dolaska/ Less than a week before arrival	4,6	4,5	5,1	
1 do 4 tjedna prije dolaska/ 1 to 4 weeks prior to arrival	20,8	19,8	25,3	
1 do 3 mjeseca prije dolaska/ 1 to 3 months prior to arrival	42,4	43,0	39,8	
3 do 6 mjeseci prije dolaska/ 3 to 6 months prior to arrival	23,9	24,3	22,4	
Više od 6 mjeseci prije dolaska/ More than 6 months prior to arrival	8,3	8,4	7,4	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	

* Za one koji su unaprijed rezervirali smještaj/ For those who booked the accommodation in advance.

D15.
**HRANA U OKVIRU SMJEŠTAJA PREMA ŽUPANIJAMA/
 MEALS INCLUDED IN ACCOMMODATION BY COUNTY**

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Hrana uključena u smještaj/ Meals included in accommodation				
Samo noćenje/ Room only, no meals	64,4	64,4	64,6	
Noćenje s doručkom/ Breakfast only	19,5	18,9	22,6	
Polupansion/ Half board	9,9	10,2	8,4	
Puni pansion/ Full board	4,1	4,3	3,0	
All-inclusive/ All-inclusive	2,1	2,2	1,4	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	

D16.
**KORIŠTENJE PAKET ARANŽMANA PREMA SEZONI/
 USING A SERVICE OF 'PACKAGE TOUR' BY SEASON**

Korištenje usluge paket aranžmana/ Using a service of 'Package tour'	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Da/Yes	6,0	6,3	4,8	
Ne/No	94,0	93,7	95,2	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	

D17.
**USLUGE* UKLJUČENE U PAKET ARANŽMAN PREMA SEZONI/
 SERVICES* INCLUDED IN A 'PACKAGE TOUR' BY SEASON**

Usluge uključene u paket aranžman/ Services included in a 'package tour'	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Međunarodni prijevoz/ International transport	56,6	55,4	63,8	
Lokalni prijevoz (u Hrvatskoj)/ Local transport (in Croatia)	39,1	38,4	43,2	
Smještaj/ Accommodation	78,4	76,1	91,9	
Hrana/ Meals	55,7	52,6	74,4	
Izleti/ Excursions	15,8	13,0	32,8	
Ulaznice za koncerte, priredbe, muzeje i sl./ Tickets for concerts, other events, museums, etc.	4,9	2,7	18,3	

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

D18.
**PRIVEZNO SREDSTVO PREMA SEZONI/
 PRINCIPAL MODE OF TRANSPORT USED BY SEASON**

Prijevozno sredstvo/ Mode of transport	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Automobil/ Car	62,2	63,3	57,1	
Automobil s kamp-kućicom/ Car with caravan	9,4	9,5	9,1	
Automobil s plovilom na prikolici/ Car with craft on trailer	0,5	0,5	0,4	
Kamper/ Motorhome or motorcaravan	6,0	6,0	5,9	
Autobus/ Bus	4,3	4,3	4,6	
Motocikl/ Motorcycle	2,1	2,3	1,6	
Bicikl/ Bicycle	0,2	0,2	0,0	
Vlak/ Train	0,1	0,1	0,1	
Zrakoplov - charter let/ Airplane - charter flight	4,5	4,6	4,2	
Zrakoplov - redoviti let/ Airplane - regular flight	10,0	8,6	16,4	
Brod ili trajekt/ Ship or ferry	0,6	0,5	0,7	
Jahta ili jedrilica/ Yacht or sailboat	0,1	0,1	0,0	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	

D19.
**KORIŠTENJE NISKOBUĐETNIH ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA U DOLASKU U HRVATSKU*
 PREMA SEZONI/
 USING THE LOW-COST CARRIER WHEN FLYING TO CROATIA* BY SEASON**

Niskobudžetni prijevoznik/ Low-cost carrier	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Korišten/ Used	50,6	52,7	45,6	
Nije korišten/ Not used	49,4	47,3	54,4	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	

* Odnosi se samo na inozemne turiste koji su u dolasku u Hrvatsku koristili zrakoplov - redoviti let/
 Data refer to foreign tourists coming to Croatia by airplane - regular flight, only.

D20.
**DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ PREMA SEZONI/
 LENGTH OF STAY IN CROATIA BY SEASON**

Broj noćenja u Hrvatskoj/ Number of overnights in Croatia	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
1 do 3 / 1 to 3	2,4	2,2	3,2	
4 do 7 / 4 to 7	39,2	37,4	47,7	
8 do 10 / 8 to 10	26,6	27,6	22,0	
11 do 14 / 11 to 14	16,2	16,4	15,4	
15 do 21 / 15 to 21	13,8	14,5	10,6	
22 do 28 / 22 to 28	1,0	1,1	0,8	
29 i više / 29 and more	0,7	0,8	0,4	
UKUPNO / TOTAL	100,0	100,0	100,0	
(aritmetička sredina) / (arithmetic mean)				
Prosječan broj noćenja u Hrvatskoj/ Average number of overnights in Croatia	10,0	10,2	9,2	

D21.
**DULJINA BORAVKA U TURISTIČKOM MJESTU PREMA SEZONI/
 LENGTH OF STAY IN DESTINATION BY SEASON**

Broj noćenja u mjestu/ Number of overnights in destination	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
1 do 3 / 1 to 3	8,0	7,7	9,6	
4 do 7 / 4 to 7	51,9	50,3	58,9	
8 do 10 / 8 to 10	22,4	23,7	16,5	
11 do 14 / 11 to 14	10,9	11,2	9,7	
15 do 21 / 15 to 21	5,8	6,0	5,0	
22 do 28 / 22 to 28	0,4	0,5	0,2	
29 i više / 29 and more	0,5	0,6	0,2	
UKUPNO / TOTAL	100,0	100,0	100,0	
(aritmetička sredina) / (arithmetic mean)				
Prosječan broj noćenja u mjestu/ Average number of overnights in destination	8,2	8,4	7,5	

D22.
**KORIŠTENI KOMERCIJALNI SMJEŠTAJNI OBJEKTI ZA VRIJEME ODMORA
 U HRVATSKOJ PREMA SEZONI/
 COMMERCIAL ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS DURING SUMMER VACATION
 IN CROATIA BY SEASON**

Broj komercijalnih smještajnih objekata/ Number of commercial accommodation establishments	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
1/1	77,8	78,0	77,3	
2/2	13,7	13,5	14,8	
3 i više/ 3 and more	8,4	8,6	7,9	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	

D23.

AKTIVNOSTI* ZA VRIJEME BORAVKA U DESTINACIJI PREMA SEZONI/

ACTIVITIES* WHILE STAYING IN DESTINATION BY SEASON

(%)

Rang/ Rank	Aktivnosti/ Activities	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
1.	Plivanje i kupanje/ <i>Swimming and bathing</i>	78,3	80,0	70,3
2.	Odlazak u restorane/ <i>Going to restaurants</i>	46,9	46,0	51,3
3.	Odlazak u slastičarnice, 'kafiće' i sl./ <i>Going to cafe bars, cake shops and similar</i>	45,5	44,7	48,8
4.	Posjet lokalnim zabavama/ <i>Attending local entertainment events</i>	30,1	31,0	26,2
5.	Razgledavanje znamenitosti/ <i>Sightseeing</i>	25,7	25,6	26,2
6.	Izleti u nacionalne parkove/zaštićena prirodna područja/ <i>Visiting national parks/protected natural areas</i>	21,1	21,4	19,9
7.	Organizirani izleti brodom/ <i>Organized boat excursions</i>	19,6	21,1	12,9
8.	Ronjenje/ <i>Scuba diving</i>	16,3	17,4	11,2
9.	Odlazak u kupnju (osim svakodnevnih potrepština)/ <i>Shopping (excluding groceries)</i>	16,1	16,2	15,2
10.	Sportovi na vodi (jedrenje, jedrenje na dasci, skijanje na vodi)/ <i>Water sports (sailing, surfboarding, water skiing)</i>	16,0	17,1	11,1
11.	Pješačenje ('trekking', nordijsko hodanje i sl.)/ <i>Walking ('trekking', nordic walking, etc.)</i>	15,9	15,5	17,8
12.	Ples ili disco/ <i>Dance or disco clubs</i>	15,3	16,0	12,2
13.	Zdravstveno-rekreacijski i wellness programi/ <i>Health, recreation and wellness programs</i>	15,0	15,3	14,0
14.	Posjet muzejima i izložbama/ <i>Visiting museums and exhibitions</i>	14,0	13,9	14,4
15.	Posjet vodenim parkovima/ <i>Visiting water parks</i>	13,5	14,7	7,8
16.	Vožnja biciklom/ <i>Cycling or mountain biking</i>	12,6	13,0	10,8
17.	Jogging/trčanje/ <i>Jogging/running</i>	11,7	12,1	9,7
18.	Adventure sportovi (rafting, zmajarenje, paragliding, slobodno penjanje, bungee jumping)/ Adventure sports (rafting, gliding, paragliding, free climbing, bungee jumping)	11,1	12,0	7,1
19.	Posjet seljačkim domaćinstvima, OPG-ima/ <i>Visiting family households</i>	10,6	10,8	10,1
20.	Posjet koncertima/ <i>Attending concerts</i>	10,3	10,5	8,9
21.	Tenis/ <i>Tennis</i>	9,9	10,1	9,2
22.	Obilazak vinskih cesta (vinarija)/ <i>Visiting wine roads (wineries)</i>	9,5	10,0	7,1
23.	Obilazak cesta maslinovog ulja (uljara)/ <i>Visiting olive oil roads (olive oil mills)</i>	9,1	9,4	7,7
24.	Posjet tematskim parkovima/ <i>Visiting theme parks</i>	8,8	9,1	7,2
25.	Ribolov/ <i>Fishing</i>	7,7	7,9	7,1
26.	Posjet kazalištu i priredbama/ <i>Visiting theatres plays and performances</i>	7,6	7,7	6,8
27.	Planinarenje/ <i>Hiking</i>	3,9	4,0	3,7
28.	Jahanje/ <i>Horse riding</i>	3,5	3,8	2,5
29.	Golf/ <i>Golf</i>	2,2	2,6	0,5
30.	Nešto drugo/ <i>Something else</i>	0,6	0,6	0,7

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

D24.
**ODLAZAK NA IZLETE* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA SEZONI/
 GOING ON TOURS* OR SELF-ORGANIZED TRIPS AND EXCURSIONS
 WHILE STAYING IN DESTINATION BY SEASON**

Odlazak na: Going on:	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August		Rujan i listopad/ September and October	(%)
Samostalno organizirane izlete/ Self-organised trips and excursions	60,7	60,1		63,7	
Izlete organizirane posredstvom turističke agencije/ Tours organised by travel agencies/tour operators	20,4	21,0		17,4	

* Mogućnost više odgovora / Multiple response.

D25.
**KORIŠTENA PROMETNA SREDSTVA* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA SEZONI/
 FORMS OF TRANSPORT USED* WHILE STAYING IN DESTINATION BY SEASON**

Korištena prometna sredstva/ Forms of transport used	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August		Rujan i listopad/ September and October	(%)
Lokalni javni prijevoz (bus, vlak, brod i sl.)/ Local public transport (bus, boat, etc.)	29,7	29,8		29,1	
Taksi/ Taxi	18,1	17,7		20,1	
Automobil, motor (vlastiti, rent-a-car)/ Car, motorcycle (private, rent-a-car)	66,7	67,3		64,1	
Bicikl/ Bicycle	15,3	15,2		15,7	
Neko drugo prijevozno sredstvo/ Other form of transport	0,6	0,7		0,3	
Nije korišteno niti jedno prijevozno sredstvo/ Transport was not used	9,7	9,7		9,4	

* Mogućnost više odgovora / Multiple response.

D26.
**AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA* TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI PREMA SEZONI/
 SOCIAL NETWORK ACTIVITIES* DURING DESTINATION VISIT BY SEASON** (%)

Aktivnosti/ Activities	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Učitavanje fotografija s putovanja na Internet, npr. Facebook, Instagram, Flickr/ Uploading trip photos to the Internet, i.e. Facebook, Instagram, Flickr	51,0	51,8	47,3
Ažuriranje statusa s detaljima putovanja na društvenim medijima, npr. Facebook, Twitter, Foursquare/ Updating Facebook, Twitter or Foursquare status about the trip	31,2	32,3	26,2
Ažuriranje sadržaja na blogu s detaljima putovanja/ Tweeting or blogging about the trip	5,7	5,7	5,7
Pisanje recenzija na mrežnim mjestima kao što je TripAdvisor/ Leaving reviews on websites such as TripAdvisor	9,1	8,5	11,7
Učitavanje video sadržaja na Internet, npr. na YouTube/ Uploading trip videos to the Internet, i.e. YouTube	12,1	12,1	11,8
Ništa od navedenog/ None	39,9	39,1	43,9

* Mogućnost više odgovora/ Multiple response.

D27.

**STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA PREMA SEZONI/
 LEVEL OF SATISFACTION WITH ELEMENTS OF TOURISM DESTINATION SUPPLY BY SEASON**

(%)

Rang* / Rank*	Elementi ponude/ Elements of tourism supply	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
1.	Ljepota prirode i krajolika/ Scenic and natural beauty	84,6	83,9	87,6
2.	Ljubaznost osoblja u smještajnom objektu/ Friendliness of staff in the accommodation establishment	83,4	82,8	86,1
3.	Osobna sigurnost/ Personal safety	82,6	81,7	86,4
4.	Pogodnost za provođenje obiteljskog odmora/ Suitability for a family holiday	80,7	79,5	86,0
5.	Atmosfera, ugodaj/ Atmosphere	80,4	79,4	84,5
6.	Kvaliteta usluga u smještajnom objektu/ Service quality in the accommodation establishment	79,7	78,5	85,3
7.	Kvaliteta hrane u smještajnom objektu/ Food quality in the accommodation establishment	78,5	77,5	82,9
8.	Slikovitost i urednost mjesta/ Picturesqueness and tidiness of town (resort)	77,9	76,8	82,6
9.	Komfor smještaja/ Comfort of accommodation	77,0	75,7	82,7
10.	Ekološka očuvanost/ Environmental preservation	76,0	74,3	83,9
11.	Ukupni boravak/ Entire stay	76,0	74,8	81,3
12.	Čistoća plaža/ Clean beach	75,3	74,0	81,6
13.	Pogodnost za kratki odmor/ Suitability for short break holiday	75,3	74,0	81,4
14.	Prometna dostupnost destinacije/ Accessibility of this place	72,7	71,5	78,1
15.	Opremljenost i urednost plaža/ Equipment on the beach and beach tidiness	72,5	71,0	79,7
16.	Vrijednost za novac' gastronomske ponude/ 'Value for money' for gastronomic offers	70,7	69,2	77,4
17.	'Vrijednost za novac' smještaja/ 'Value for money' for the accommodation	70,4	69,6	74,0
18.	Kvaliteta informacija u destinaciji/ Quality of information in destination	69,4	68,7	72,2
19.	Gostoljubivost lokalnog stanovništva/ Friendliness of local people	69,4	68,2	74,5
20.	Kvaliteta hrane u restoranima izvan smještajnog objekta/ Quality of food outside the accommodation establishment	68,8	68,1	72,1
21.	Bogatstvo gastronomske ponude u mjestu/ A wealth of gastronomic offers	68,2	66,9	74,6
22.	Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama/ Destination suitable for people with special needs	65,9	65,5	67,4
23.	Kvaliteta označavanja znamenitosti/ Quality of tourism signage for attractions	65,2	64,6	67,6
24.	Pješačke staze/ Walking paths	65,2	64,3	68,9
25.	Ponuda organiziranih izleta u okolicu/ Supply of organised sightseeing trips	64,7	64,0	67,9
26.	Bogatstvo sadržaja za zabavu/ Variety of entertainment opportunities	62,2	61,8	63,8
27.	Prezentacija kulturne baštine/ Presentation of cultural heritage	61,4	60,0	66,9
28.	Kvaliteta lokalnog prijevoza/ Quality of local transport	61,3	60,4	65,2
29.	Bogatstvo sportskih sadržaja/ Wealth of sport activities offered	59,9	58,6	66,1
30.	Raznolikost kulturnih manifestacija/ Variety of cultural events	59,6	58,3	65,4
31.	Mogućnost za kupnju/ Shopping opportunities	58,2	57,5	61,5
32.	Biciklističke staze/ Bicycle paths	57,5	56,7	60,9
33.	Organizacija prometa u mjestu (parkirališta, pješačke zone, upravljanje prometom)/ Traffic in destination (parking places, pedestrian zones, traffic management)	54,8	53,2	62,2
34.	Program za loše vrijeme/ Bad weather programme	49,6	49,4	50,5

Vrlo nizak
 Nizak
 Srednji
 Visok
 Vrlo visok
 Stupanj zadovoljstva:

* Rang prema zbroju postotaka za ocjene 6 i 7 na skali od 1 (jako loše) do 7 (odlično)/
 Rank according to proportion of marks 6 and 7 on the scale from 1 (very bad) to 7 (excellent)

D28.
**SMETNJE TIJEKOM BORAVKA* U DESTINACIJI PREMA SEZONI/
 DISTURBANCES DURING STAY* BY SEASON**

Smetnje/ Disturbances	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Buka i remećenje mira na kupališnom prostoru/ Noise and disturbance at the beach area	9,9	10,6	6,5	
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)/ Noise and disturbance at your accommodation	9,8	10,1	8,1	
Gužva u prometu u destinaciji/ Traffic congestion in destination	16,0	16,9	11,9	
Gužva na kupališnom prostoru (preveliki broj kupaca)/ Crowd at beach area (too many people)	13,2	14,7	6,2	
Gužva na javnim površinama (ulice, setnice, dječja igrališta i sl.) / Crowd in public places (streets, walkways, playgrounds, etc.)	11,1	12,1	6,6	
Neprimjerenno odloženo smeće/ Improperly disposed garbage	13,2	14,4	8,0	
Nemogućnost razdvajanja otpada/ The impossibility of separating waste	10,5	11,4	6,3	
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)/ Uncomfortable odors (from containers and garbage cans)	12,7	14,2	5,8	

* Prikazan je postotak ispitanika koji su zasmetani (donekle ili jako) pojedinim elementom/
 Proportion of respondents who felt disturbed (somewhat or a lot).

D29.

**PROSJEČNI DNEVNI IZDACI TURISTA U EURIMA PREMA SEZONI /
 AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS IN EUROS BY SEASON** (€)

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Prosječni dnevni izdaci ukupno / Total average daily expenditure	78,77	77,39	86,17
Smještaj/ Accommodation	38,77	38,55	39,92
Hrana u restoranima i barovima/ Food&beverages in bars and restaurants	12,96	12,40	16,01
Usluge trgovine/ Shopping	12,03	11,66	14,01
Kultura i zabava/ Culture and entertainment	2,72	2,46	4,07
Sport i rekreacija/ Sport and recreation	3,05	3,19	2,27
Izleti/ Excursions	2,66	2,73	2,26
Lokalni prijevoz/ Local transport	4,70	4,69	4,75
Ostalo/ Other	1,89	1,71	2,88

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pancion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku do destinacije. / Note: Accommodation service includes food within accommodation (bed&breakfast, half-board, full-board, all-inclusive); Local transport includes all transport within Croatia without travel to destination and back.

D30.

**STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA TURISTA PREMA SEZONI /
 STRUCTURE OF AVERAGE DAILY EXPENDITURE OF TOURISTS BY SEASON** (%)

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October
Prosječni dnevni izdaci ukupno / Total average daily expenditure	100,0	100,0	100,0
Smještaj/ Accommodation	49,2	49,8	46,3
Hrana u restoranima i barovima/ Food&beverages in bars and restaurants	16,5	16,0	18,6
Usluge trgovine/ Shopping	15,3	15,1	16,3
Kultura i zabava/ Culture and entertainment	3,4	3,2	4,7
Sport i rekreacija/ Sport and recreation	3,9	4,1	2,6
Izleti/ Excursions	3,4	3,5	2,6
Lokalni prijevoz/ Local transport	6,0	6,1	5,5
Ostalo/ Other	2,4	2,2	3,3

Napomena: Usluga smještaja uključuje i hranu u okviru smještaja (noćenje s doručkom, polupansion, puni pancion, all-inclusive); Lokalni prijevoz uključuje sve troškove prijevoza osim onih u dolasku i odlasku do destinacije. / Note: Accommodation service includes food within accommodation (bed&breakfast, half-board, full-board, all-inclusive); Local transport includes all transport within Croatia without travel to destination and back.

D31.
**IZDACI ZA PUTOVANJE I BORAVAK U HRVATSKOJ U ODNOSU NA OČEKIVANJA TURISTA
 PREMA SEZONI/**

**TOTAL EXPENDITURES FOR STAY IN CROATIA COMPARED WITH EXPECTATIONS OF TOURISTS
 BY SEASON**

	Ukupno/ Total	Srpanj i kolovoz/ July and August	Rujan i listopad/ September and October	(%)
Izdaci za putovanje i boravak u Hrvatskoj/ Expenditures for stay in Croatia				
U skladu s očekivanjima/ In line with expectations	64,3	64,3	64,1	
Veći od očekivanih/ Higher than expected	25,0	24,8	25,9	
Manji od očekivanih/ Lower than expected	10,7	10,9	10,0	
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0

ljetu 2017

Tomas

stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj

institutzaturizam

www.iztg.hr

ISBN 978-953-6145-40-9

Hrvatska turistička zajednica